Cena egz. 20 groszy

14 stron.

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, Król. Jadwigi 16 w Gdyni, Skwer Kościuszki 24, I ptr.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie 8.85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.00 zł. kwartalnie Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Nr zbiorowy **2650** (trzy przewody) — Oddział w Bydgoszczy 1299. | Założyciel Jan Teska. | Telefony Przedstaw.: Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 637

Numer 184 | BYDGOSZCZ, sobota dnia 13 sierpnia 1938 r. | Rok XXXII.

„Sto pociech“.

W Warszawie na Pradze istnieje park rozrywkowy pod firmą „Sto pociech“. Wyczynia się tam rozmaite bujdy ku uciesze gawiedzi, oczywiście za pieniądze. My tu „na prowincji“ nie mamy okazji zaglądać do owych miejsc, gdzie się warszawiacy w sposób niezbyt wybredny bawią. Zabawa przychodzi jednak czasem do nas sama w postaci pewnych gazet. Jeden z Czytelników naszych twierdzi, że dawno się tak nie ubawił jak wtedy, kiedy przeczytał artykuł wstępny w naczelnym organie Ozonu, „Gazecie Polskiej“. Prosi więc nas, abyśmy ów artykuł przedrukowali — ku uciesze naszych Czytelników. Życzeniu temu nie możemy zadość uczynić, ze względu na brak miejsca w naszym piśmie. Możemy więc przytoczyć z niego tylko najucieszniejsze ustępy.

Partyjnictwo jest złe — pisze „Gaz. Polska“ — i dlatego je zwalcza. A czemu jest złe? — pyta i tak odpowiada:

„Otóż partyjnictwo nie jest dlatego złe, że organizuje społeczeństwo pod hasłami politycznymi, ale dlatego, że organizuje je pod hasłami *złymi i przestarzałymi*. W szczególności chodzi o idee i hasła, które stoją w sprzeczności z Konstytucją Kwietniową, czyli z tym ustrojem państwa, który posunął naprzód polski rozwój historyczny, stworzył zgodne z duchem epoki formy prawne i stał się nienaruszalnym fundamentem naszego życia publicznego. Przez partyjnictwo rozumiemy więc te wszystkie formacje polityczne, które nie opierają się ideowo na fundamentach ustroju państwowego, negują ich wartość i w ten sposób zarazem rozpraszają energię polityczną społeczeństwa“.

Also sprach Zarathustra.

Więc nie wolno dążyć w sposób z prawem zgodny do zmiany tej doskonałej Konstytucji, która zresztą w znany sposób przyszła do skutku? Gdzie to powiedziano?

Można przecież uważać coś za wcale niezłe, a mimo to dążyć do zmiany, aby było jeszcze lepsze. Zresztą co do samej obowiązującej obecnie Konstytucji zdania bardzo są podzielone.

Partyjnictwo jest przestarzałe — pisze dalej „Gaz. Polska“ — ale *„to nie znaczy bynajmniej być przeciwnikiem dobrowolnej organizacji politycznej społeczeństwa w ogóle“*.

Aha, tu-m cię czekał! Proszę powiedzieć, *czy partie opozycyjne nie są dobrowolną organizacją społeczeństwa?* Czy mają one w ręku środki przymusu? Te są przecież w ręku tych, którzy deklamują ciągle o dobrowolnej, ale jednolitą wolą *kierowanej* demokracji.

Partie nie są, czytamy dalej, w Konstytucji ani przewidziane, ani zakazane — ani nakazane. Są jednak nakazem wewnętrznej potrzeby — i nakazem politycznym, bo ludzie jednak, mimo wszystko, mają swoje własne zapatrywania. Partyjnictwo istnieje siłą bezwładu i „dotychczasową biernością w tej dziedzinie młodych żywiołów Polski nadchodzącej“. Dalej więc hurmem do Obozu tej Polski, którego siłę główną stanowi „nowość i świeżość jego idei“. Zwycięstwo jest zapewnione! Nie wiadomo tylko, o jakie idee chodzi: płk. Koca czy gen. Skwarczyńskiego. Zachodzi tu taka różnica jak pomiędzy np. boksem a piłką nożną.

(Ciąg dalszy na str. 2.)

Zawieszenie broni na Dalekim Wschodzie.

Zadowolenie w Tokio.

Tokio, 12. 8. (PAT). Japońskie M. S. Z. ogłasza następujący komunikat: podczas konferencji ambasadora Szigemitsu z komisarzem Litwinowem, która się odbyła w nocy dnia 10 bm. osiągnięto następujące porozumienie:

1. **Zaprzestanie akcji dnia 11 bm. w południe** (według czasu lokalnego);

2. **Wojska japońskie i sowieckie zatrzymają się na stanowiskach, które zajmowały o północy dnia 10 bm.** (wg. czasu lokalnego).

Szczegóły wprowadzenia w życie tego porozumienia będą przedmiotem **rokowań przedstawicieli obu armii na miejscu.**

Londyn, 12. 8. (PAT). Reuter donosi z Tokio, że koła oficjalne przyjęły wiadomość o zawieszeniu broni z zadowoleniem. Również w opinii publicznej daje się odczuć **wielkie odprężenie.** Przypuszcza się tu, że po podpisaniu rozejmu nastąpi demilitaryzacja pasa spornego do czasu **przeprowadzenia ostatecznego rozgraniczenia.**

(Zawieszenie broni nie zmienia istoty sprawy. Wojna na Dalekim Wschodzie jest koniecznością. Dopóki jednak żaden z partnerów nie zdecyduje się najbardziej krwawe zatargi będą się podobnie kończyły. — red.)

Niemcy i Włochy uspokoiły Japonię.

Paryż, 12. 8. (PAT). Zarówno francuskie koła polityczne, jak i prasa paryska przyjęły z ulgą wiadomość o zakończeniu działań wojennych na Dalekim Wschodzie. Jakkolwiek w Paryżu nie wierzono w możliwość przekształcenia się konfliktu granicznego japońsko-sowieckiego w konflikt ogólny, to jednak zakończenie działań wojennych potraktowano jako nowy **czynnik odprężenia sytuacji międzynarodowej.**

Dzienniki francuskie podkreślają, jako fakt zasadniczy, który wpłynął na pokojowe zakończenie sprawy, **solidarne stanowisko Francji i Anglii z Niemcami i Włochami,** które ze swej strony starały się również doradzać umiarkowanie zainteresowanym stronom. Prasa paryska z zadowoleniem

przyznaje Włochom i Niemcom zasługę uspokajającego oddziaływania na rząd japoński.

„Le Temps“ w artykule wstępnym podkreśla, iż zawarty układ nie przynosi ujmy prestiżowi żadnej ze stron, ani Sowietom, ani Japonii.

Polska występuje z Ligi Narodów?

Rzym, 12. 8. (PAT). Agencja Stefani notuje pogłoskę krążącą w kołach politycznych Paryża, iż **Polska postanowiła nie wysuwać swej kandydatury do Rady Ligi Narodów podczas nadchodzącej sesji i zdecydowała skasować delegację przy Lidze Narodów.** W kołach politycznych Paryża — twierdzi doniesienie agencji Stefani — obawiają się, że **decyzja Polski jest pierwszym krokiem w kierunku wystąpienia Polski z Ligi Narodów.** (Zastanawiające jest, że PAT podaje tę wiadomość bez żadnego komentarza! — red.).

Odwołanie delegata polskiego przy Lidze Narodów.

Warszawa, 12. 8. Wobec podania przez agencje zagraniczne wiadomości o zamiarze polskim nie ubiegania się we wrześniu br. o reelekcję Polski do Rady Ligi Narodów, skasowania delegatury polskiej w Genewie i wystąpienie Polski z Ligi Narodów — półurzędowo komunikują, że tylko co do drugiego punktu **zapadła definitywna decyzja, a mianowicie rząd polski postanowił zwinąć delegaturę specjalną przy Lidze Narodów i odwołać z Genewy stałego swego delegata ministra pełnomocnego Tytusa Komarnickiego.**

Decyzja ta nie przesądza jednak, jak oświadczają w miarodajnych kołach, o stanowisku Polski wobec Ligi Narodów, — gdyż wiele państw, należących do Ligi **nie ma jednak w Genewie stałych delegatów.**

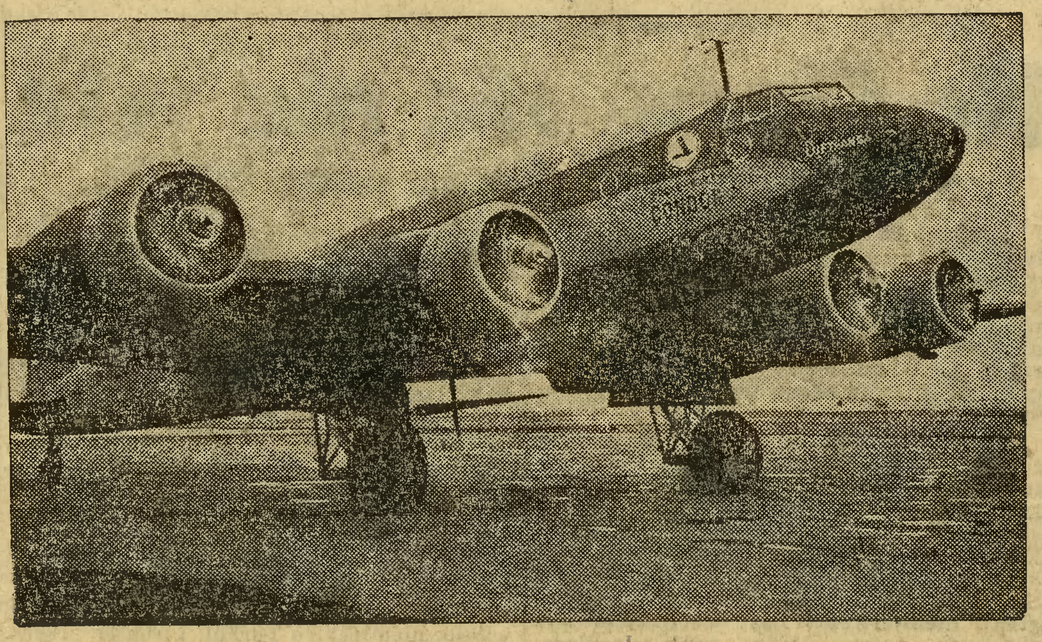
Co do ubiegania się Polski o reelekcję na pół stałe miejsce w Radzie Ligi Narodów, w której Polska zasiada od początku, to sprawa istotnie była dyskutowana w łonie rządu polskiego, żadne jednak postanowienie w tym względzie dotychczas nie zapadło, gdyż dużo jest czasu do powzięcia decyzji. — Może **ono nastąpić w przeddzień wyborów do Rady Ligi.**

Wreszcie, jeśli idzie o dalsze uczestniczenie Polski w Lidze Narodów, to, jak się dowiadujemy, z kompetentnego źródła, sprawy tej **na razie nie omawiano.**

* * *

Jak z tego wynika rząd polski musiał już rozważać nawet wystąpienie z Ligi. Inaczej tego zrozumieć nie można, tym bardziej, że min. Beck w czasie swych wyjazdów często przeciw Lidze występował. Zauważyć trzeba, że obecnie najważniejsze sprawy jak kwestia nieinterwencji w Hiszpanii, zagadnienie uchodźców lub misja Runcimana odbywają się poza Ligą, która stała się tylko klubem dyplomatów — red.).

Focke-Wulf-Condor pokonał Atlantyk.

Nowy Jork, 12. 8. (PAT.) Samolot niemiecki „Condor“, który odbył lot bez lądowania z Berlina do Nowego Jorku, **przebył 6.397 km w 25 godzinach, robiąc przeciętnie 255 km na godzinę.** Dowódca samolotu Henke oświadczył, że lot odbył się normalnie. Samolot ma odlecieć z powrotem do Berlina w przyszłą sobotę.

Zapowiadamy w numerze świątecznym następujące artykuły i felietony:

F. A. Ossendowski
W kopalni westfalskiej (nowela)

H. P.
Zwycięstwo krzyża i bagneta polskiego (na święto żołnierza polskiego)

H. Bzyl
Gdy niebo przysłonią bombowce... (rzecz o lotnictwie)

St. Strąbski
Na widowni politycznej (przegląd polit. zagran.)

H. Lasek
Książę muzyki (felieton kultur.)

H. H.
Z teki kryminologa (pamiętnik komisarza)

T. Nowakowski
Najważniejsze zadania rozgłośni pomorskiej (felieton radiowy)

J. Koł.
Zmienia się oblicze Bydgoszczy (reportaż)

H. Kuminek
Paryska wieża Babel (Ciekawy list z podróży)

„Sto pociech".

(Ciąg dalszy)

„Sto pociech" wobec takiego rozumowania to fajka. Może się znajdą tacy, którzy będą udawali, że dali się przekonać, albo tacy, o których się mówi, że ich nie sieją.

* * *

Mafie i mafijki. Z okazji rocznicy 6 sierpnia minister komunikacji płk Ulrych wygłosił przez radio przemówienie, w którym między innymi powiedział:

„W społeczeństwie ugruntowało się przekonanie, że gry i gierki oraz targi i przetargi naszych mafij i mafijek, koteryj i koteryjek, powiększają tylko chaos i dezorganizują nasze życie wewnętrzne, będąc zaprzeczeniem służby pod znakiem honoru i wielkości Polski. To też w pamiętną rocznicę 6 sierpnia, która jest wspaniałą rocznicą narodowego, zwycięskiego porywu, trzeba bić na to, że nie mafie i mafijki, nie koterie i koteryjki, nie partie i partyjki, lecz zwarty naród skupiony przy osobach Prezydenta Rzeczypospolitej i Naczelnego Wodza stanowić będzie o wielkości i potędze Polski".

Bardzo pięknie! Szkoda tylko, że obóz sanacyjny — według obliczenia „Zwrotu" — rozbity jest na przeszło 40 koterii i koteryjek.

„Praca i tylko praca z roku na rok potężniejąca jest dźwignią naszej przyszłości" — mówił dalej p. płk Ulrych. Czy kosztowne *balety* za rządowe pieniądze są także dźwignią naszej przyszłości?

* * *

Konserwatywny „Czas" przeczytawszy widocznie o mafiach i mafijkach przyczepił się do Frontu Morges, który, słusznie zresztą, uważa za symbol pewnej myśli, a który urzeczywistnienie znalazł w postaci Stronnictwa Pracy. Z wzruszającą wręcz dobrodusznością pisze, że ani p. K. Popiel, ani gen. Haller, ani b. prezydent Wojciechowski nie są prawdziwymi kierownikami tego ruchu. Kierunek nadają „raczej mafie" i to inny niż chciał Paderewski. Widzi on jasno(!), że „ośrodek dyspozycji w działalności Stronnictwa Pracy nie znajduje się wśród jego oficjalnych władz naczelnych, to zaś już samo przez się jest bardzo znamienne.

Prawdziwi dysponenci Stronnictwa Pracy dają od czasu do czasu znać o sobie. Aby się o tym przekonać, wystarczy uważnie czytać zbliżoną doń prasę"...

Dwa pytania stawiamy „Czasowi": 1) Skąd wie, czego chciał Paderewski i jakie są obecnie jego zapatrywania na Stronnictwo Pracy. 2) Gdzie spostrzegł owych „tajemniczych dysponentów", których ślady odkrył w prasie do Stronnictwa Pracy zbliżonej.

Należymy do Stronnictwa Pracy i chętnie byśmy owych „tajemniczych dysponentów" poznali. Obawiamy się, że tajemnica tkwi w niezupełnie czystym palcu autora artykułu „Czasu", któremu zależy jedynie na spotwarzeniu niemiłego mu Stronnictwa Pracy.

——o——

Pan Prezydent na wywczasach.

Ostatnie zdjęcie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, prof. dr. Ignacego Mościckiego z Laurany we Włoszech.

Henlein sięga po Śląsk zaolzański.

Awangardy hitlerowskie terroryzują ludność polską i czeską.

Cieszyn. Na Śląsku zaolzańskim źle się dzieje. Partia Niemców sudeckich w ciągu kilku ostatnich miesięcy potrafiła pokryć cały Śląsk zaolzański siecią swych ekspozytur. Sytuacja staje się tam coraz poważniejszą. **Henlein sięga po Śląsk zaolzański.**

„Nowa Rzeczpospolita" pisze w tej sprawie:

„Śląsk zaolzański, zamieszkały w ogromnej części przez Polaków, jest przedmiotem sporu między Polską a Czechosłowacją. Ale tylko i wyłącznie między Polską i Czechosłowacją. W tej sprawie opinia polska jest jednolita: jest to wewnętrzna sprawa dwóch państw słowiańskich i **nikt trzeci do tego sporu nie może się wtrącać, ani tym mniej dyskontować go na swoją korzyść.** Porozumienie w tej sprawie powinno i musi nastąpić, im prędzej zresztą — tym lepiej. Podkreśliły to wyraźnie m. in. uchwały Rady Naczelnej Str. Pracy w specjalnej rezolucji, poświęconej naszym stosunkom z Czechosłowacją.

Należy zaprzestać bezsensownych szykan stosowanych przez lokalną administrację czeską wobec Polaków, i **naprawić krzywdy** im wyrządzone.

Ale, powtarzamy, jest to wewnętrzna sprawa między dwoma słowiańskimi demokracjami. **Czegóż więc szuka tu Henlein? Co pragnie osiągnąć? Co w ogóle mają do czynienia przybysze sudeccy nad Olzą i do czego ma doprowadzić stosowany przez nich wobec ludności polskiej i czeskiej terror?**

Czytaliśmy niedawno memoriał henleinowski skierowany do rządu czeskiego, domagający się równouprawnienia wszystkich mniejszości w państwach, które je posiadają. Memoriał ten został skwapliwie powtórzony i... uzupełniony przez PAT (co tak dosadnie wytknął mu p. St. St. w „Kurierze Warszawskim").

Jak pogodzić ten memoriał z inwazją henleinowców na Śląsk zaolzański? Możeby odpowiedział nam na to „Kurier Poranny", który tak drobiazgowo notuje wszelkie, najdrobniejsze nawet uchybienia administracji czeskiej wobec Polaków w Cieszyńskim, i z góry, bezapelacyjnie przyznaje słuszność wszelkim postulatom henleinowskim?

Stoimy w obliczu próby zagarnięcia Śląska zaolzańskiego przez hitlerowców. Terrorem pragnie się wytworzyć na zewnątrz mniemanie, że i ta połać ziemi jest... niemiecką. Przygotowuje się sztucznie grunt pod przyszłą akcję niemieckiej propagandy.

Tak wygląda prawda.

Nie ma już ani jednej chwili do stracenia, jeśli nie chcemy stracić bezpowrotnie polskiej enklawy zaolzańskiej w Czechosłowacji!

O Polsce nad Tamizą

„Niedyskretne" pytanie posła angielskiego.

Londyn, 12. 8. Na ostatnim posiedzeniu parlamentu angielskiego poseł Mander ze stronnictwa liberałów zwrócił się z zapytaniem, czy rząd nie mógłby złożyć wyraźnego oświadczenia publicznego na temat **toczących się rzekomo rokowań o pożyczkę dla Polski.**

Podsekretarz stanu brytyjskiego M. S. Z. Butler wyjaśnił, że nic mu nie wiadomo o jakichkolwiek takich rokowaniach w chwili obecnej.

Poseł Mander wówczas zapytał, czy rząd J. K. M. odniósłby się przychylnie do prywatnych rokowań tego rodzaju.

Na to p. Butler odpowiedział: Gdyby rokowania te dotyczyły eksportowego kredytu towarowego, to rząd J. K. M. zastanowiłby się nad udzieleniem gwarancyj z funduszu przeznaczonego na Export Credits Guarantees.

Poseł Mander, słynący z tego, że zadaje członkom rządu największą ilość pytań, dorzucił jeszcze jedną kwestię:

„Czy w związku z tą sprawą rząd polski nie da do zrozumienia, że miałby zamiar powrócić do reżimu bardziej demokratycznego".

Ostatnie pytanie p. Mandera przedstawiciel rządu brytyjskiego pozostawił bez odpowiedzi, uważając, że wkracza on w zbyt delikatną i drażliwą materię.

Święto czynu chłopskiego

w Warszawie nie odbędzie się.

Warszawa, 12. 8. (PAA) Zarząd powiatowy Stronnictwa Ludowego w Warszawie otrzymał w dniu 11 sierpnia, w odpowiedzi na pismo złożone w dniu 28 lipca — następującą decyzję Komisariatu Rządu m. stoł. Warszawy:

„Na zasadzie art. 7, 9 i 10 ustawy o zgromadzeniach z dnia 11 marca 1932 r. Dz. U. R. P. nr 48 poz. 450 Komisariat Rządu na m. stoł. Warszawę odmawia i zakazuje odbycia Zarządowi Powiatu Warszawskiego Stronnictwa Ludowego — zjazdu, pochodu i zgromadzenia publicznego w dniu 15 sierpnia 1938 r. w Warszawie z uwagi na bezpieczeństwo, spokój i porządek publiczny. Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za pośrednictwem Komisariatu Rządu na m. stoł. Warszawę w terminie dni 14, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia. Za Komisarza Rządu L. Wędowłowski, Naczelnik Wydziału Społeczno-Politycznego".

Decyzja ta wywołała wśród warszawskich kół Stronnictwa Ludowego duże wrażenie, ponieważ przygotowania do tej manifestacji w stolicy były daleko już posunięte.

Jak się dowiaduje PAA **zostanie wniesione odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.**

Warszawa, 12. 8. (PAA) Na wszystkich zebraniach manifestacyjnych urządzanych przez Stronnictwo Ludowe w dniu 15 sierpnia, zostanie złożone przez uczestników w podniosłej formie ślubowanie, że „zawsze są gotowi w obronie granic Rzeczypospolitej walczyć i umierać" — przysięgając „na pamięć poległych, zawsze do rozwoju potęgi Polski się przyczyniać!".

Hr. Ciano nic nie wie

o popieraniu gen. Franco przez Włochy.

Londyn, 12. 8. (PAT). W Londynie potwierdzają wiadomość, że brytyjski chargé d'affaires w Rzymie sir Noel Charles, w myśl instrukcji Foreign Office, odwiedził wczoraj włoskiego ministra spraw zagranicznych Ciano, celem zwrócenia uwagi rządu włoskiego na zarzuty, według których **Włochy udzielają gen. Franco pomocy.**

Brytyjski chargé d'affaires podkreślił, że rząd francuski, zgodnie z planem nieinterwencji lojalnie zamknął granicę pirenejską, mimo, że krok ten niejednokrotnie spotykał się z ostrą krytyką w samej Francji, wobec czego rząd francuski znajduje się w niezwykle trudnym położeniu. Sir Noel Charles zaznaczył, że **wykonanie planu nieinterwencji jest warunkiem wypełnienia porozumienia anglo-włoskiego.** Gdyby więc okazało się w przyszłości, iż zarzuty, że Włochy w dalszym ciągu wspomagają gen. Franco, są prawdziwe, to wywarłoby to ujemny wpływ na plan nieinterwencji w ogóle i na widoki porozumie**nia angielsko-włoskiego.**

Hr. Ciano, który ostatnio był niezdrów, **przyrzekł zbadać zarzuty, o których nic mu nie było wiadome** (i to mimo ogłaszania oficjalnych list poległych legionistów włoskich w Hiszpanii!? — red.).

Uwagi w tym samym duchu zostały poczynione również przez Foreign Office wobec ambasady włoskiej w Londynie.

——II——

Niemiecki samolot narusza granicę.

Praga, 12. 8. (PAT.) Czeska agencja telegraficzna komunikuje: Dzisiaj o godz. 8 rano patrol policyjny spostrzegł samolot niemiecki, który ukazawszy się od strony wiosek niemieckich Turkau i Aussig, przeleciał nad granicą czechosłowacką. Organy policyjne sygnalizowały wreszcie tenże samolot nad Opawą. Samolot powrócił do Niemiec tą samą drogą, jaką przybył nad **terytorium Czechosłowacji.**

I w Chile nie chcą żydów!

Sant Jago de Chile, 12. 8. (PAT). Wyjaśniając oświadczenie konsula Chile w Paryżu, który ogłosił, że żydom nie będą udzielane wizy na wjazd do Chile, minister spraw zagranicznych Chile oświadczył, że **wizy żydom wprawdzie udzielane będą, lecz w bardzo ograniczonej mierze.**

Wizyta lorda admiralicji brytyjskiej.

Gdańsk, 12. 8. (PAT). Pierwszy lord admiralicji brytyjskiej p. Duff Cooper, który przybył w charakterze prywatnym na pokładzie jachtu „Enchantress" do Gdańska złożył wczoraj bilety wizytowe generalnemu komisarzowi R. P. min. Chodackiemu.

„Współpraca" dziennikarzy gdańskich

z syndykatem dziennikarzy polskich.

Gdańsk, 12. 8. (PAT). Związek prasy gdańskiej zaprosił w dniu wczorajszym członków syndykatu dziennikarzy polskich w Gdańsku na przyjęcie w Domu Zdrojowym w Sopotach. Przewodniczący związku redaktor naczelny „Der Danziger Vorposten" p. Zarske podkreślił w swym przemówieniu powitalnym, że podobne przyjęcia mają na celu pogłębienie osobistego kontaktu między gdańskimi kolegami niemieckimi i polskimi. Prezes syndykatu dziennikarzy polskich w Gdańsku redaktor Sonnenburg podziękował za przyjęcie, podkreślając użyteczność tego rodzaju imprez w dziedzinie współpracy dziennikarzy polskich i niemieckich.

Przyjęcie odbyło się w miłym nastroju.

Nowe zwycięstwo Japończyków.

Tokio, 12. 8. (PAT). Wojska japońskie operujące w południowej części prowincji Szansi wyparły resztki wojsk chińskich **na lewy brzeg rzeki Żółtej.**

Samolotem z Paryża do Nowego Jorku.

Paryż, 12. 8. (PAT.) Dnia 15 sierpnia nastąpi inauguracja stałego połączenia lotniczego między Francją a Stanami Zjednoczonymi. Komunikację **utrzymywać będzie największy wodnopłatowiec francuski „Lieutenant de Vaisseau Paris".**

Statek ten dnia 15 bm. opuści lotnisko pod Bajonną i przez Lizbonę i wyspy Azorskie uda się do Nowego Jorku. W czasie przelotu wodnopłatowca przez ocean Atlantycki na oceanie znajdować się będzie okręt francuskiego instytutu meteorologicznego Carimare którego zadaniem będzie utrzymywanie łączności radiowej z hydroplanem.

Horthy jedzie do Niemiec.

Budapeszt, 12. 8. (PAT) Węgierska agencja telegraficzna urzędowo komunikuje: regent Węgier Mikołaj Horthy de Magybanya udaje się w ciągu sierpnia ze swą małżonką na zaproszenie kanclerza Rzeszy Adolfa Hitlera **na kilkudniowy pobyt do Niemiec wraz z premierem Imredy, ministrem spraw zagranicznych Kanya i ministrem obrony narodowej Ratzem.** Regentowi towarzyszyć będą w podróży: szef kancelarii cywilnej Uray, szef kancelarii wojskowej gen. Jany oraz inni członkowie świty.

Przy okazji wizyty małżonka regenta dokona w Kilonii poświęcenia nowego niemieckiego okrętu wojennego. W programie wizyty przewidziane jest odwiedzenie **Berlina, Hamburga i Norymbergi.** Pierwsze oficjalne powitanie na terenie Niemiec nastąpi w Wiedniu.

Na marginesie

Prasa angielska donosi o nowym wypadku odkupienia gracza w piłkę nożną. Klub „Arsenal“ zapłacił klubowi „Wolverhmapton“ za odstąpienie niejakiego p. Bryn Jonesa, młodzieńca lat 20, sumę, nawet na stosunki angielskie niezwykłą, 14 tysięcy funtów szterlingów.

14 tysięcy funtów szterlingów odpowiada mniej więcej około 400 tysiącom złotych. Tyle „wart“ jest obywatel Wielkiej Brytanii z talentem w nogach. Cena ta nie określa ponadto całej jego „wartości“. Poza „odstępstwem“ p. Bryn Jones pobiera jeszcze odpowiednio wysokie uposażenie, jest ubezpieczony od nieszczęśliwych wypadków, ma diety za wyjazdy i, co jeszcze bardziej jest godne zazdrości, jest podziwiany i reklamowany przez prasę całego świata, jako gracz, za którego zapłacono najwyższe odstępne w obecnym sezonie.

Prosimy sobie teraz wyobrazić takie ministerstwo, któreby za odstąpienie dwudziestoletniego kandydata na ministra płaciło 400 tysięcy złotych, lub taką orkiestrę, która by uczyniła to samo w stosunku do tak młodego muzyka. Ba nawet wytwórnie filmowe jak dotychczas nie zawierają tego rodzaju umów. Okazuje się, że ani głową, ani rękami, ani słuchem, ani żadnym innym znanym talentem nie można robić równie zawrotnej kariery jak nogami.

Nie ulega wątpliwości, że sport jest instytucją ze wszech miar pożyteczną i godną najwyższego poparcia ze strony wszystkich czynników. Nie można również się dziwić, że tam, gdzie na mecze futbalowe uczęszczają miliony, łatwo jest o sumy pieniężne, niestojące w żadnym stosunku do doniosłości zagadnienia, komu wkopią piłkę do bramki. Mimo tego jednak końcowe rezultaty, wynikające z działania tych, zdaje by się najzdrowszych sił, zdrowia nie wykazują. Nie można bowiem wyobrazić sobie, aby na umysły wszystkich młodych ludzi na świecie posiadających dobre nogi działać mogła pedagogicznie kariera p. Bryn Jonesa, który oby jak najwięcej strzelił goli dla „Arsenału“.

Bryn Jones

trenuje w parku Tufnell dla „Arsenału“

Humor polityczny.

MESJASZ.

Tłum ludzi oczekuje przejazdu kanclerza Hitlera. Wreszcie jest!! Wiwaty, okrzyki, „heilowanie“. Jakiś żyd wymachuje z zapałem kapeluszem.

— Niech żyje! Cześć żydowskiemu Mesjaszowi!

Konsternacja. W tej chwili dochodzi do żyda „pan władza“.

— Jak pan śmie nazywać wodza Germanów „żydowskim Mesjaszem!“

— No co, czy ja skłamałem? A komu udało się tak prędko wyprowadzić nas do ziemi obiecanej, jak panu kanclerzowi, co?

(Wróble na dachu).

STARY KAWAŁ.

Może pójdziemy na ryby?...

— Bardzo chętnie!

— Przepraszam! Myślałem, że pan jest głuchy!

Wspominki historyczne.

OSTATNIA RADA KORONNA

czyli jak to na 5 minut przed katastrofą traci się panowanie.

Piąta ofensywa niemiecka w lipcu 1918 roku, zbiegła się z ofensywą sprzymierzonych, w wyniku czego front niemiecki został przerwany, a ofensywa, wszczęta przez francuskie 6 i 10 armię przekształciła się w klęskę Niemiec. Za świetnie przeprowadzoną akcję gen. Foch otrzymał tytuł marszałka.

Sprzymierzeni, rozpoznawszy doniosłość wydarzeń w Tardenois, starali się zachować panowanie nad biegiem wojny, by klęskę tę wyzyskać na samym terenie bitwy. Program przyszłych działań zaczepnych został ustalony w kierunku odciążenia linii kolejowych Paryż—Avricourt i Paryż—Amiens, oraz uwolnienia zagłębia północnego i usunięcia Niemców z obszaru Dunkierka—Calais.

Na posiedzeniu wodzów armii sprzymierzonych w kwaterze głównej w Bombon, 24 lipca, rozważano konieczność liczenia się z rozstrzygnięciem wojny w 1919 roku. W tej myśli prosi marsz. Foch o ustalenie bilansu zasobów, którymi można dysponować od początku 1919 r.: w artylerii, w lotnictwie, czołgach mechanicznych środkach transportu przez pola walki.

Postanowiono drugą wielką ofensywę wszcząć w dniu 8 sierpnia pod Santerre, by zrealizować jeden z punktów programu: uwolnienie od Niemców rejonu Amiens i linii kolejowej Amiens—Paryż.

Wykonane w poprzednich dniach drobniejsze działania zapewniły Anglikom najlepszą podstawę wyjściową. Tak więc 4 lipca 4 armia brytyjska opanowała na południe od Sommy las Vaire i wieś Hamel, 1-sza armia francuska, po zdobyciu 12 lipca fermy Anchin i Castel, 23 opanowała wioski Mailly-Rainval, Sauvilliers, Aubvilliers, biorąc 2000 jeńców i 150 armat.

W dniu 8 sierpnia o godz. 4 rano uderzyła 4 armia brytyjska niespodziewanie na Niemców, pod Santerre, i

dzięki zaskoczeniu, oraz szybkości i gwałtowności natarcia przerwała front niemiecki na szerokości 20 kilometrów

docierając na 10 km w głąb. I armia francuska przyłączyła się do natarcia, pchając — przy odgłosie bębnów — przede wszystkim XXXI korpus w kierunku Roye. III armia francuska ruszyła na Lassigny, a III armia brytyjska w kierunku Bapaume—Peronne. Po stronie niemieckiej zaangażowanych w bitwie było 120 dywizyj.

Onego „czarnego dnia“ (8 sierpnia)

zadrżał w posadach cały front niemiecki

— jak pisze Ludendorff. II armia niemiecka kompletnie została zdruzgotana, a XVIII armia ucierpiała bardzo na swym prawym skrzydle. Najwyższe dowództwo niemieckie doszło do przekonania, że **wojnę należy rychło zakończyć.**

Cesarz Wilhelm, przeczuwając katastrofę, śpieszy 10 sierpnia do sztabu w Aveones, by z Ludendorffem radzić nad położeniem i z poniesionej co dopiero klęski wyciągnąć konsekwencje. Wysłuchawszy referatu gen. Ludendorffa, który **bez ogródek przyznał się do przegranej**, cesarz — silnie wzruszony — oświadczył: „Przejrzałem! Musimy zrobić bilans! Jesteśmy u kresu sił! Wojnę należy zakończyć!“ I pożegnawszy się, odjechał w towarzystwie majora Niemanna, oficera łącznikowego sztabu generalnego.

Stracili nerwy na 5 minut przed rozstrzygnięciem.

Gen. Ludendorff w swych pamiętnikach mówi: „Niemcy straciły nerwy na 5 minut przed rozstrzygnięciem“. Lecz rzeczywistość mówi co innego. Potężne boje od wiosny 1918 r. przetrzebiły szeregi wojska niemieckiego. Zadane ciosy i luki w dywizjach **z trudem jedynie zdołano załatać**, a ostatnio nawet już **zabrakło rezerw.** Mimo redukcji stanu pułków i zlikwidowania kilku dywizyj, stan liczebny pozostał niedostateczny, moralny zaś — był **wprost opłakany.** Co miesiąc

ubywało 80.000 żołnierza.

Oddziały uderzeniowe, zdziesiątkowane, zaledwie odeszły dla odpoczynku na tyły, musiały pośpiesznie wracać na front. **Bataliony liczyły po 400 ludzi** i mniej. Nie pozostało nic innego, jak sięgnąć do ostatniego rezerwuaru, do rocznika 1900, czyli do osiemnastoletnich młodzieniaszków, z których dało się jeszcze 250.000 (trzymiesięczne zapotrzebowanie) do służby frontowej wciągnąć. Ale co dalej?

Z punktu widzenia wojskowego jedynym rozwiązaniem było: przerwać walkę, by wyzwolić swe armie z chwytu francusko-brytyjskiego i skrócić front, czyli cofnąć się do linii Antwerpia—Bruksela—Namur—Moza—Schiers—Metz—Strasburg. Linia ta byłaby o połowę krótsza i co za tym idzie potrzebowałaby o tyle mniej wojska. Lecz odwrót armii niemieckiej byłby **przyznaniem się niemieckiego sztabu generalnego do dotkliwej klęski.**

Zresztą nie liczono się z nieudanymi ofensywami i tak daleką linię rezerwową w ogóle nie brano w rachubę; bo któż ze sztabowców śmiałby przewidywać niepowodzenie w boju?! A wreszcie odwrót taki oznaczałby ryzyko utraty lub porzucenia ogromnego sprzętu wojennego, nagromadzonego przez długie lata wojny. I słusznie powiedział marsz. Foch w połowie sierpnia 1918 r.:

„NIEMCY MOGĄ JESZCZE ZBIEC DO LINII ANTWERPIA — METZ I O ROK CAŁY PRZEDŁUŻYĆ WOJNĘ, ALE PRZESZKADZA IM ICH BAGAŻ, KTÓREGO NIE MAJĄ ODWAGI UTRACIĆ!“

Na skutek klęski Niemiec wzmogło się zaniepokojenie ich sojuszników. Pełnomocnik c. i k. armii, gen. von Cramon, dnia następnego po klęsce już zgłosił się (9 sierpnia), wyrażając ogromne zaniepokojenie cesarza Austro-Węgier, które jedyny ratunek widzą w Niemczech. A oto taka katastrofa! Panowie, co to będzie? — woła minister Burian. I kończąc rozmowę, awizuje przybycie cesarza Karola do Spa na konferencję.

Fałszowanie bilansu nie uchodzi bezkarnie.

Dnia 13 sierpnia 1918 r. w godzinach rannych przybyli z Avesnes do Spa marszałek von Hindenburg i gen. Ludendorff, by zrobić „rzeczywisty“ bilans wojny. Tu też dnia następnego miała się odbyć Rada Koronna, pod przewodnictwem samego cesarza Wilhelma. Czytając pamiętniki uczestników Rady, odnosi się jedno wrażenie, że narady odbyły się w nastroju przygnębienia, a bilans zrobiono fałszywy. A wiemy przecież z życia:

fałszowanie bilansu jest karygodne i zwykły śmiertelnik dostaje się za takie przestępstwo do kryminału. Tak i tu sprawiedliwość, sroga pani, ukarała fałszerzy z całą bezwzględnością: pogromem Niemiec i rozćwiartowaniem Austrii.

Dnia 13 sierpnia zeszło się na ściśle poufną naradę, czterech odpowiedzialnych za losy państw mężów: kanclerz Rzeszy von Hertling, sekretarz stanu von Hintze, marszałek polny von Hindenburg i gen. Ludendorff. Przed konferencją oświadczył Ludendorff do Hintzego:

— Pan pamięta, co mówiłem doń w połowie lipca, że w następnej ofensywie na pewno złamię upór nieprzyjaciela?! Tej pewności, niestety, obecnie już nie posiadam! Oświadczenie to — jak pisze Hintze — sprawiło na nim druzgocące wprost wrażenie.

Nieco później „druzgocące wrażenie“ ustąpiło. Generałowie, jak dawniej pewni siebie, tłumaczyli, że zmieniają taktykę w dalszym wojowaniu, przechodząc obecnie do defensywy z uderzeniami od czasu do czasu — ofensywnymi, które

w końcu jednak zmuszą wrogów do zawarcia podyktowanego im przez Niemcy pokoju.

Było to oczywiście **najgorszego gatunku fałszowanie bilansu wojny, bo Niemcy wówczas byli już pobici i o ofensywie nie było co marzyć.** Dziwna rzecz jednak, że tak kanclerz jak i jego sekretarz pozwolili się łudzić przez Ludendorffa i jeszcze optymistyczniej nastrojonego Hindenburga, chociaż znali stan faktyczny.

Gdy koronowany uciekinier myśli o zwycięstwach...

Rada Koronna zebrała się dnia następnego (14 sierpnia). Poza obu cesarzami Wilhelmem i Karolem, byli obecni z Niemców: następca tronu Wilhelm, Hertling, Hintze, Hindenburg, Ludendorff, v. Plessen oraz szefowie gabinetów cywilnego i wojskowego, a z Austriaków: hrabia Burian i gen. von Arz. Po omówieniu sytuacji ogólnej, stwierdził Hintze, że obecnie — **po ostatnich sukcesach — nieprzyjaciel jest mniej skłonny do zawarcia pokoju, niż dawniej.** Państwa centralne zaś muszą rychło zawrzeć pokój, inaczej może się wojna fatalnie dla nich skończyć, bo tak

Niemcy, jak i sojusznicy są u kresu sił.

Następnie zabrał głos kanclerz i oświadczył, że kraj jest znużony wojną. Odpowiedział mu Ludendorff w ostrym tonie, by w kraju z całą energią zaprowadzono porządek. Cesarz i następca tronu przytakiwali tak jednej jak i drugiej stronie, nawołując do zgody. Konkludując cesarz oświadczył:

— Owszem, niech dyplomacja nawiąże w odpowiedniej chwili nici porozumiewawcze (względem pokoju),

a za taką chwilę uważam następne zwycięstwo naszych wojsk na Zachodzie! (Biedny on Wiluś Ostatni!)

Dziwić się należy tego rodzaju wnioskom. Wszyscy stwierdzają, że „dalej nie idzie“ i o zwycięstwie nie ma co marzyć, a tu każe cesarz dalej zwyciężać...

Z obecnych oczywiście nikt nie oponował. Przyklaśnięto „mądrym“ wywodom Wilhelma. Ludendorff ponuro spoglądał na obecnych, nie zabierając głosu, Hindenburg jedynie zakończył obrady, jak powiada protokół, zdaniem: ...wierzę w ustalenie frontu na ziemi francuskiej i zmuszenie nieprzyjaciela do zawarcia pokoju.

Taki to bilans rzeczywisty zrobiono na Radzie Koronnej w Spa dnia 14 sierpnia 1918. Bilans oczywiście fałszywy, a więc i karalny. Czy owa kara dobiegła już końca i czy ów fałszerz bilansowy nie przygotowuje nowej niespodzianki, która mogłaby się równie nieprzyjemnie skończyć?!...

H. Kończak.

Ostatnie spotkanie cesarzy w Spa, na dworcu, 14 sierpnia 1918 roku.
Cesarz Wilhelm II (w austriackim mundurze) rozmawia z hr. Burianem, ministrem spraw zagr. Austro-Węgier. Cesarz Karol (w mundurze niemieckim) stoi, smutny, obok. Na wszystkich twarzach widać przygnębienie, nadeszła bowiem wieść o przełamaniu frontu niemieckiego i cofaniu się wojsk niemieckich na całej linii, wobec czego skapitulowało niemieckie Najwyższe Dowództwo, radząc zawrzeć pośpiesznie pokój.

Dwa protesty odrzucone, jeden uwzględniony —

po wyborach do Pomorskiej Izby Rolniczej

Jak się dowiadujemy, wojewoda pomorski, min. Władysław Raczkiewicz, nie uwzględnił dwóch protestów, zgłoszonych przez organizacje rolnicze w powiatach inowrocławskim i wyrzyskim po wyborach członków Rady Pomorskiej Izby Rolniczej. Tym samym uprawomocnił się wybór na radców Izby hr. Ponińskiego w powiecie inowrocławskim i p. Dzwonkowskiego w pow. wyrzyskim. Obydwaj ci rolnicy należą, według opinii kół drobno-rolniczych. do kategorii ziemian.

Z kraju

Przyrost naturalny w Polsce zmniejsza się. Obserwowany od kilku lat spadek przyrostu naturalnego ludności w Polsce utrzymuje się w dalszym ciągu. Kiedy w pierwzsym kwartale 1937 r. przybyło nam 89.963 ludzi, to w tym samym czasie roku bieżącego tylko 80.826.

Dywan z XVI w. znaleziono w Radomiu. W czasie renowacji świątyni oo. Bernardynów w Radomiu natrafiono na wspaniałe rzeźby pochodzące z XV stulecia, a będące dziełem Wita Stwosza lub jednego z jego uczniów. W czasie dalszych poszukiwań za dziełami sztuki w kościele oo. Bernardynów, natrafiono na wspaniały dywan perski z XVI w.

Na 1-go lipca mieliśmy aż (!) 39.253 samochodów i 12.476 motocykli. Na dzień 1-go lipca br. mieliśmy już ogółem 51.729 zarejestrowanych pojazdów mechanicznych (w porównaniu z 1-ym stycznia br. wzrost wynosi 7.529 sztuk), z czego 39.253 (wzrost o 4.929) samochodów i 12.476 (wzrost o 2.600) motocykli. Wśród samochodów było prywatnych i urzędowych 23.064 (wzrost o 3.516), dorożek 5.019 (wzrost o 73), autobusów 1.983 (wzrost o 229), ciężarowych 7.813 (wzrost o 970), innych 1.374 (wzrost o 141).

405 wypadków odry i 276 szkarlatyny w jednym tygodniu. W tygodniu od 3 do 9 lipca br. zarejestrowano w całym kraju następujące liczby zachorowań i zgonów na najważniejsze choroby zakaźne: odra — 405 zachorowań w tym 4 zgony, szkarlatyna (płonica) — 276 zachorowań i 7 zgonów; krztusiec (koklusz) — 235 zach. i 16 zgonów; dyfteria (błonica) — 199 zach. i 7 zg.; dur (tyfus) brzuszny — 176 zach. i 12 zg.; dur (tyfus) osutkowy — 31 zach. i 2 zgony; gorączka połogowa — 17 zach. i 2 zg.; czerwonka (dyzenteria) — 10 zach.; wreszcie Heine-Medina — 3 zachorowania.

Życzliwe ustosunkowanie się duchowieństwa do Stronnictwa Ludowego.

Warszawa, 12. 8. (PAA) Dnia 7 bm. odbyły się w trzech różnych częściach kraju uroczystości poświęcenia sztandarów Str. Ludowego, na których wygłosili kazania miejscowi proboszczowie. I tak w Leńczach, (wojew. krak.) pow. wadowicki, przemawiał ks. Gacek, podkreślając, iż ludowcy tworzą większość jego parafian, przyczyniając się walnie swoją pracą do wzniesienia pięknego kościoła w Leńczach. W Giżycach, powiat Sochaczew, tamtejszy proboszcz wygłosił podniosłe kazanie, podkreślając wartość niezłomnych charakterów, a ujemne właściwości kupczących swoimi przekonaniami. Obecnych na tej uroczystości było 2.500 chłopów, do których przemówili prezes Stronnictwa Ludowego, Czapski, prezes Król z Łowicza i p. Skura z Warszawy.

Trzecie poświęcenie sztandaru odbyło się w Gasach, pow. warszawski. Również podniosłe kazanie wygłosił ksiądz kanonik Kozłowski w Słomczynie. Na zebraniu ludowym przemawiali b. minister Ładoś, p. Ciemiński i Kasperlik.

Uroczystości młodzieży kupieckiej w Gdańsku.

Uroczysty obchód 30-lecia połączony ze zjazdem młodzieży kupieckiej w Gdańsku odbędzie się w dniach 14 i 15 bm. w Gdańsku, na który zaprasza się wszystkich b. członków i sympatyków młodzieży kupieckiej. Zjazd rozpoczyna się w sobotę, 13 bm. w sali recepcyjnej Dworca Głównego o godzinie 20-tej koleżeńską pogadanką. W niedzielę, 14 bm. uroczyste nabożeństwo w kościele Chrystusa Króla, przy Sandgrube 55, a o godzinie 13 uroczysta akademia w Domu Polskim przy Wallgasse. Po akademii wspólny obiad, a o godzinie 20-tej wieczornica w salach Domu Polskiego. W poniedziałek, 15 bm. o godzinie 9-tej wyjazd statkiem „Nogat“ dla zwiedzenia portów Gdańska i Gdyni, w dalszym ciągu wycieczka do Jastarni i o godzinie 20-tej zamknięcie zjazdu na sali recepcyjnej Dworca Głównego.

Związek Pracowników Kupieckich, mający wspaniałą tradycję swej pracy, obecnie zajął się absolwentami polskich szkół handlowych w Gdańsku i lokowaniem ich w poszczególnych przedsiębiorstwach w Gdańsku. **W miarę jak kupiectwo polskie w kraju w korespondencji swojej z Gdańskiem ruguje obcy język a posługuje się polskim, rośnie zapotrzebowanie na siły polskie i możność lokowania absolwentów szkół handlowych na praktyce w firmach niepolskich w Gdańsku.** Związek zasłużył się tutaj dla polskiego kupiectwa bardzo i spodziewać się należy, że na zjazd do Gdańska przyjdzie nie tylko cała młodzież kupiecka z kraju, lecz również ci, którym dobro polskiej młodzieży kupieckiej w Gdańsku i jej potrzeby leżą na sercu.

Zjazd jest bardzo dobrze zorganizowany i już w sobotę urzędować będzie na Dworcu Głównym w poczekalni II kl. Komitet zjazdu. Kolej udziela 50% zniżki w drodze powrotnej.

Zatarg między burmistrzem a radą miejską w Solcu Kujawskim.

Solec Kuj. Zebraniu rady miejskiej przewodniczył burmistrz p. Kłodnicki. Dyskutowano nad sprawą budowy nowej szkoły, gdyż budynek, w którym dotychczas mieściła się szkoła żeńska został zamknięty przez władze wojewódzkie z powodu zarysowywania się. Wszyscy radni przychylnie ustosunkowali się do tej sprawy i upoważnili p. burmistrza do wszczęcia kroków celem uzyskania pożyczki w sumie 100.000 zł. Nowa szkoła ma stanąć na placu obok gazowni i rzeźni miejskiej. Miejsce to niezbyt szczęśliwe, gdyż bliskość gazowni jak i rzeźni miejskiej nie wpłynie dodatnio na zdrowie dziatwy, no, i dzieci z przedmieść będą miały dość daleko do szkoły. W drugim punkcie miano uchwalić zaciągnięcie pożyczki krótkoterminowej w sumie 3.000 zł w miejscowej KKO. Podczas dyskusji nad powyższą sprawą doszło do ostrej wymiany zdań między radnymi a p. burmistrzem. Kiedy radny p. Ostrowski zapytał na co została zużyta poprzednio uchwalona pożyczka w sumie 4.000 zł, to otrzymał jako odpowiedź, że „to nie należy do sprawy“. Wobec tego, że radni nie otrzymali wyjaśnienia a nawet zapisani zostali do protokółu — na znak wotum nieufności opuścili gremialnie salę obrad. Tak, — radni nie są tylko do uchwalania pożyczek, lecz muszą wiedzieć i mają do tego prawo, na co zostały pieniądze zużyte. I potem się mówi o karczemnym zachowaniu się radnych.

Niesłychana buta Niemców w powiecie chojnickim.

Chojnice. (s) Dnia 8 bm. przed Sądem Okręgowym w Chojnicach stawał **Edward Heske,** właśc. 112-morgowego gospodarstwa z Dominka (pow. Wyrzysk), któremu akt oskarżenia zarzucał, iż w dniu 2 czerwca br. wracając z jarmarku w Więcborku, najechawszy na przydrożne drzewo, legitymowany przez drożnika, znieważył naród polski, mówiąc m. in.: „Ty polska świnio. Wstydźcie się waszych porządków i uczcie się od Niemców“. Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał Niemca na **8 miesięcy bezwzględnego aresztu.** Tegoż samego dnia administrator z Lichnów (pow. chojnicki) **Leon Sztudzke** został oskarżony o znieważenie armii polskiej i jej wodza w rozmowie z robotnikami rolnymi. Prócz tego zuchwały Niemiec w wymienionej rozmowie, prowadzonej w maju br., użył następujących słów, mogących wzniecić niepokój publiczny: „Niedługo przyjdzie na Pomorze Hitler i zaprowadzi na Pomorzu inne porządki“. Bezczelny Niemiec otrzymał **1 rok więzienia i 100 zł grzywny.**

Ze świata

— **Skutki czystki w armii sowieckiej.** Czystki prowadzone od dłuższego czasu w szeregach korpusu oficerskiego spowodowały duże braki w kadrze oficerskiej, które Stalin chce obecnie w szybkim tempie uzupełnić. Utworzono więc nowe kursy oficerskie skrócone oraz rozpisano konkurs dla ochotników. Według doniesień prasy moskiewskiej zgłosiła się niewielka ilość kandydatów, wobec czego władze partyjne poleciły swoim członkom, aby ci obowiązkowo zgłaszali się na wymienione kursy oficerskie.

— **Emigracja 30 tys. żydów z Wiednia.** Statystyka urzędowa wykazuje, że dotychczas wpłynęło do wiedeńskiego urzędu paszportowego 40 tysięcy podań żydów o udzielenie zezwolenia na wyjazd. Z tego załatwiono dotychczas 30 tysięcy.

— **Niemiecka produkcja amunicji.** Jak donoszą „Times“, w niemieckich fabrykach amunicji prowadzona jest praca na dwie zmiany po dziesięć godzin w niektórych zakładach. Pozostaje to w związku z poważnie wzmożonym tępem produkcji amunicji.

— **Mniej godzin religii w szkołach austriackich.** Od roku 1896 w szkołach publicznych Górnej Austrii program przewidywał 3 godziny religii tygodniowo. Obecnie z rozporządzenia władz w roku szkolnym 1938/39 będą tylko 2 godziny nauki religii tygodniowo.

— **Rekord złodzieja londyńskiego.** Jeden ze znanych władzom policyjnym, wskutek ciągłych konfliktów, złodziej londyński, skradł auto ciężarowe razem z trzynastu fortepianami. Został jednak złapany i stanął przed sądem. Na zapytanie po co właściwie kradł tak dużą ilość fortepianów, odpowiedział, że jeszcze przed kradzieżą sprzedał wszystkie, tylko popełnił pewną omyłkę. Miał bowiem informacje, że w tym dniu będzie transportowanych dwanaście fortepianów, tymczasem w ostatniej chwili do tego transportu dodano trzynasty. I ten trzynasty był pechowy. Od tej chwili złodziej ten wierzy w tajemne siły trzynastki.

— **Wydział teologiczny w Innsbrucku zostaje zwinięty.** Rząd narodowo-socjalistyczny skasował słynny wydział teologiczny przy uniwersytecie w Innsbrucku, na którym studiowało bardzo wielu księży także spoza granic Austrii.

— **Na Litwie brak cegły.** Na Litwie daje się ostatnio odczuwać poważny brak cegły. W związku z odbudową spalonej niedawno Połągi musiano sprowadzać cegłę z Łotwy.

— **Konferencja kolejowa w Tallinie.** W najbliższych dniach rozpocznie się w Tallinie konferencja kolejowa państw bałtyckich, poświęcona sprawom taryfowym. W konferencji wezmą udział: Łotwa, Estonia, Litwa i Polska.

— **Tajemnicza choroba.** Departament zdrowia w Nowym Jorku rozpoznał tajemniczą chorobę, na którą w ubiegłym tygodniu zmarło w stanie Michigan 6 dzieci. Jest to rodzaj dyzenterii, spotykanej na Wschodzie.

Zenon Różański

POWIEŚĆ SENSACYJNA

10)

(Ciąg dalszy)

Bal już się rozpoczął. Przy stolikach było i rojno i gwarno. Orkiestra, znakomita zresztą, umiejętnie tworzyła „nastroje“, na przygotowanym parkiecie krążyły pary.

Zajęli miejsce w loży. Kolację zjedli dość szybko i jak inni na tej sali oddali się zabawie.

Janczar zdołał otrząsnąć się z podenerwowania w jakie początkowo go wprawiła jej osoba. Odzyskiwał pewność siebie, śmiałość i humor, a ponieważ z natury był człowiekiem wesołym, potrafił tak zabawić swą towarzyszkę, że na razie zapomniała o charakterze, w jakim tu jest i bawiła się równie dobrze, jakby to był jedyny jej cel.

Tymczasem inni pamiętali po co na bal poszła z inżynierem Janczarem Greta von Hesslär.

Punktualnie o godzinie dwunastej w nocy, gdy bal trwał już w całej pełni, kapitan Schürz opuścił swą kabinę i pewnym krokiem udał się na przeciwległą stronę statku. Przed drzwiami kabiny zamieszkałej przez inżyniera Janczara zatrzymał się na moment, dobył z kieszeni klucz i w chwilę potem zamknął za sobą drzwi, znajdując się już wewnątrz kabiny. Posiadał ślepą latarkę i nią postanowił sobie pomagać przy „pracy“. Światła nie chciał na wszelki wypadek zapalać. Po co ryzykować...

Rozkład kabiny znał doskonale. Skierował promień latarki kolejno na wszystkie ściany, by się zorientować, gdzie stoją kufry.

Musiał poruszać się szybko, działać tak samo. Pewnie i metodycznie. Miał do dyspozycji tylko trzydzieści minut czasu, a to bardzo mało przecież. Po upływie tego czasu musiał znaleźć się już w swojej kabinie. Tu pozostać miało wszystko w takim samym porządku, w jakim znajduje się teraz. Trzymając w lewej ręce latarkę, w prawej wytrychy zbliżył się do pierwszego kufra i pochylił się nad nim.

W tej chwili oniemiał. Przez krzyż przebiegły mu ciarki, za gardło jakiś skurcz chwycił, tchu nie mógł złapać.

Oblał go nagle strumień, fala cała światła. Stał tyłem do niego, widział na ścianie cień własnej sylwetki, wydłużający się śmiesznie aż do sufitu.

Jedno w tej chwili zrozumiał kapitan Schürz. Został wykryty i schwytany na gorącym uczynku. Nie mógł się nawet wytłumaczyć. Mógł się jedynie bronić.

Ale jak?

Broń miał przy sobie. Znajdowała się w kieszeni od spodni. Jak jednak po nią sięgnąć? Jest oświetlony i widziany. Żaden jego ruch i tak nie ujdzie uwadze tego, który go oświetlił.

Poruszył się nieco i zaraz usłyszał:

— Radzę stać spokojnie, panie kapitanie von Schürz.

Ten „ktoś“ znał go więc z nazwiska. Czy tylko z nazwiska, czy też wiedział o nim więcej. To było w tej sytuacji bardzo ważne.

— Może się pan obrócić twarzą do mnie... Chcę nacieszyć się widokiem pańskiej miny... — głos mówiącego drgał śmiechem.

To najbardziej może dotknęło kapitana Schürza. Kpin nie znosił i bał się ich bardziej od przysłowiowego ognia.

— Szybciej, panie kapitanie. Jak ja mówię to zaraz się wykonuje. Też służyłem w wojsku i przywykłem w tym czasie do tego, że rozkazy wykonuje się natychmiast.

Obrócił się. Światło rzucane przez latarkę „tamtego“ było niezwykle mocne. Piekło w oczy silnie, to też kapitan spojrzał zaraz na posadzkę...

Nieznajomy roześmiał się.

— Wygląda pan w tej chwili jak pensjonarka przy pierwszym wyznaniu miłosnym. Buzia w ciup, oczka na dół... bardzo ładnie, jak na kapitana armii niemieckiej...

Więc znał go dobrze. To komplikowało sytuację. Nie było z niej teraz żadnego wyjścia. Zdany był na łaskę i niełaskę tajemniczego człowieka, nie zamierzał na razie ujawnić siebie. Było mu dużo wygodniej rozmawiać samemu będąc nie widzianym.

Na jedno tylko liczył kapitan Schürz. Herman Szulc udał się z jego polecenia do kabiny Randolpha Grady'ego. Po stwierdzeniu, czy trucizna podziałała, miał tu przyjść, aby zabrać teczkę inżyniera Janczara na przechowanie.

W chwilę gdy Szulc otwierać będzie drzwi na nim się skupi uwaga człowieka, w mocy którego znalazł się teraz on, kapitan Schürz. Ten moment mógłby wykorzystać...

— Chcę z panem rozsądnie pogadać, Herr Schürz...

Gadać mu się zachciało. Minuty płyną, a Greta tylko przez trzydzieści ich będzie starała utrzymać przy sobie inżyniera Janczara. Gdyby on tu wszedł...

Kapitan Schürz poczuł zimno na plecach. Cały plan wziąłby w łeb. Inż. Janczar nie jest ostatecznie taki głupi, by się nie domyślił udziału Grety w całej sprawie. Szanse zdobycia jego teczki, ściślej mówiąc planów w niej się znajdujących zmalały by do zera.

— Nie wiem z kim mam prowadzić rozmowę... — odpowiedział z nadzieją, że dowie się przynajmniej kim jest jego przeciwnik.

W odpowiedzi usłyszał śmiech.

— Nie sądziłem, że w tej sytuacji pierwszym moim obowiązkiem jest uczynieniem zadość zwyczajom towarzyskim. Pozwoli pan, kapitanie, że ujawnię brak znajomości tych zwyczajów i nie przedstawię się... To dla mnie poważny atut, panie kapitanie...

— Taki pan bojaźliwy?

— Nie! Ostrożny. Los niejakiego Randolpha Grady absolutnie mi się nie uśmiecha...

To było już groźne. Ten człowiek wiedział bardzo wiele, Sąd? Kim był i czego chce?

— Nie znam żadnego Randolpha Grady, a tym mniej jeszcze mogę wiedzieć o losie, jaki go spotkał.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Co INNI piszą

„Mamy pewną stagnację".

Na łamach młodo-konserwatywnej „Polityki" ukazał się wywiad z prof. Adamem Krzyżanowskim o sytuacji gospodarczej. Zdaniem prof. Krzyżanowskiego, losy koniunktury zależą od trafnej i konsekwentnej polityki rządu. Rząd nie może dzisiaj wywołać wzrostu koniunktury, może jednak wpłynąć na uniknięcie jej pogorszenia.

„Obecna polityka rządu w tym względzie **wydaje mi się dość chwiejną.** W odniesieniu do rolnictwa rząd stanął słusznie na stanowisku, że należy dążyć do ceny opłacalnej. Nie będę przesądzał, o ile proponowane środki będą wystarczające. Zwłaszcza rozszerzając kredyty zastawowe rząd może, m. zd. **tendencję zniżkową cen zboża zahamować.** Nie widzę jednak tej samej troski **o opłacalność cen w stosunku do cen przemysłowych".**

Zdaniem prof. Krzyżanowskiego rozmach naszej koniunktury ostatnio zmalał. **„Mamy pewną stagnację".**

Włoski numerus clausus dla żydów.

Rzym, 12. 8. (PAT). Włoskie koła półurzędowe zapytane, czy zakaz przyjmowania żydów zagranicznych na uniwersytety włoskie dotyczy żydów, którzy zapisali się na uniwersytety w latach ubiegłych, oświadczają, że zakaz **dotyczy wszystkich żydów - cudzoziemców**, to znaczy nawet tych, którzy byli studentami uniwersytetów włoskich w latach ubiegłych.

Ilu żydów jest we Włoszech?

Rzym, 11. 8. (PAT). „Stampa", nawiązując do słów ostatniego komunikatu „Informazione Diplomatica", stwierdzającego, że według statystyk żydowskich, liczba żydów we Włoszech wynosi 44.000 oraz zapowiadającego, że cyfra ta będzie musiała być sprawdzona przez najbliższy spis specjalny, pisze: „Podczas oficjalnego spisu włoskiego z r. 1931 wprowadzono rubrykę wyznaniową. Przy spisie tym 47.826 osób zadeklarowało religię żydowską. Do cyfry tej należy jednak — zdaniem „Stampy" — dodać 12.000 osób, które praktykując religię żydowską, nie chciały przyznać się do żydostwa. To też **ogólna liczba żydów wynosi** — zdaniem „Stampy" — **około 60.000**, z czego 92 procent pracuje w przemyśle, handlu i wolnych zawodach, zamieszkując głównie **Wenecję, Livorno, Rzym, Florencję, Ferrarę, Mantuę i Ankonę.**

K. A. P. zaprzecza

wiadomościom o ewtl. nominacjach nowych kardynałów.

Katolicka Agencja Prasowa w dzisiejszym swoim serwisie zaprzecza wszelkim pogłoskom, jakoby Ojciec św. zamierzał ustanowić 3 nowych kardynałów polskich. Równie stanowczo odrzuca wszelkie wiadomości o ewtl. kandydaturze ks. kard. dr. Hlonda do tiary papieskiej. Przypominamy, że wiadomości te podaliśmy na odpowiedzialność „Il. Kuriera Codziennego", który je widocznie sfabrykował u siebie w redakcji, mimo, że nie miał potrzeby wypełniać łamów swoich w czasie „ogórkowym" kaczkami dziennikarskimi, boć życie w dostateczny sposób zaopatruje prasę w sensacje.

Słowacy chcą skarżyć Czechów w Hadze.

Praga, 11. 8. (PAT). Wychodząc z założenia, że umowa pittsburska jest umową międzynarodową, ponieważ została zawarta między dwoma narodami: Czechami i Słowakami, **słowackie stronnictwo autonomistyczne zamierza zwrócić się ze skargą o niedotrzymanie umowy przez Czechów do trybunału międzynarodowego w Hadze.** Stronnictwo autonomistyczne podkreśla przy tym, że umowa pittsburska została przedstawiona konferencji pokojowej w Wersalu. Dr Hletko ma wśród Słowaków amerykańskich **zebrać fundusze, potrzebne na pokrycie kosztów, związanych z wniesieniem sprawy.** Skarga zostanie przekazana uprzednio wybitnemu znawcy prawa międzynarodowego do zaopiniowania.

Malaria.

Sofia, 12. 8. (PAT). W porcie dunajskim Dyn wybuchła ostatnio ostra epidemia malarii. Choruje przeszło 2500 osób, co stanowi mniej więcej **10% ogółu ludności miasta.**

— **Tylko w języku hebrajskim.** Wiedeński „Volksruf" wskazując konieczność oznaczenia sklepów żydowskich jako środków ostrzegających ludność przed kupowaniem u żydów, wystąpił z propozycją umieszczenia szyldów na tych sklepach tylko w języku hebrajskim.

Nowa ofensywa powstańców.

Madryt, 12. 8. (PAT) Ofensywa powstańcza rozwija się nadal na froncie Herrera del Duquo-Castuera. Wojska rządowe stawiały opór, były jednak zmuszone **do wycofania się na Sierra Valdechornos Jara** i do ewakuowania wsi Casa de Don Pedro. Wojska rządowe umocniły się na lewym brzegu Rio Guadiana.

Saragossa, 12. 8. (PAT). Korespondent Havasa donosi, że na froncie Estramadury powstańcy posuwają się naprzód na wszystkich odcinkach. **Armia gen. Queipo de Liano zajęła wieś de La Serena.** Na fronEbro powstańcy **wzmocnili zdobyte wczoraj pozycje.**

Senat W. M. Gdańska zemścił się na „Nowej Rzeczpospolitej".

Warszawa, 12. 8. „Nowa Rzeczpospolita" pisze: W związku z ogłoszoną przez „Nową Rzeczypospolitą" informacją o działalności tajnej radiostacji antyhitlerowskiej na terenie Wolnego Miasta pod nazwą „Freiheitssender" oraz wiadomościami o traktowaniu polskich robotników sezonowych przez władze gdańskie, które to wiadomości powtórzyła w depeszach z Warszawy cała prasa zachodnio-europejska, senat Wolnego Miasta Gdańska odebrał „Nowej Rzeczpospolitej" debit w Gdańsku na przeciąg sześciu miesięcy.

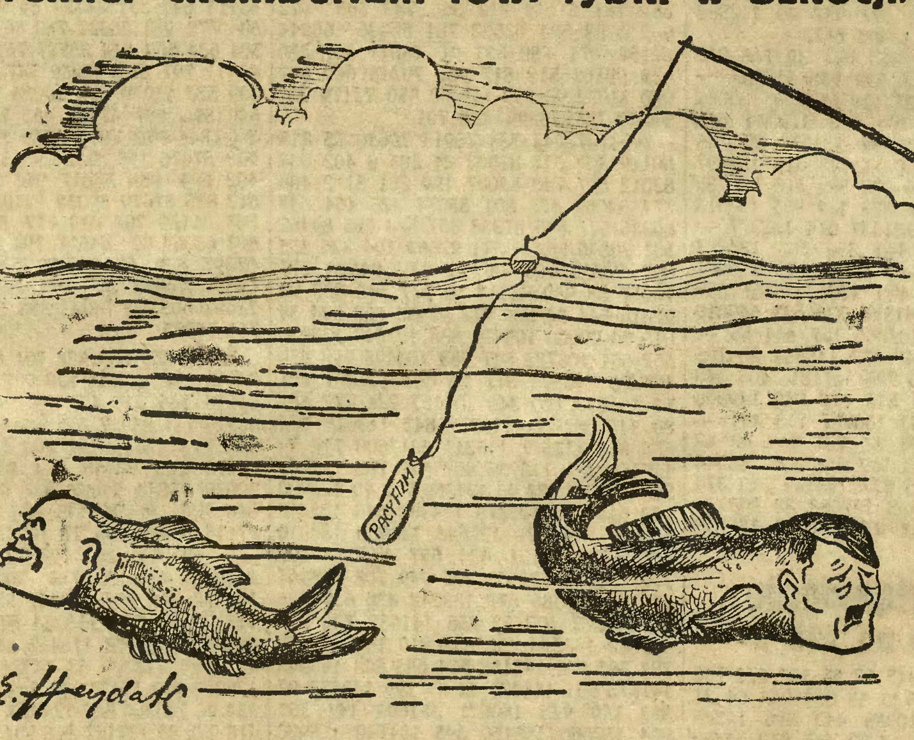
Nie potrzebujemy zapewniać naszych czytelników, że represja ta w najmniejszym nawet stopniu nie osłabi czujności i sprawności informacyjnej „Nowej Rzeczpospolitej" w sprawach, które tak żywo interesują opinię polską.

Fatalne skutki biurokratyzmu.

Warszawa, 12. 8. (PAT) Do gabinetu ministra spraw wojskowych wpływają coraz częściej podania o pośrednictwo w uzyskaniu pracy, rent inwalidzkich, zaopatrzeń emerytalnych itp. Z uwagi na to, że załatwienie tego rodzaju spraw nie leży najczęściej w kompetencji Ministerstwa Spraw Wojskowych, należy przeto podania o powyższej treści kierować do właściwych organów administracji ogólnej, które są upoważnione do załatwiania tego rodzaju próśb, a w szczególności: a) pracy, b) podania o renty inwalidzkie — referaty inwalidzkie przy właściwych starostwach, c) podania o zaopatrzenia emerytalne — właściwe izby skarbowe, d) koncesje na sprzedaż wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych i soli — dyrekcje Monopolów Państwowych, wszelkich informacyj odnośnie ochotniczej służby wojskowej, szkół podchorążych i szkół podoficerskich dla małoletnich — udzielają właściwe PKU.

Nadsyłanie więc tego rodzaju podań do Ministerstwa Spraw Wojskowych **powoduje tylko niepotrzebne opóźnienie ich załatwienia.**

Premier Chamberlain łowi rybki w Szkocji.

Tych dwóch nie złapie...

B. artysta Teatru bydgoskiego Roman Górowski

zginął w Tatrach.

Zakopane, 12. 8. Jak już wczoraj donosiliśmy, z dwóch turystów schodzących stokami Granatów do Zmarzłego Stawu, jeden spadł w przepaść.

Obecnie nadeszły bliższe szczegóły tej katastrofy:

W środę 10 bm. wybrało się z Jaszczurówki w Tatry dwóch turystów: Wacław Honowski, em. por. pilot z Warszawy i **Roman Górowski, artysta teatru im. Wyspiańskiego w Katowicach.** Turyści wyszli na Halę Gąsienicową, stamtąd do Czarnego Stawu i do Zmarzłego Stawu. Następnie przeszli przez Kozią Dolinkę, żlebem dra Kulczyńskiego z zamiarem wyjścia na Kozi Wierch.

Około godz. 3 po południu p. Górowski, po przejściu żlebem dra Kulczyńskiego około 100 m, przy trawersowaniu stromej płyty skalnej **pośliznął się i runął w dół na głębokość około 100 m. Śp. Górowski poniósł śmierć na miejscu.**

P. Honowski pozostawił na miejscu plecak i zeszedł do swego towarzysza, który nie dawał znaku życia. O wypadku zawiadomił natychmiast górala, który sprzedawał mleko przy Zmarzłym Stawie, a ten udał się do schroniska na Hali Gąsienicowej, skąd zaalarmowano Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Śp. Górowski liczył lat 38 i należał do doświadczonych turystów. Wskutek upadku śp. Górowski odniósł złamanie podstawy czaszki, nadto złamanie nogi w prawej kostce i ogólne obrażenia na całym ciele.

Śp. Roman Górowski był przed kilku laty artystą dramatycznym Teatru bydgoskiego i cieszył się powszechnym uznaniem miłośników teatru.

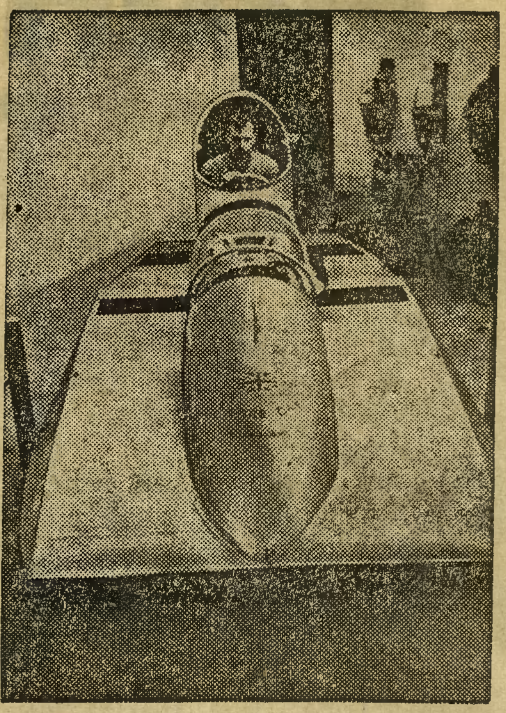
—x—

Czy „Monitor Polski" jest pismem partyjnym?

W ostatnim nr. „Monitora Polskiego" znajdujemy notatki o charakterze komunikatów partyjno-politycznych. Naturalnie zaszczyt ten spotkał Ozon. Czytamy np. o tym, komu złożył wizytę mjr Galinat, albo też — jak brzmi przysięga „Ozonowego" Związku Młodej Polski.

Nam się zdaje, że „Monitor Polski" jest „Dziennikiem Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej". Tak brzmi jego podtytuł. Albo — albo. Jeśli „Monitor Polski" jest pismem partyjno-politycznym, wówczas jego podtytuł winien brzmieć: „Zależny organ partyjny O. Z. N.". Albo też „Monitor Polski" zacznie drukować komunikaty wszystkich partyj.

Samolot czy auto?

Ani to ani tamto, tylko łódź wyścigowa, zbudowana według planów asa szpiegostwa angielskiego, słynnego Lawrence'a. Łodzią na wyścigach będzie sterował Edward Spur, widoczny na zdjęciu.

Kpt. Henke udziela wywiadu.

Nowy Jork, 12. 8. (PAT) W wywiadzie prasowym pilot samolotu „Condor" kapitan Henke oświadczył, że od połowy Oceanu pogoda **była wyśmienita**, dalej jednak aż do wybrzeża nowofunlandzkiego samolot musiał walczyć z silnym wiatrem przeciwnym, który wiał jeszcze nad lądem. Samolot w drodze nie doznał żadnego uszkodzenia i nie było żadnego momentu, w którym by załoga odczuwała specjalne trudności. Zużycie materiałów pędnych **na trasie długości 6397 km wyniosło 9000 litrów.** Na spotkanie Condora przybył na lotnisko między innymi znany podróżnik podbiegunowy Sir Hubert Wilkin.

Londyn zaniepokojony akcją Niemiec.

Londyn, 12. 8. W tutejszych kołach dyplomatycznych **panuje wielkie podniecenie w związku z obecną sytuacją międzynarodową w środkowej Europie.** M. in. też koła dyplomatyczne podniecone są wiadomościami o robotach fortyfikacyjnych nad Renem, o masowej rekwizycji pojazdów mechanicznych oraz o ograniczeniach urlopowych dla oficerów niemieckich.

Koła te liczą się z tym, że albo jeszcze podczas trwania przyszłego kongresu partii narodowo-socjalistycznej w Norymberdze, **albo też po kongresie sytuacja ulegnie dalszemu poważnemu zaostrzeniu.**

Wybuch pocisku armatniego

Trzech chłopców zabitych.

Kowel, 12. 8. W wsi Rudka Mieryńska w pow. kowelskim Mikołaj Sulak i Piotr Hawryluk znaleźli na polu pocisk pochodzący z czasów wojny. W otoczeniu grupy chłopców Sulak począł rozbijać pocisk kamieniami. **W pewnym momencie nastąpiła straszliwa eksplozja.**

Na miejscu rozszarpani w kawałki zostali: Sulak, Hawryluk i Sergiej Danieluk. Ciężko ranni zostali chłopcy: Omelczuk, Postawczuk, Stefan Danieluk i Stefan Hawryluk.

Masy polskie

życzliwe dla krajów demokratycznych.

"The Economist" w artykule p. t. „Rozbicie w Polsce" ocenia opinię mas polskich jako **niechętną totalizmowi** a życzliwą dla krajów demokratycznych. Stwierdza, że słuszna jest polska polityka dążąca do neutralności i strzegąca przede wszystkim interesów samej Polski między dwiema groźnymi potęgami ze wschodu i zachodu. Jednak przypuszcza, że nie należy nie doceniać wpływu jaki wywrzeć mogą w przyszłości **demokratyczne i niechętne totalizmowi nastroje szerokich mas społeczeństwa polskiego.**

Położona między Niemcami, a Sowietami i pomiędzy Sowietami a Czechosłowacją, Polska posiada — pisze publicysta angielski — **obecnie w stopniu wyższym, niż kiedykolwiek sytuację kluczową na mapie Europy i świata.**

Zjazd Str. Nar. zakazany.

Poznań, 12. 8. „Kurier Poznański" drukuje pismo wojewody poznańskiego, odmawiające zezwolenia na odbycie w dniu 15 sierpnia br. zjazdu okręgowego Stronnictwa Narodowego pod gołym niebem i urządzenia pochodu w Poznaniu, „ponieważ, jak czytamy w uzasadnieniu pisma — w danym wypadku władza nie ma gwarancji", że nie nastąpi zakłócenie porządku publicznego lub pogwałcenie ustaw karnych.

Pełna tabela loterii

1-szy dzień ciągnienia III-ej klasy — 42 loterii

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 5.000 na nr 156072.

Zł 25.000 na nr36535

Zł 15.000 na n-ry 74837 104509 153741

Zł 10.000 na nr. 21482 69263 111104 32045.

Zł 2.000 na n-ry 23609 26695 36613 9121 77604 155600.

Zł 1.000 na n-ry 7296 22415 41782 3173 131492 132841 153646.

Zł 500 na nr-y 10526 11354 21353 7816 87015 105939 121050 139760.

Zł 250 na n-ry 5258 6890 9235 — 3888 21762 23830 24340 26551 27449 3822 35116 36482 41023 41074 42643 1858 41884 47992 68161 69618 70657 5827 84905 85555 91177 95212 98528 92356 104753 105714 114034 116278 19754 126094 126972 118454 132734 34415 138103 138639 139790 139229 34866 144945 149109 152450 154789 55931 158866.

Wygrane po 125 zł

108 501 22 1043 1863 2018 256 507 44 848 3044 89 127 456 964 4213 446 34 882 5037 378 577 6820 43 65 7335 3 425 8633 71 802 975 9121 200 34 78 558 703 44 10091 169 329 642 962 12006 770 13173 288 14599 694 31 992 15248 315 68 623 706 837 45 0 16102 502 8 17338 502 23 658 814 18340 888 19339 74 20442 21391 709 852 915 973 22030 75 280 346 605 82 5 23692 24023 288 96 654 751 56 554 82 612 755 884 948 26075 877 88 365 658 28574 674 30006 217 85 833 140 333 541 68 846 32005 487 513 5 621 843 33102 257 34098 418 41 380 771 35997 36241 950 37609 938 38008 50 509 24 756 39341 891 945 40315 30 74 41139 98 380 42508 43032 464 44102 37 45040 46634 62 47189 262 622 848 200 346 424 49037 50140 373 51328 96 847 89 52895 53289 551 603 28 287 374 87 55052 167 220 465 523 966 044 266 58302 60014 136 461 83 585 284 582 62020 169 589 639 72 865 854 61 64244 382 690 65125 310 541 67030 306 719 899 68513 69154 3 220 473 598 70002 156 617 86 75 429 603 860 72 215 56 542 54 73220 3 74038 478 858 75146 479 698

76782 78002 62 78354 55 437 563 2 854 79057 73 220 489 586 967 81 124 288 609 701 92 863 997 81242 7 683 707 82246 586 709 83072 192 8 887 84099 105 497 905 85324 — 236 598 35 87084 376 88168 856 89223 3 876 916 90001 842 92175 267 323 4 52 556 93409 35 767 94754 95306 74 98042 737 849 99415 100989 101418 02632 732 917 103054 387 641 104245 01 105405 48 676 106663 935 107026 92 490 631 108569 109940 110775 — 41 111709 113391 575 85 114436 603 15078 750 919 117225 511 118779 973 20432 843 121007 108 332 873 938 22116 671 123026 94 122 74 123026 24019 282 430 125024 126062 94 542 27099 102 334 693 924 128148 403 768 29227 83 783 842 130871 132254 — 67 133305 859 78 911 134351 135790 36343 545 137404 59 741 878 138059 50 644 850 139545 776 90 140085 — 96 937 141029 230 409 741 142034 — 29 143346 437 719 144089 394 697 39 145164 701 46 824 146441 53 85 47101 441 665 851 148061 134 150628 34 151076 203 312 61 666 899 958 — 152123 219 371 681 153048 294 595 55376 620 82 156313 157082 492 526 03 878 158091 148 272.

Wygrane po 62.50 zł

166 67 233 54 333 466 753 58 96 834 1737 97 2008 360 420 68 635 742 61 893 921 88 3127 439 716 923 4002 126 405 5032 243 371 6002 134 295 7217 37 96 539 44 673 761 904 13 8114 261 313 798 942 90004 36 64 200 495 661 80 948 10144 99 215 93 526 11354 507 12203 528 81 615 709 934 13047 100 63 77 430 521 14109 263 387 454 764 15039 400 48 537 70 783 827 935 16188 392 664 858 17112 307 43 416 786 18186 324 19082 253 436 577 636 64 964 20123 414 512 44 622 938 21030 36 51 353 415 892 712 929 22010 43 149 348 800 93 23014 112 286 371 592 910 24059 89 228 619 722 25326 426 87 654 955 26101 61 419 533 27406 49 646 974 28084 91 635 29008 51 402 616 88 859 925 49 30055 217 391 780 31358 63 532 704 32524 33002 107 114 470 551 34180 676 912 35034 277 679 814 948 36343 672 37253 619 772 929 38385 582 636 825 39215 318 471 617 970 40045 242 587 719 820 41016 33 532 46 724 42023 32 43821 930 90 44006 172 996 45385 741 46012 158 649 68 743 47122 518 853 48190 971 49041 323 50656 702 908 51133 82 287 521 800 52133 82 267 521 943 58 53395 653 935 54098 219 865 55151 806 930 98 56038 466 57278 388 425 641 825 58277 348 977 59106 60749 857 919 61031 348 940 62101 67 209 98 458 70 615 21 743 937 63001 295 504 866 64838 52 655406 622 66318 506 70 67301 376 602 727 848 943 68052 91 100 72 305 469 587 816 916 69256 312 701 932 70503 615 71028 36 643 72109 335 426 73681 74005 293 564 760 837 51 75152 213 358

76749 930 77269 429 61 57 20 74 78476 549 34 748 79207 709 80174 331 553 666 70 924 31 81863 958 82008 220 52 614 83594 638 905 45 84249 354 528 642 47 851 70 85406 36 86126 75 427 569 795 867 87492 536 692 9993 88260 506 55 858 89144 283 575 — 90181 716 91142 92146 329 574 84 661 82 963 93357 916 68 94214 303 438 575 693 804 954 95224 787 96007 265 607 23 991 97058 346 569 602 717 — 98238 457 528 63 649 910 99077 379 409 604 854 962 100025.

100087 205 16 486 969 101155 328 48 102356 462 524 103602 104467 871 105074 287 695 106229 107074 392 — 788 108136 32 74 347 109117 92 205 40 521 83 110434 677 930 90 112052 110404 115 221 354 521 39 768 910 28 116015 186 283 529 958 117056 — 118406 793 873 925 119766 838 120089 545 121150 287 304 623 122354 646 301 123 44 500 97 124070 200 45 430 125097 458 69 502 20 619 125987 126419 127158 475 594 825 54 92098 128183 586 129259 323 439 923 130013 186 369 583 837 131337 614 132277 — 130073 136 305 340 356 558 134253 362 771 135321 843 136008 22 139471 773 137138 244 484 139034 222 555 140013 101 604 141296 306 637 142018 492 641 65 145083 167 434 55 — 667 144050 305 448 677 145534 80 795 146075 280 873 86 905 147181 408 543 881 148000 47 54 545 572 960 149508 681 816 91 920 91 150057 113 441 — 937 151016 92 631 35 701 913 40 43 152196 205 38 418 560 686 835 153042 49 173 342 154605 877 155169 213 374 843 156006 253 335 157683 38 803 — 158399 438 86 560 83 714 27 159009 133 608 41.

III-cie ciągnienie

Wygrane po 125 zł

154 756 23 18 415 32 91 333 474 708 41 55 617 93 30 723 48 802 963 64 21 7400 966 8301 10088 443 896 11368 761 13034 90 991 14293 847 970 15489 819 16128 490 045 17354 18153 222 77 19120 207 29 629 21795 22295 355 582 749 23556 24492 593 25602 26382 28233 — 29261 30869 999 31036 56 367 33780 34095 682 961 35167 533 36070 692 739 39007 41131 504 604 804 43057 583 45259 413 498 46283 48312 49204 15 500 11 50825 975 51678 52229 53320 832 53 54869 55070 752 56065 92 834 57313 417 94 58263 745 59782 60045 61316 39 0 62967 66192 269 436 651 775 67574 68428 781 69637 70199 223 85 887 941 71737 72274 958 73400 39 74203 75265 755 819.

76866 77127 533 78075 505 913 79928 80343 503 81139 462 780 929 82394 486 93162 400 84380 512 85439 86434 88209 89138 90053 131 499 671 91111 671 911 92799 958 93135 96 605 94944 57 96064 104 97444 591 99000 606 100534 800 101098 576 909 102730 945 88 103897 104498 946 105126 865 106000 321 455 851 108693 109494 860 110449 111049 137 564 112070 113142 114245 758 116305 727 117070 91 118148 291 119041 120103 122716 858 953 123025 125786 126801 127482 511 128382 579 129536 130746 131858 132946 134740 135659 776 136453 7 138088 140181 463 931 141411 142534 143654 144201 922 145044 794 836 59 945 147103 228 56 558 148298 760 933 149789 862 150461 722 152278 381 153495 501 154290 753 155761 156216 424 981 158680 159120

Wygrane po 62.50 zł

132 55 293 896 985 1055 1100 69 1243 87 524 2193 384 469 3602 682 790 903 42 4253 339 426 548 91 718 48 860 6200 27 478 860 7117 330 400 8113 301 416 79 641 9145 393 588 10020 138 661 11013 406 756 810 83 909 12438 867 13306 14388 456 15340 43 587 840 993 16374 695 792 877 17406 18369 681 19046 287 819 999 20331 788 894 21207 38 566 77 647 68 740 96 22458 632 62 23005 258 327 92 414 559 67 24516 622 30 918 83 25999 26294 413 909 27360 525 740 74 28166 297 410 732 29140 767 974 3688 31159 406 71 32099 148 327 751 33570 760 860 34069 381 992 25339 62 450 509 632 36368 522 37080 181 311 898 38044 184 39 027 146 277 323 990 40280 529 41806 952 42682 95 871 43109 565 754 44634 45788 46291 516 845 913 943 47539 609 839 48320 70 477 49020 113 204 248 68 504 36 50054 874 51226 385 406 431 597 52469 53584 54020 35 202 681 797 899 908 55498 56116 69 752 89 57171 240 88 550 58169 59050 165 60042 294 308 689 781 61144 212 368 743 805 972 62129 98 594 63082 761 65426 66244 67159 671 789 831 91 68011 137 380 438 69262 513 817 952 70248 649 897 970 71032 93 549 719 60 880 72179 233 74518 781 75396 470 701

76027 77644 751 78913 79650 75 818 80129 302 517 81003 24 306 8 402 834 82012 507 740 83007 199 261 81 2 400 574 84069 455 801 85074 325 464 633 86336 677 896 87288 367 524 885 89467 501 90836 962 91371 92085 104 206 455 897 93366 426 30 71 772 94523 677 95017 53 920 96112 50 377 610 835 94 97016 544 54 839 972 98055 668 824 39 915 30 99000 100370 838 101247 102054 552 651 103782 847 983 104498 740 956 105255 106325 517 70 681 107351 601 56 108013 196 340 109165 225 772 856 80 110786 433 111379 842 112018 533 658 812 113527 115311 431 600 714 59 116068 321 118238 402 547 784 119063 568 120027 423 95 121386 717 89 122000 132 648 720 123878 124489 635 125316 126693 744 628 127543 128955 130010 244 472 131131 424 697 132088 199 776 133577 134163 296 349 705 135865 136225 137486 672 138242 426 627 728 87 140272 402 33 955 141652 720 947 142842 143296 450 503 810 144076 148 284 385 928 145188 573 683 894 146948 147815 901 148420 43 89 799 149253 97 363 799 945 150621 151093 141 531 994 152586 153160 395 154740 155006 89 798 840 935 156073 480 865 91 942 157134 524 818 158898 716 159022

IZ SZI

IV-te ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 20.000 na nr 105582.

Zł 75.000 na nr 6844

Zł 50.000 na nr 151609.

Zł 25.000 na nr 79144.

Zł 15.000 na n-ry: 88262 103851 — 105830.

Zł 10.000 na n-ry: 50077 15149 — 37720 96328 108205.

Zł 5.000 na n-ry: 694 6834 7596 37251 121266 136422 152842.

Zł 2.000 na n-ry: 15382 23178 75896 47461 104558 150857 156579.

Zł 1.000 na n-ry: 19912 20898 23179 37227 76961 81678 116376 122093 — 136046 148263.

Zł 500 na n-ry: 30854 6337 7553 7689 12251 10574 20612 22625 28104 43776 44202 54708 50538 73769 74950 75347 79201 106348 103235 117457 — 118769 137470 154748.

Zł 250 na n-ry: 3039 6136 6368 9453 11761 14278 14374 14541 14657 17574 19568 21568 31449 32577 33891 39353 40913 42558 42679 44075 44553 51167 53542 57923 58119 58319 59052 67717 67671 66113 69795 70796 70218 74220 76020 76167 79993 82407 89236 89268 89808 91035 92282 92301 94977 95499 97121 97954 96969 99051 103151 105272 107062 106068 108780 109439 109534 116727 117132 118891 119507 122122 120649 122456 124121 125053 125564 129505 127414 129536 133893 133070 134600 136584 136228 135482 137962 143469 144649 145816 146326 147884 150526 153020 155150 157907 155325 156142.

Wygrane po 125 zł

854 1017 1370 2091 2176 2340 96 2748 860 3064 386 4240 4373 5187 271 581 828 6035 254 93 313 15 507 88 691 957 7449 8076 116 106 387 868 9354 752 817 946 10400 11288 510 20 52 966 12337 595 831 14522 15148 318 16059 774 17121 362 644 819 18110 770 824 920 19228 535 785 804 30 900 20014 50 523 560 21686 709 22193 752 864 24728 984 25081 537 747 827 26510 988 27024 010 064 312 353 413 833 983 28526 933 29 608 735 30056 291 594 605 738 31042 32292 336 828 32597 33115 642 891 34724 54 937 35070 153 304 775 981 36327 750 86 927 79 37440 504 634 663 914 38527 767 39597 40020 40111 797 872 42059 547 654 44134 38 399 525 45076 828 46023 187 526 50 67 640 896 987 47152 462 752 979 48088 309 844 972 49134 260 50028 357 406 902 57076 195 52380 98 53 151 253 380 402 694 986 54617 944 55692 948 56 612 885 57679 59059 59103 360 665 60 865 61150 208 619 717 824 949 62521 823 63264 894 64507 704 771 992 66478 67397 508 59 68125 253 564 708 93 69417 70053 398 671 780 873 71638 72587 605 41 73022 388 533 843 74531 761 75785

76290 358 653 688 701 898 979 77069 78010 107 12 364 720 907 79120 312 85 80073 166 213 472 797 81090 216 492 82310 741 83017 200 84411 85896 86196 514 943 87676 781 963 88187 223 340 89115 240 90355 454 91447 573 621 92028 93844 94033 857 977 95117 745 848 926 96096 138 425 513 745 969 97114 99264 365 77 100278 380 101076 768 102053 285 103592 104214 471 105076 480 106113 700 91 107402 109032 230 394 110467 551 923 111936 112208 54 519 113335 540 612 114593 880 115083 762 116488 644 117012 332 421 724 118340 53 119385 407 68 792 120236 783 121341 71 540 805 59 122132 333 96 123366 536 124475 125426 126214 418 922 85 127127 246 504 39 870 129136 46 587 686 130226 131016 885 132266 380 134316 454 578 600 710 135096 706 137185 361 86 432 607 138583 678 85 733 139498 853 140733 141123 461 635 919 142014 29 674 705 143138 901 144190 145167 211 426 919 146351 54 77 147517 906 148084 529 673 736 888 149712 150089 277 484 696 151688 152565 75 153553 641 154354 674 803 974 155141 369 407 521 156363 932 157846 158359 61 581 670 800 159069 135 533 983

Wygrane po 62.50 zł

343 639 56 835 926 75 1072 1227 1423 16 2009 28 149 202 3377 80 589 4224 379 749 993 5372 538 687 779 6038 79 273 415 790 824 928 88 7143 95 7200 231 303 409 776 8304 599 9175 308 336 51 97 585 614 10289 400 653 857 11186 321 468 724 955 68 95 12591 631 710 11 812 988 13326 589 822 23 38 14 278 319 46 541 779 915 15005 419 503 11 651 71 755 16 220 304 513 672 17075 151 522 633 18479 991 19079 397 400 81 573 37 977 20067 469 558 716 76 833 21334 12 37 21509 90 723 879 969 22066 140 208 39 360 401 73 634 702 822 57 973 23066 222 90 99 328 49 68 642 67 758 95 897 24212 614 25195 425 559 680 79 732 80 931 26349 561 810 982 27076 195 255 369 418 60 861 968 28352 457 551 800 971 77 29160 838 55 929 927 30497 31197 847 32353 87 866 925 33111 33 30 55 14 337 589 34333 91 625 808 35023 263 292 352 477 527 609 643 805 90 36185 308 750 698 910 37031 39 644 708 818 37 62 63 948

38368 585 844 39241 693 40079 151 972 41685 878 85 960 42362 6 43020 863 44330 468 557 669 864 45486 535 825 933 64 46164 497 42 708 47040 221 99 318 525 754 48396 520 774 908 50 49157 99 581 736 830 50175 445 51522 664 52023 64 108 78 529 355 53120 256 322 0 772 826 54039 585 764 72.

55263 309 23 84 559 633 96 196 525 86 665 925 57419 56 79 946 58168 719 918 59241 472 573 614 738 60079 397 576 82 618 744 956 61029 79 262 790 998 62438 41 902 63874.

65020 867 66405 32 705 975 67064 196 657 802 86 935 68124 341 495 546 871 706 872 69357 684 757 973 70000 9 80 95 126 631 69 95 745 819 76 71152 148 416 23 74 79 540 609 46 85 713 44 925 72059 303 653 995 73126 248 380 484 702 74065 133 251 550 92 686 739 71 75374 538 839

76024 77317 46 76 586 674 727 — 78163 316 415 28 512 865 79285 412 16 51 884 916 25 80082 95 150 516 90 692 858 901 2 81932 383 478 519 606 709 47 66 868 82226 635 775 76 997 83158 237 360 566 888 962 84042 58 93 448 85145 458 707 86082 210 58 76 432 764 72 87182 539 894 930 88454 517 717 951 54 89181 442 586 942 75 90206 25 691 859 946 91152 28 589 692 980 99 92406 844 84 93086 224 475 734 45 94224 328 448 533 892 966 — 95016 37 592 96294 481 981 97118 829 0918 41 98200 66 332 501 6 29 62 656 707 99531 657 77 100038 176 573 77 676 101164 362 102004 223 40 445 661 947 103838 980 104359 694 105077 — 203 352 864 106038 477 70 107028 237 358 964 108378 582 912 109140 557 847 918 110003 179 68 401 111322 838 — 112061 92 375 817 113006 288 448 864.

114054 421 115315 607 772 116159 381 655 730 810 27 117339 64 327 584 643 118042 604 34 829 928 119078 152 971 120071 102 44 408 505 121023 26 62 449 122128 380 433 49 605 931 66 124349 488 804 125 756 127199 205 304 577 606 18 128094 303 50 497 745 895 129080 331 65 504 643 719 840 74 130015 221 500 631 33 131037 505 132131 851 76 934 133237 134470 92 135074 677 136301 28 412 566 761 815 137004 164 333 95 824 33 36 138105 873 139033 200 250 544 98 959 140095 976 141425 535 611 962 142000 192 220 554 734 143226 345 144031 179 248 54 590 625 724 91 145211 503 837 146459 556 76 734 859 147160 64 453 848 57 920 148145 68 553 149246 969 89 150141 215 591 931 151383 442 956 152158 343 54 914 87 153094 245 74 553 957 154035 502 600 776 165002 89 165 245 325 467 750 158169 83 259 345 537 936 159154 374 94 650 738

Dobry przykład Sokoła krakowskego.

Kraków (KAP). Zarząd krakowskiego Sokoła wydał okólnik, w którym powiedziano: „Koedukacyjne ćwiczenia gimnastyczne w Sokole stara się młodzież sokola męska i żeńska narzucić Sokołowi, ćwicząc razem o tej samej godzinie i na wspólnej sali. Jest to sprzeczne z naszymi sokolimi zasadami wychowania polskiej młodzieży i niedopuszczalne tolerowanie przez zarządy gniazd podobnego postępowania i dlatego zarządzamy: a) **ćwiczenia druhów i druhen muszą się odbywać w różnych czasach i nie mogą być prowadzone na jednej sali, a obecność drugiej płci choćby jako widzów jest wykluczona;** b) ubrania ćwiczebne zarówno druhów jak a druhen muszą być przyzwoite a więc nie dozwolonym jest, aby druhowie ćwiczyli w kąpielowych spodenkach zamiast w spodenkach lekkoatletycznych lub w spodniach ćwiczebnych sokolich.

Druhowie i prezesi, dyrektorzy i naczelnicy są odpowiedzialni, aby zarządzenia sokole nie były przez ćwiczących lekceważone, a druhom i druhnom nie stosującym się w tym względzie należy wzbronić uczęszczania na ćwiczenia".

Przeciw oszczerstwom „Merkuriusza Polskiego".

Warszawa (KAP). W wydawnictwie „Merkuriusz Polski" (nr 39) ukazała się napaść na Polską Katolicką Agencję Prasową, przy czym postawiono oszczerczy zarzut Agencji, że sfałszowała mowę Ojca św. o rasiźmie i wybujałym nacjonaliźmie.

Z „Merkuriuszem Polskim" polemiki prowadzić nie będziemy, natomiast damy mu możność przeprowadzenia „dowodu prawdy" przed sądem państwowym. (Przypominamy naszym Czytelnikom nasz artykuł o „Merkuriuszu" ordynarnym pióra Przem. Mariańskiego. Widać Merkuriusz specjalizuje się w oszczerstwach).

Runął balkon z 20 dziećmi.

Puławy, 12. 8. Okropna katastrofa wydarzyła się na kolonji letniej dzieci funkcjonariuszy państwowych w Puławach. Z domu Antoniego Janickiego przy ul. 6-go Sierpnia wyszło wieczorem na drewniany balkon na pierwszym piętrze około 20 dzieci. Zmurszały balkon nie wytrzymał ciężaru i runął wraz z dziećmi na ulicę. 10 dzieci uległo poważnym obrażeniom, w tym jedno doznało złamania nogi, dwoje zaś złamania rąk.

Pożar zabytkowego kościółka

w Moszczenicy.

Rybnik, 11. 8. W miejscowości Moszczenica spłonął stary kościółek drewniany, liczący ponad 600 lat. Proboszcz kościółka ks. Adamczyk z narażeniem własnego życia wyniósł w ostatniej chwili z płonącego kościoła monstrancję. Kościółek posiadał dużą wartość zabytkową i muzealną, będąc jednym z najstarszych zabytków nie tylko na Śląsku, ale w Polsce.

Dzięki akcji 14 okolicznych straży pożarnych, pożar, który groził zagładą całej wsi umiejscowiono.

Z Wielkopolski i Pomorza

NASI SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

INOWROCŁAW

Biblioteka miejska czynna jest codziennie od godz. 17 do 18, w soboty od 17 do 19

Biblioteka Tow. Czytelni Ludowych mieszcząca się w Domu Katolickim przy ulicy Plebanka, otwarta jest codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 17 do 19.

Biblioteka Kolejowego Przysp. Wojsk. w świetlicy „Ogniska" przy ul. Magazynowej otwarta w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19.

Karetka sanitarna, tel. 276 czynna w dzień i w nocy.

Dyżur nocny pełni apteka „Pod Złotym Lwem".

REPERTUAR KIN:

Słońce: „Pensjonarka".
As: „Pod żółtą flagą".
Stylowy: „Dżentelmen wierzy kobiecie".
Świt: „Huragan".

— **Ostre strzelanie w Płowinku.** Starostwo powiatowe podaje do wiadomości, że w dniach od 19 do 23 sierpnia b. r. odbędzie się na strzelnicy bojowej w Płowinku ostre strzelanie.

— **Ulgi kolejowe do Inowrocławia-Zdroju.** Ministerstwo komunikacji w zrozumieniu potrzeb zdrojowiskowych przyznało indywidualne 66% ulgi do 34 miejscowości na sezon jesienny, między inymi do Inowrocławia-Zdroju począwszy od dnia 1 września rb. Kto więc przyjedzie do Inowrocławia-Zdroju na kartę uczestnictwa Ligi Popierania Turystyki, ten otrzyma ponadto 50 proc. zniżki na taksę kuracyjną oraz 25 proc. zniżki na zabiegi lecznicze i kąpiele od cen normalnych drugiego sezonu.

MOGILNO. (mk) Jarmark na konie odbył się w ub. wtorek. Ruch był bardzo ożywiony i sprzedano dużo koni, za które płacono od 140 do 700 zł. Z powodu panującej w powiecie pryszczycy bydła ze względu na zakaz nie spędzano w ogóle.

— W kaplicy sióstrz Służebniczek dokonał w ub. środę ks. Knast przyjęcia na wiarę katolicką protestantki Zwolińskiej z Mogilna. Świadkami ceremonii byli ojciec konwertytki, p. Hermanowa oraz wierni, zebrani w kaplicy.

GĘBICE. (mk) W lokalu p. Sobierajskiego odbyło się plenarne zebranie Sokoła, któremu przewodniczył prezes p. Łagiewski. Omawiano sprawy obchodu „Cudu nad Wisłą", sprawy bieżące i finansowe. Odśpiewaniem „Sokołówki" zebranie zakończono.

NAKŁO n. Not. Nakielski klub sportowy „Czarni" obchodzi w dniach 14 i 15 sierpnia br. 15-lecie swego istnienia z nast. programem: Dnia 14 bm. o godz. 8 msza św. w kościele par., godz. 9,30 zebranie jubileuszowe w sali Hotelu Centralnego, godz. 10,30 śniadanie, godz. 15,30 zawody w piłkę nożną juniorzy — K. S. „Ciszewski" Bydgoszcz — juniorzy N. K. S. „Czarni", godz. 15,45 powitanie drużyn, defilada wszystkich zawodników, godz. 17: I dr. K. S. „Ciszewski" — wicemistrz Pomorza — Bydgoszcz i I dr. N. K. S. „Czarni" Nakło. Dnia 15 bm. o godz. 6: a) czwórmecz siatkówki: Sokół II druż. harcerska Strzelec, Czarni, b) dwumecz lekkoatletyczny juniorów, II drużyna harcerska — Czarni na stadionie miejskim. Godz. 6: strzelanie sekcji strzelectwa sportowego o mistrzostwo klubu w Strzelnicy, godz. 15 koncert i zabawa w ogrodzie Hotelu Centralnego.

— W tych dniach kąpał się w Noteci pewien młodzieniec 16-letni, który nie umiał dobrze pływać. Oddalił się on za daleko od brzegu i począł tonąć. Nieszczęśliwemu przybiegł z pomocą p. W. Koczorowski, mistrz piekarski z Trzeciewnicy i wyratował topielca od niechybnej śmierci.

SZUBIN. (c) Medal Niepodległości przyznano p. Zygfrydowi Kitkowskiemu, mistrzowi krawieckiemu, właścicielowi agentury dzienników i czasopism w Szubinie.

— Jak wynika ze sprawozdania koła Opieki Rodzicielskiej przy szkole w Szubinie, dochody w roku 1937/38 wyniosły znaczną kwotę 979,19 zł. Komitet pracował pod przewodnictwem p. St. Jakubowskiego.

— Pryszczycę stwierdzono ostatnio urzędowo w majętności pp. Odrowąż-Pieniążków w Górkach Zagajnych i w zagrodach rolników w Ciężkowie.

— W ostatnią niedzielę w Wolwarku odbyło się poświęcenie boiska K. S. M. m. Aktu poświęcenia dokonał ks. wikary Mikołajczak z Szubina w obecności wicestarosty p. Rodziewicza.

KCYNIA. (c) 14 bm. w Kcyni odbędzie się uroczyste otwarcie i poświęcenie miejskich zakładów elektrycznych i stacji opieki nad matką i dzieckiem. Przygotowania do uroczystości prowadzone są pod kierownictwem burmistrza miasta p. Drożdżyńskiego.

BARCIN. (c) Dnia 14 bm. w parku pp. Winieckich w Barcinie Wsi odbędzie się wielka impreza dochodowa LOPP. Zapowiedziało się szereg wycieczek autobusowych. Na czele komitetu organizacyjnego stoi znana społeczniczka p. Winiecka, żona wójta w Barcinie Wsi.

— W Julianowie szerzy się przyszczyca w tempie nadzwyczaj szybkim. Zarazą objęte zostały prawie wszystkie zagrody.

— Urlop wypoczynkowy rozpoczął lekarz weterynarii p. Żebrowski.

CHODZIEŻ (bf). W rzece Bolemce utopił się półroczny Marian Szcześniak, który widocznie w czasie zabawy wpadł do wody. Po wyłowieniu zwłok próbowano dziecko przywrócić do życia, lecz bez skutku.

— Staraniem oddziału wioślarskiego tut. „Sokoła" odbył się w ub. niedzielę „Dzień sportów wodnych". Na program składały się zawody pływackie, wyścigi łodzi klepkowych i mecz w piłkę wodną. Pierwsze miejsca w zawodach pływackich zdobyli: 50 m dla młodszych — Skrzypiński (Z. S.); 50 m klas. — Kadur (Z. S.); sztafeta 4×100 m — gimn. Klub Sport. Grupa starszych: 100 m — Zagórski (Noteć), 200 m — Marcinkowski (KSMM), sztafeta 4×100 — KSMM, 100 m klas. — Lewicki (KSMM), wpław przez jezioro (800 m) — Marcinkowski. 50 m dla pań — Heeschówna (Sokół). W biegu czwórek juniorów na 1000 m zwyciężyła osada pod sterem Bączyka. W biegu seniorów na 1500 m — osada pod sterem Widuchowskiego. Zawody w piłkę wodną przyniosły zwycięstwo drużynie gimnazjalnej w stosunku 3:1.

— Amatorzy drużyny PCK wystawili na sali Strzelnicy trzy sztuki sceniczne: „Zaloty ułańskie", „Nad brzegiem morza" i „Końska kuracja". Występ amatorów był zupełnie udany to też licznie zebrana publiczność obdarzyła wykonawców oklaskami.

KORONOWO (sz). W czwartek, 18 bm. odbędzie się w Koronowie jarmark ogólny. Spęd zwierząt dozwolony.

— W poniedziałek, 15 bm. (święto Wniebowzięcia N. M. P.) odbędzie się przy kościele Panny Marii doroczny odpust.

— W święto „Cudu nad Wisłą" o godzinie 14 w Grabinie urządza Miejski Komitet W. F. i P. W. doroczne strzelanie o mistrzostwo m. Koronowa. W zawodach mogą brać udział zawodnicy wszystkich organizacyj W. F. i P. W., Straży Pożarnych, stowarzyszeń i klubów sportowych z terenu miasta i gminy wiejskiej Koronowo. Wpisowe od każdego zawodnika wynosi 1 zł.

— W niedzielę, 7 bm. w jeziorze Salno utopił się w czasie zażywania kąpieli robotnik Stanisław Czajka, lat 18, z Salna.

DZIENNIK BYDGOSKI W PODRÓŻY JEDYNA LEKTURA

BRODNICA. 9 bm. wieczorem samochód osobowy p. Alreda Hukaufa z Lidzbarka, jadący do Brodnicy, kierowany przez właściciela, na ul. Pierackiego w pobliżu tartaków brodnickich najechał na Marjannę Małecką, wdowę, zam. przy ul. Bocznej. Ofiarę wypadku przewieziono natychmiast do szpitala pow. w Brodnicy, gdzie lekarz stwierdził złamanie ręki, silne potłuczenie głowy i ogólne obrażenia ciała. Jak wykazały dochodzenia, winę w wypadku ponosi poszkodowana.

DZIAŁDOWO. Podczas dożynek u rolnika p. Szymoniaka w Krasnołące pow. działdowskiego doszło do sprzeczki pomiędzy niej. Szostkiem i Culowem. W toku sprzeczki Sz. zadał C. trzy pchnięcia nożem tak niebezpiecznie, że rannego musiano natychmiast odstawić do szpitala w Działdowie.

TCZEW. (as) Kino Apollo: „Robert i Bertrand".

— Sąd grodzki skazał Aleksandra Kurka i Aleksandra Jerka, osobników bez stałego miejsca zamieszkania, za włóczęgostwo — każdego po 3 miesiące domu przymusowej pracy w Chojnicach. Ci sami osobnicy za kradzież ręcznika w Godziszewie skazani zostali po tygodniu aresztu.

— Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Tczewie rozpatrywał sprawę karną Leokadii Wysockiej z Miłobądza (pow. Tczew), która pod osłoną nocy z pastwiska rolnika Kawskiego w Tcz. Łąkach uprowadziła krowę wartości 400 zł. Krowę tę następnie przy pomocy podstępnie wyłudzonego zaświadczenia na nazwisko Zofii Grabowskiej sprzedała za 150 zł pewnemu rzeźnikowi w Tczewie. Sąd okręgowy skazał Leokadię Wysocką na łączną karę półtora roku więzienia.

WEJHEROWO. (ap) W ostatnich dniach utonęła w stawie w okolicy Szemuda 3-letnia Helena Drawsówna z Szemuda, pow. morski.

— Z jeziora kieleńskiego w pow. morskim wyłowiono zwłoki topielca Fr. Chyły.

— Od kilku dni kręcą się po Wejherowie i okolicy „badacze" Pisma św., wciskając do rąk nieuświadomionych bluźniercze piśmidła. Ostrzegamy społeczeństwo przed tymi sekciarzami, których należy oddać bezpośrednio w ręce policji.

CHOJNICE. (s) Koło Rolników Pow. Tow. Rolniczego urządza na początku września br. wycieczkę krajoznawczą, zorganizowaną pod hasłem: „Poznaj swój kraj", która obejmuje trasę Chojnice—Warszawa—Kraków—Wieliczka—Częstochowa—Poznań. Wycieczkowicze wyjadą z Chojnic 5 września, by w święto Matki Boskiej Siewnej (8 września) wziąć udział w uroczystościach złożenia wotum Najśw. Marji Pannie, ofiarowanego przez rolników Wielkiego Pomorza.

— Z dniem 1 września br. z Chojnic otrzymali przesiedlenia profesorowie tut. gimnazjum i to pp.: Marian Stopniewicz do gimnazjum im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu, Leszek Klima do Państw. Pedagogjum w Toruniu, Karol Lenz do Państwowego Gimnazjum im. Marszałka Piłsudskiego w Bydgoszczy i Krzywdziński do filii Państw. Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

— W ostatni poniedziałek 8 bm. rozegrał się przed Sądem Okręgowym w Chojnicach epilog krwawej bójki, jaką miała miejsce 11 lutego br. w Nowej Cerkwi (pow. Chojnice) pomiędzy trzema mieszkańcami Nowej Cerkwi i dwoma z Sternowa. Wyrokiem sądowym zostali skazani Pakowski na 8 miesięcy bezwzględnego więzienia, Twardokus na 6 miesięcy aresztu z zawieszeniem na trzy lata, a Berendt został uwolniony.

LASKOWICE. Miejscowość Laskowice oraz najbliższa okolica, jak Osłowo, N. Krąplewice, Pólko, Belno i Bedlenki są zbyt odległe od kościoła parafialnego w Jeżewie, żeby ludność mogła wykonać należycie praktyki religijne. Wobec tego zawiązał się w Laskowicach komitet budowy kościoła, który już od czerwca br. rozpoczął prace przygotowawcze związane z budową kościoła. Ze względu na to, że już od lipca br. władze duchowne przydzieliły nowopowstałej parafii Laskowice stałego duszpasterza ks. Szczepańskiego, komitet postanowił jeszcze w bieżącym roku rozpocząć prace koło budowy kościoła. W tym celu urządza na polanie p. Winklarza w Osłowie-Laskowice w dniu 14 bm. o godz. 13 pierwszy wielki festyn ludowy, na który zaprasza parafian i mieszkańców jak najdalszej okolicy. W programie koncert orkiestry kolejowej, występy chóru, ognisko harcerskie oraz nieznana nowość — kolej linowa.

Po stracie majątku chciał utopić się w Wiśle.

Grudziądz, 11. 8. (Tel. wł.) We wczorajszą środę w południe zauważono nad brzegiem Wisły w pobliżu cytadeli starszego mężczyznę, zdradzającego wielkie zdenerwowanie. W pewnym momencie mężczyzna ów ubrany rzucił się w wartki w tym miejscu nurt rzeki i momentalnie dostał się na głębię. Szczęśliwym jednak zbiegiem okoliczności w pobliżu znaleźli się jadący kajakiem dwaj sokoli Kotowski i Bereźnicki, którzy bez namysłu pośpieszyli topielcowi z pomocą i wyciągnęli desperata na brzeg. Uratowany od śmierci samobójczej ze łzami w oczach opowiedział o swej tragedii. Jest zasiedziałym grudziądzaninem, nazywa się Fryderyk Nitschmann, z zawodu jest stolarzem i mieszka przy ul. Młyńskiej 4. Swego czasu **podpisał komuś weksle na dość poważną sumę.** Weksle poszły do protestu i właśnie ostatnio komornik zajął Nitschmanowi nieruchomość i warsztat stolarski z tytułu wyskarżonej pretensji wekslowej. Sytuacja ta była dla Nitschmana równoznaczna z kompletną ruiną.

GRUCZNO. (t) Odprawa naczelników straży pożarnych rejonu Gruczno, Świecie i Przysiersk odbyła się w Grucznie 7 bm. pod przewodnictwem pow. instr. p. Malinowskiego. W sprawach techniczno-organizacyjnych ustalono termin zawodów strażackich pow. świeckiego na dzień 9 października br. w Świeciu.

LUBAWA. W zagrodzie rolnej p. Z. Szczepańskiej w Sampławie koło Lubawy powstał pożar, który zniszczył stajnię i chlewy oraz część urządzenia gospodarczego.

WARLUBIE. (t) Drugi turnus młodzieży rzemieślniczej zakwaterował się w kolonii dla młodzieży rzemieślniczej nad jeziorem radoziemskim w Osinach pod Warlubiem.

GRUDZIĄDZ

— **Przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" mieści się przy ul. Toruńskiej 22, tel. 1294. Biuro czynne od godz. 8—18-ej.**

Pogotowie pożarnicze tel. 11-11.

Nocny dyżur pełni:

Apteka pod Koroną, ul. Wybickiego 39, tel. 1437

Apteka pod Gwiazdą, ul. Chełmińska 26, telefon 1259.

— **TCL Biblioteka i Czytelnia** (ul. Legionów 28) otwarta od godz. 11—12 i 17—19 (w soboty tylko do godz. 18).

REPERTUAR KIN:

Apollo: „Astrolog".
Gryf: „Tajny wywiad".
Orzeł: „Kochaj tylko mnie" - film polski.

— **Osobiste.** Z dniem 1 sierpnia rozpoczął urzędowanie nowopowołany dyrektor Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Grudziądza p. Feliks Piskorski.

— **Wielki festyn parafialny na budowę kościoła w Mniszku** odbędzie się w niedzielę 14 bm. w ogrodzie p. Bracha. Komitet zaprasza na festyn obywatelstwo grudziądzkie, które niewątpliwie nie odmówi swego poparcia na tak piękny cel. Dogodny przejazd tramwajami.

— **Polski Związek Zachodni** podaje do wiadomości, że w jednym z miasteczek pod Grudziądzem mogą osiedlić się blacharz-instalator i koszykarz. Egzystencja zapewniona. Poza tym jest do nabycia z rąk niemieckich fabryka maszyn. Do objęcia potrzebny fachowiec i niewielki kapitał. Bliższych informacyj udzieli biuro P. Z. Z., ul. Legionów 28.

— **Z obrad rzemiosła grudziądzkiego.** W „Gospodzie Rzemieślniczej" odbyło się w ub. wtorek zebranie Koła Samodzielnego Rzemiosła przy licznym udziale członków, starszych cechów oraz gości. W myśl wywodów przewodniczącego p. Nogowskiego, postanowiono 23 bm. urządzić w „Tivoli" wielkie zebranie rzemieślnicze i poprosić na nie p. posła Michałowskiego dla omówienia nowelizacji ustawy przemysłowej. Referat w sprawie rejestracji uczni wygłosił p. Grobelny. Uchwalono rezolucję, protestującą przeciwko projektowi tworzenia związków powiatowych jako nieaktualnych na naszym terenie. Z kolei po stosownym przemówieniu wręczył p. Grobelny w imieniu zarządu związku grudziądzkiemu kołu dyplom pamiątkowy za zasługi dla dobra rzemiosła, zaś skarbnikowi p. Janowi Czerwińskiemu wręczono dyplom uznania za zasługi na niwie rzemieślniczej. Po omówieniu spraw organizacyjnych zakończono obrady.

— **Wielkie uroczystości rolnicze w Grudziądzu.** Jak się dowiadujemy, ruchliwy zarząd Towarzystwa Rolniczego Powiatowego w Grudziądzu urządza w dniu 18 września br. uroczystość poświęcenia sztandaru powiatowego T. R. P. łącznie z dożynkami. Uroczystości pomyślane są na wielką skalę i spodziewane są liczne wycieczki regionalne z całego Wielkiego Pomorza. Dożynki odbędą się na boisku miejskim.

Kronika GDYŃSKA

Gdynia, dnia 12 sierpnia 1938 roku.

Dyżur nocny mają w bieżącym tygodniu następujące apteki:

Apteka Centralna, plac Kaszubski 10, telefon 26-40.
Apteka Świętojańska, ul. Świętojańska nr 122.
Apteka Bałtycka, ul. Śląska 42.
Apteka mgr. Grodzkiego, ul. Morska 155.
Apteka Nadmorska w Orłowie, ul. Orłowska.

—::—

Przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" mieści się: Skwer Kościuszki 24 (nad cukiernią Fangrata), tel. 14 66.

—::—

Telefony: Straż pożarna 17-08, pogotowie ratunkowe 12-40, kom. policji 16-11.

—o—

REPERTUAR KIN

Bajka: „Huragan".
Lido: „Pensjonarka" z Deaną Durbin.
Lily - Chylonia. „Pieśń jej matki".
Morskie Oko: „Radość życia".
Miraż. - Orłowo. „Książę i żebrak".
Polonia: „Chłopcy z Tyrolu".
Zorza - Grabówek: „Ordynat Michorowski" ,na scenie rewia pt. „Gdynia na plaży".

— **Wpływy na FOM.** Jak nam donoszą z Biura Obwodu Morskiego LMK w Gdyni, ostatnio wpłynęła ofiara w kwocie zł 200 od firmy „Lignoza" w Katowicach na Fundusz Obrony Morskiej, a ofiarę tę wpłacono do KKO m. Gdyni. Kwotę tę firma „Lignoza" wpłaciła z racji dwukrotnego urządzenia w Orłowie pokazu ogni sztucznych, które odbyły się w dniu 29 czerwca i 17 lipca bieżącego roku.

— **Pracownicy firmy Linie Żeglugowe Gdynia — Ameryka** przekazali na FOM za miesiąc czerwiec br. kwotę zł 920,04.

— **Obić też warto!** W nagrzanym żywicą, parnym powietrzu leśnym Jastarni rozbrzmiewa radio. Do wtóru szumi mu rozgwar niezliczonej rzeszy tych, co przybyli „opłukać dusze z niewoli" i grzmią morskie organy — jak cudnie a patetycznie powiedział poeta. Świat cały śpiewa w tym słońcu i w tym błękicie jakąś przepiękną Legendę Bałtyku. Ale radio nic o tym wiedzieć nie chce. Radio puszcza obrzydłe, rozkrzyczane, ordynarne szlagiery ...„leżeć nie warto, jeść, spać, żyć nie warto, upić się warto..."

O jakże bardzo... obić to warto!

— **W stoczni gdyńskiej** w związku z rozbudową nowej stoczni okrętowej odbędzie się w sobotę na nowym terenie stoczni przy kanale przemysłowym — konferencja prasowa.

— **Międzynarodowe porozumienie w sprawie sprzedaży tranu wielorybiego.** Według wiadomości nadeszłych z Norwegii, towarzystwa dla połowów wielorybów, przeprowadzają między sobą rozmowy w sprawie unormowania warunków sprzedaży i rynku zbytu dla tranu, pochodzącego z sezonu 1938/39. Rokowania, w których obok norweskich towarzystw biorą także udział towarzystwa zagraniczne, odbywają się w mieście Sandefjord. W rokowaniach tych powstrzymywały się od wzięcia udziału angielskie towarzystwo Unilever Trust oraz japońskie towarzystwa dla połowów wielorybów obok kilku mniejszych producentów tranu w Europie.

— **Jedzmy ryby!** Nie tylko u nas w Polsce odbywa się usilna propaganda rybna. Także i Niemcy prowadzą w ostatnich czasach dużą propagandę, zmierzającą do zwiększenia spożycia ryb morskich, które według przewidywań planu czteroletniego ma wzrosnąć do 20 kg na głowę rocznie. Połowy bowiem wzrosły w ostatnich latach (1928—1937) o ca 250%, gdy tymczasem spożycie wynosi tylko o 40%. Równocześnie prowadzona jest w Anglii propaganda, mająca na celu przede wszystkim zwiększenie spożycia śledzi. Jest to spowodowane częściowo rozbudową niemieckiej floty śledziowej i uniezależnieniem się Niemców od angielskich dostawców, dla których Niemcy stanowiły poważny rynek zbytu.

Krzyże zasługi w Gdyni.

Wśród odznaczonych ostatnio Krzyżami Zasługi mieszkańców Gdyni znajdujemy następujące osoby:

Złoty krzyż zasługi za pracę na polu pracy społecznej otrzymali: pp. Edmund **Bartnik** (dyrektor Rzeźni Miejskiej), Jan Bochniewicz, Henryk Kusionowicz, Stanisław Nałęcz-Moszyński, Stanisław Pusłowski, Zygmunt Zabokrzecki.

Srebrny krzyż za pracę zawodową: Siostry Miłosierdzia Zofia Zblewska i Felicja Schreiber, za pracę na polu pracy społecznej: Maksym Kruszyński, ref. kom. rządu, dr Neyman — lekarz miejski, H. Tubielewicz — higien. kom. rządu, Zygmunt Cieślikowski.

Brązowy krzyż zasługi: za pracę zawodową otrzymali: p. C. Korthalsówna, Edward Borkowski, Kazimiera Gottwald, Aug. Semmerling, M. Walasow, Jan Antas, Stan. Łuczkowska i Izydor Śmiga.

Nie chcemy sojuszu z Sowietami, chcemy sojuszu z Polską!

Wywiad z dr. Petrem Hledką.

Gdynia. W środę wieczorem odpłynęła do Ameryki na pokładzie m/s **„Piłsudski"** delegacja Ligi Słowackiej z dr. **Petrem Hledko** na czele, wioząc z powrotem oryginał umowy Pittsburskiej. Przed wyjazdem dr. Hledko przyjął bardzo licznie zebranych przedstawicieli prasy wraz z **senatorem Gwiżdżem i posłem Walewskim.**

Rozmowa toczyła się cały czas w języku polskim z naszej, a słowackim ze strony dr. Hledki i **rozumieliśmy się tak doskonale, jak bratnie nasze narody rozumieć się mogą i powinny.**

Dr Hledko podkreślił parokrotnie z naciskiem, że Słowacy amerykańscy **nie zamierzają bynajmniej wszczynać jakichś kroków rewolucyjnych.** Republika czechosłowacka jest im droga. **„Budowaliśmy ją i nie chcemy rozbijać!** Chcemy tylko, by naród słowacki mógł w niej żyć w tej swobodzie **jaką umowa Pittsburska nam zapewnia.** — Nasza misja powiodła się, bo zetknęliśmy się z ludem, **rozbudziliśmy lud.** Jest on za wypełnieniem umowy Pittsburskiej.

Widok dokumentu wywierał wszędzie potężne wrażenie. **W Bratysławie patrzyło na niego sto tysięcy ludzi.** W Pradze nie zaprzeczają jej wagi, ale wzdrygają się i sprzeciwiają się „wsunięciu" jej do konstytucji. My w Ameryce będziemy dalej bronić naszych praw.

Po powrocie delegacji odbędzie się **kongres Ligi Słowackiej** i tam zapadną ważkie uchwały.

Na zapytanie czy istnieje jakiś plan konkretny — dr Hledko oświadczył z uśmiechem, że **tak, plan taki istnieje,** jednak przedwcześnie nie chce go zdradzać, zwłaszcza prasie **„żebyście nie roztrubili!".**

Delegacja pozostawała przez cały czas **w kontakcie z Amerykańską Ligą Słowacką** i stanowisko obu stron pokrywało się w zupełności.

— Chcielibyśmy, aby Polacy byli przyjaciółmi Słowaków. **Nie znaczy to, żeby szli z armatami na Republikę,** lecz żeby na drodze pokojowej współpracy okazywali sympatię i życzliwość.

Zapytany o zdanie co do **misji lorda Runcimana,** dr Hledko oświadczył, że zdaniem jego misja ta ma na celu tylko **„odwleczenie"** i złagodzenie stosunków, **żeby się problem nie „wyostrował". Im więcej Niemcy dostaną, tym więcej Słowacy będą o swoje prawa krzyczeli.**

Mniejszości muszą mieć swobody w ramach im przynależnych, i Słowacy chcieliby, aby **zwłaszcza Polakom jako braciom Słowianom było dobrze** w ramach Republiki. Jednak z naciskiem i **głębokim poczuciem państwowości** powtarza, że **Republika to wspólne dobro i rozbijać jej Słowacy nie zamierzają,** aczkolwiek będą **„przyciskać",** by oba narody we wspólnym państwie mogły żyć zgodnie i swobodnie.

Dr Hledko z zachwytem zwiedzał swą piękną Ojczyznę, której dotąd nie znał, był na Łomnicy w Tatrach, przejechał wszerz i wzdłuż cały kraj, który wydał mu się piękniejszy niż sobie wyobrażał.

W sprawach gospodarczych pragnąłby, aby **Słowacy zorganizowali swój eksport do Ameryki.** Tak jak Polska wysyła swoje słynne szynki, tak samo **Słowacy mogli by eksportować bryndzę, śliwowicę i piękne hafty,** tylko nie mają — kapitału.

Nie chcemy sojuszu z Sowietami, chcemy sojuszu z Polską: oto bilans ideologiczny naszych braci słowackich w Ameryce.

Z prac letnich Izby Przemysłowo Handlowej.

Gdynia. 1 sierpnia br. odbyła się pod przewodnictwem wiceprezesa Izby **dra Władysława Smolenia** konferencja w sprawie **importu śledzi,** prowadzona w ramach toczących się **polsko-gdańskich rozmów kontyngentowych.**

Dnia 3 bm. odbyła się pod przewodnictwem p. wicedyrektora **posła T. Marchlewskiego** konferencja z udziałem przedstawicieli młynów przemysłowo - handlowych, handlu zbożem i mąką w sprawie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o środkach finansowych na popieranie gospodarcze uzasadnionego kształtowania się **cen artykułów rolniczych.**

W sprawie tej wysunięto szereg postulatów, mających na celu zmianę niektórych punktów projektowanego rozporządzenia.

Dnia 9 bm. odbyła się pod przewodnictwem wiceprezesa Izby **dra Wł. Smolenia** konferencja z udziałem przedstawicieli shiphandlerów w porcie, regularnych linij okrętowych oraz konsula p. Kukowskiego, przewodniczącego Targowiskowej Komisji Nadzorczej — w sprawie **usprawnienia handlu shiplandlerskiego** w zakresie dostaw mięsa na statki.

Ustalono szereg postulatów, które zostaną przedłożone p. komisarzowi rządu w Gdyni mgr. Sokołowi.

Dnia 10 bm. odbyła się pod przewodnictwem wicedyrektora Izby p. posła Marchlewskiego konferencja z eksporterami gęsi w obecności przedstawicieli Pomorskiej Izby Rolniczej i dyr. Kotlińskiego z Pomorskiego Związku Eksporterów Drobiu w sprawie eksportu gęsi do Niemiec. Na konferencji uzgodniono sprawę kalkulacji a w szczególności płacenia cen za gęsi przez eksporterów— rolnikom oraz kwestię podziału rejonu zakupu gęsi na Pomorzu.

—::—

— **Dlaczego polska beczka jest droga?** Ze sfer handlowo-przemysłowych zwracają uwagę na zbyt wysokie ceny, pobierane za beczki śledziowe, produkowane w Gdyni przez jedną z fabryk, prowadzoną przez znane towarzystwo dla połowów dalekomorskich. I tak obecnie płaci się za całą beczkę około zł 7,70, a za dwie połówki zł 10,40. Tymczasem w Anglii można dostać beczki śledziowe taniej, mimo, iż Anglia kupuje drogie drzewo w Norwegii i Szwecji i płaci wyższe stawki za robociznę. Wiadomo również, że jakość beczki angielskiej jest lepszą od beczki polskiej ze względu na pewne właściwości drzewa skandynawskiego.

— **Przedstawiciel firmy bombajskiej** przyjeżdża do Polski celem nawiązania kontaktów handlowych w artykułach konfekcji wyrobach bawełnianych, wełnianych i skórzanych.

— **Finowie na m. s. „Piłsudskim".** W środę zwiedziła nasz piękny motorowiec „Piłsudski" wycieczka fińska, oprowadzana przez red. Urbańskiego. Finowie zachwyceni byli zwłaszcza nowoczesnością wszystkich urządzeń.

Gród Kopernika entuzjastycznie przyjmował młodzież sokolą z Czechosłowacji.

Toruń, 12. 8. Gorąco i entuzjastycznie przyjmowani byli w grodzie Kopernika drodzy nam goście, młodzież sokola z Czechosłowacji, która w liczbie około 80 osób odbywa obecnie objazd po Polsce.

We wczorajszy czwartek o godz. 18,47 na dworzec kolejowy Toruń-miasto przybył pociąg, wiozący wycieczkę sokolą. W tym momencie orkiestra wojskowa odegrała marsza Sokołów.

Uroczyste powitanie odbyło się na placu przed dworcem, gdzie ustawiły się delegacje sokole ze sztandarami, KSM i tłumy publiczności.

Drogich gości imieniem prezesa Światowego Zw. Polaków z Zagranicy i wojewody pomorskiego powitał sekretarz woj. pom. p. Rakowski, imieniem prezydenta miasta p. mgr Kaszyński oraz imieniem Sokoła p. red. Czerwiński.

Następnie pochodem przez główne ulice miasta udano się do hotelu „Polonia", gdzie brać sokola spożyła krótki posiłek.

O godz. 20,15 w Teatrze Ziemi Pomorskiej odbył się pokaz baletowo-gimnastyczny drużyn sokolic i sokołów z Czechosłowacji. Sala teatru wypełniła się po brzegi. Podobnego ścisku (dosłownie) w toruńskim teatrze nie widziano od wielu lat. Przybyli również przedstawiciele władz na czele z pp. wojewodą pomorskim min. Raczkiewiczem, wicewojewodą Szczepańskim i prezydentem Raszeją.

Występ stał na b. wysokim poziomie, to też oklaskom nie było końca. Publiczność zobaczyła przepiękne tańce góralskie, śląskie, balet ułański, kozaka, efektowne ćwiczenia maczugami, — dalej humorystyczny występ marynarzy, piramidy itp.

O popisie tym należałoby pisać tylko w samych superlatywach, dla ułatwienia zaś... przepisać dosłownie recenzję z występu drogich gości w Bydgoszczy, która ukazała się we wtorkowym numerze. Ograniczymy się tylko do suchego stwierdzenia, że popis był cudowny. Ot, dusza rosła, serce biło radośnie i silnie niby młotem, a ręce bezustannie biły oklaski. Torończycy naprawdę otwarli swe serca naoścież i żywiołowo manifestowali łączność narodową z rodakami zza Olzy.

Po przedstawieniu goście udali się do ogrodu „Tivoli" na wspólną kolację i krótkie spotkanie towarzyskie.

W dniu dzisiejszym sokolice i sokoli z Czechosłowacji wysłuchali o godz. 8.30 mszy św. w bazylice św. Jana, po czym zwiedzili miasto i jego zabytki.

Po wspólnym obiedzie nastąpi odjazd o godz. 14.30 z dworca Toruń-Główny do Warszawy.

Kronika TORUŃSKA

Toruń, dnia 12 sierpnia 1938 r.

Nocny dyżur pełnią apteki:

„Centralna" — śródmieście.
Św. Anny — Bydgoskie Przedmieście.
Pod Łabędziem — na Mokrem.
Nadwiślańska — Jakubskie Przedmieście.

—::—

Pogotowie straży pożarnej tel 12-44.

—::—

Pogotowie ratunkowe tel. 19-91.

—::—

Telefon nr 14-46 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" w Toruniu.

—::—

REPERTUAR KIN:

Aria: „Hiszpański motyl".
As: „Pieśń milionów".
Mars: „Ostatni akt zemsty".
Świt: „Winowajca".

— **„Japoński rower" z Lili Zielińską.** Sobotni i niedzielny wieczór wypełni powtórzenie arcywesołej komedio-farsy o dużym zacięciu satyrycznym pt. „Japoński rower", młodego utalentowanego komediopisarza polskiego p. Tadeusza S. Chrzanowskiego.

— **Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej:** W piątek, o 20 Toruń: „Jan"; w sobotę o 20 Toruń: „Japoński rower", w niedzielę o 16 Toruń: „Gotówka", o 20 Toruń: „Japoński rower".

— **Program uroczystości w rocznicę święta Zwycięstwa Żołnierza Polskiego w Toruniu.** W rocznicę święta Zwycięstwa Żołnierza Polskiego odbędą się w Toruniu uroczystości w dniach 14 i 15 bm. według następującego programu ustalonego przez Miejski Komitet Wykonawczy, wspólnie z wojskiem: **niedziela, dnia 14. VIII. br.:** godz. 16 — flagowanie i dekorowanie domów, godz. 19 — capstrzyk na Rynku Staromiejskim, wieczorem — iluminacja gmachów. **Poniedziałek, dnia 15. VIII. br.:** godz. 9,30 — zbiórka organizacyj na placu św. Katarzyny, godz. 10 — msza św. polowa na placu św. Katarzyny, po czym defilada na Rynku Staromiejskim, po południu — zabawy ludowe i zawody sportowe.

— **W święto „Cudu nad Wisłą".** W związku z uroczystościami „Święta Żołnierza" wszystkie organizacje społeczne, zawodowe, kulturalno-oświatowe, sportowe itp., które chcą wziąć udział w uroczystej mszy św. polowej i defiladzie w dniu 15 bm., zgłoszą swój udział do Komendy Miasta (Starom. Rynek 10) ustnie, pisemnie lub telefonicznie najpóźniej do soboty 13 bm. do południa.

— **Dyrektor kolei państwowych w Toruniu** inż. Dobrzycki Bogusław powrócił już z urlopu wypoczynkowego i z dniem 8 bm. objął urzędowanie.

— **Znowu ofiara Wisły.** W dniu wczorajszym Wisła pochłonęła nową ofiarę. Za Podgórzem, po lewej stronie Wisły, naprzeciw wsi Kozibór, kąpał się w Wiśle o godz. 10 16-letni Czesław Sołtysiak z Podgórza, syn kolejarza. W pewnej chwili chłopiec prawdopodobnie wskutek kurczu utonął. Mimo poszukiwań zwłok tragicznie zmarłego chłopca dotychczas nie wydobyto. Rozpacz rodziców po stracie syna jest wielka.

— **Wystawa ogródków działkowych.** Pomorski Związek Tow. Ogródków Działkowych i Małych Osiedli Podmiejskich, celem zaznajomienia pewnych warstw społeczeństwa toruńskiego ze swą akcją, jej wielkim znaczeniem społeczno-gospodarczym oraz wynikami pracy na tym polu, urządza w dniach 17 i 18 bm. wystawę ogródków działkowych. Wystawa otwarta będzie w ogrodzie „Tivoli". Wstęp bezpłatny.

„Uczciwy" pracownik.

Toruń, 12. 8. Przed paru dniami mistrz stolarski p. Wacław Przybysz, zam. przy ul. Głowackiego 73 przyjął nowego czeladnika, 26-letniego Tadeusza Ogodzińskiego.

Ponieważ Ogodziński zachowywał się zupełnie poprawnie, pracował uczciwie, chlebodawca nabrał do niego zaufania.

W jakiś czas potem okazało się, że czeladnik udawał tylko porządnego. Gdy tylko nadarzyła się okazja okradł swego pracodawcę z różnych wartościowych przedmiotów, podjął pieniądze od not. Nalazka i ulotnił się w niewiadomym kierunku.

Akademicy w powiecie morskim.

Wejherowo. Grupa młodzieży akademickiej w liczbie ponad 60 osób urządza w sierpniu br. objazd terenu powiatu morskiego z programem imprez kulturalnych i rozrywkowych dla ludności, na które złożą się obrzędy, tańce regionalne, śpiew chóralny, muzyka zespołowa i ewtl. zabawy przy uczestnictwie miejscowej ludności.

Do Wejherowa przybędzie grupa w piątek 12 bm. i daje przedstawienie o godz. 19 na targowicy zwierzęcej obok rzeźni miejskiej. Wstęp dla dorosłych po 50 gr, dla dzieci bezpłatny. Czysty zysk z imprezy przeznacza się na ubogich miasta Wejherowa.

Dalsze przedstawienia odbędą się: w dniu 13 bm. wieczorem w Żarnowcu, w dniu 14 bm. wieczorem w Pucku, w dniu 15 bm. wieczorem w Cetniewie.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 12 sierpnia 1938 r.

KALENDARZYK

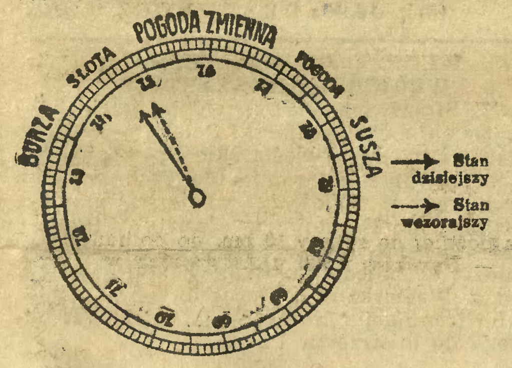
Dziś: Klary p., Hilarii m.
Jutro: Hipolita żołn. m.
Wschód słońca o godzinie 4.36.
Zachód słońca o godzinie 19.33.

Stan pogody.

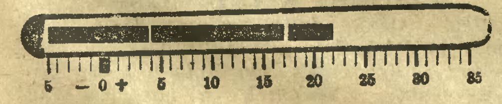
Pogoda nadal słoneczna.

Wyż barometryczny, który od dłuższego czasu zalegał znaczną część Europy, stopniowo zanika. Anglia, Francja oraz zachodnie i południowe Niemcy znajdują się pod wpływem wilgotnego powietrza pochodzenia oceanicznego. To też na tych obszarach wystąpiły wczoraj burze i padały przelotne deszcze. Pogoda w Polsce będzie jednak nadal kształtowała się pod wpływem powietrza napływającego ze wschodu. Na południowym wschodzie Polski było przeważnie pochmurno i miejscami padał deszcz. Natomiast pozostałe dzielnice miały jeszcze pogodę słoneczną. Temperatura o godz. 7 wynosiła od 12—20 st. Opady w ciągu doby ubiegłej notowano na wschodzie kraju. Obfite pochodzenia burzowego wystąpiły we wschodniej części Wileńszczyzny (Krasne 41 mm). Dziś w Bydgoszczy słońce i ciepło.

Przewidywany przebieg pogody: W dzielnicach południowych chmurno ze skłonnością do burz i przelotnych deszczów. Na pozostałym obszarze kraju w dalszym ciągu pogoda słoneczna i ciepła. Temperatura w ciągu dnia do 25 stopni. Słabe wiatry wschodnie.

Termometr wskazywał dziś rano w cieniu:

DYŻURY NOCNE APTEK
od 8—14 sierpnia:

1) Apteka pod Aniołem, ulica Gdańska, telefon 3385.
2) Apteka przy placu Teatralnym, ulica Marszałka Focha, telefon 1962.
3) Apteka Tarasiewicza, ulica Orla, telefon 3146.

Telefon Pogotowia Ratunkowego 26-15.

MUZEUM MIEJSKIE przy ul. Farnej otwarte codziennie od godz. 11—15, w niedziele i święta od godz. 11—14. Obecnie w Muzeum wystawa prac artystów bydgoskich ze zbiorów Muzeum Miejskiego.

MUZEUM MIEJSKIE — Bielawki, ul. Br. Pierackiego 8, otwarte codziennie od godz. 11—14. Stała wystawa darów: obrazy Leona Wyczółkowskiego i rzeźby Konstantego Laszczki.

— **Biblioteka Nowości TCL** przy ulicy Gdańskiej 30, I. p. podaje do łask. wiadomości, że przez lipiec i sierpień wypożyczać będzie książki tylko od godz. 16—19-tej.

— **Odznaczenie.** P. Jakub Hechliński, znany na gruncie bydgoskim przemysłowiec, odznaczony został za pracę społeczną i obywatelską medalem niepodległości.

— **Kierownictwo Prywatnej Szkoły Powszechnej** III stopnia Tow. Szkoły Jednolitej z uprawnieniami publicznych szkół powszechnych III st. w Bydgoszczy, ul. Paderewskiego 2 wznowiło przyjęcia rodziców w sprawie zgłoszeń dzieci na rok szkolny 1938/39, codziennie od godz. 10—12. Telefon nr 20-41. (14817

— **Staropolski kiermasz.** W ogrodzie i salach Resursy Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej urządza Związek Powstańców Wielkopolskich Koło Bydgoszcz w niedzielę dnia 14 sierpnia br. staropolski kiermasz, który niebywałymi urozmaiceniami, wykwintnym i tanim bufetem oraz pierwszorzędną doborową orkiestrą uprzyjemni pobyt Szanownym Gościom których jak najuprzejmiej do Resursy zapraszają Powstańcy.

W wiekopomną rocznicę.

RODACY!

W pochodzie dziejów Odrodzonej Rzeczypospolitej dzień 15 sierpnia stanowi granitowy pomnik.

O niewzruszone męstwo Żołnierza Polskiego z genialnym Wodzem na czele, o bezgraniczną ofiarność całego Narodu rozbiły się przy pomocy Opatrzności zawzięte ataki barbarzyństwa wschodniego na powstające do nowego życia Państwo Polskie. Przejściowe triumfy wroga zamieniły się w tym pamiętnym dniu w sromotną klęskę armii bolszewickiej.

Kraj nasz ocalał nie tylko od zagłady politycznej, ale i moralnej, gdyż wobec znanych powszechnie zamysłów prowodyrów bolszewizmu, ich zwycięstwo oznaczałoby równocześnie cios śmiertelny dla kultury naszego Narodu.

W rocznicę triumfu oręża polskiego wzywamy całą ludność Bydgoszczy do udziału **w nabożeństwie dziękczynnym,** które się z okazji tego święta odbędzie w dzień Wniebowzięcia NMP **na Rynku Marsz. Piłsudskiego o godz. 10-tej.**

Święćmy wiekopomną rocznicę naszego zwycięstwa w podniosłym nastroju, dając tym samym dowód naszej solidarności i zwartości wewnętrznej.

Organizacje ustawiają się na Rynku Marsz. Piłsudskiego według wskazówek Komendy PW.

Bydgoszcz, dnia 8 sierpnia 1938 r.

Komendant Garnizonu:
(—) pułk. dypl. Przyjałkowski.
Starosta Grodzki i Powiat.: (—) Suski.
Proboszcz farny: (—) ks. kan. Schulz.
Prezydent miasta:
w z. (—) Śpikowski, wiceprezydent miasta.

Skazanie szajki przemytników

Za przemyt zapalniczek, kamieni do zapalniczek, kart do gry i za handel nimi zasiedli na ławie oskarżonych sądu okręg. w Bydgoszczy: główny oskarżony, organizator przemytu i szajki, Apolinary Humerski, karany za przemyt i Jakub Plotka, również karany za przemyt, Władysław Gehrmann, karany za przemyt, Zygmunt Griese, Roman Kaszubowski, Franciszek Koczur, Czesław Biedaszkiewicz i Jan Rosa. Humerski jest znanym na terenie bydgoskim dostawcą nieoclonych towarów, pochodzących z przemytu, a otrzymywanych autobusami z Warszawy. Oskarżeni przeważnie przyznali się do winy, jednak tłumaczą się nieświadomością skąd towar pochodzi. Szajka ta zdołała sprzedać w Bydgoszczy kilkadziesiąt tysięcy kamieni do zapalniczek, kilkaset zapalniczek i większą ilość kart do gry. Poszkodowali w ten sposób skarb państwa na kilka tysięcy złotych.

Wczoraj zapadł wyrok w tej niecodziennej sprawie: Humerski skazany został na 3 miesiące aresztu i 1009 zł grzywny z zamianą w razie nieściągalności na odpowiedni areszt. Na podstawie jego notatek stwierdzono poza tym nieujawniony przemyt i skazano go na zapłatę 770 zł na rzecz skarbu państwa. Płotka otrzymał 2 miesiące bezwzględnego więzienia, 248,50 zł grzywny i 347,50 zł na rzecz skarbu państwa, Gehrmann 383 zł i 50 zł, Griese 10,40 zł i 39 zł. Kaszubowski, Koczur, Biedaszkiewicz i Rosa skazani zostali na mniejsze grzywny.

Młodzi robotnicy obradują.

Dnia 8 bm. odbyło się zebranie miesięczne sekcji młodych Kat. Tow. Rob. Polskich. Zagaił je kier. Wróblewski pochwalając Pana Boga, witając ks. Klimackiego, prezesa prof. Lewandowskiego i p. Zielińskiego. Po odczytaniu porządku obrad prof. Lewandowski wygłosił referat, który bardzo zainteresował obecnych. Referent mówił o nowych drogach i środkach walki dzisiejszego pokolenia. W dyskusji zabrali głos pp. Napieralski, Sobis i inni. Omówiono sprawę przejścia żonatych z sekcji do oddz. starszych. P. Zieliński, założyciel sekcji i sympatyk młodego ruchu robotniczego z uznaniem witał coraz większe szeregi młodzieży robotniczej, skupiające się przy parafii Św. Trójcy. Słusznie podkreślił ks. asystent, iż w sekcji stajemy się lepszymi. Ożywione zebranie zakończono odśpiewaniem pieśni wieczornej.

Ofiara temperamentu.

Pomiędzy małżonkami J. zamieszkałymi przy ul. Kujawskiej doszło wczoraj pomiędzy godz. 8 a 9 do ostrej wymiany zdań, która wkrótce przerodziła się w bójkę, podczas której mąż uderzył żonę talerzem w głowę. Ofiarę nadmiernego mężowskiego temperamentu karetka pogotowia przewiozła do szpitala miejskiego.

Nieuczciwy portier.

Portier domu p. Wincentego Szczepańskiego przy ul. Reja 4 opuszczając posadę i mieszkanie, zabrał ze sobą zamek automatyczny. O kradzieży zawiadomił poszkodowany policję.

Milewczyk skazany na 2 mies. więzienia.

Przed kilku miesiącami donosiliśmy o aferze filatelisty Roberta Milewczyka, który poszkodował obywateli szwajcarskich Hansa Sobrichta i Marię Schutzer na kwotę około 730 zł.

Sprawa ta stała się przedmiotem rozprawy sądowej, po której sąd wydał wyrok skazujący Milewczyka na 10 miesięcy więzienia.

Czy zmieni zdanie?

Niemiec Maks. Freyer z Bydgoszczy zaglądnąwszy w restauracji Frankego przy ul. Mostowej za głęboko do kieliszka wyraził się, że „wkrótce przyjdzie do Polski Hitler i nauczy was mówić po polsku“.

Za to prowokacyjne wystąpienie skazał go bydgoski sąd okręgowy na 2 miesiące aresztu i 50 zł grzywny.

Pożar przy ul. Gdańskiej.

Wczoraj o godz. 16,42 zawezwano straż pożarną na ul. Gdańską 53, gdzie w szopie zapaliła się kanapa. Przybyła straż pożarna ugasiła pożar. Spaliła się kanapa i ściana, na szkodę Leona Cieszyńskiego.

Służba pocztowa w dniach świąt.

W najbliższą niedzielę 14 bm. służba pocztowa normalna — jak w każdą niedzielę. W poniedziałek 15 bm. doręczanie poczty jednorazowe. Okienka w urzędach pocztowych czynne będą od godz. 9—11.

Maszyna zgniotła mu palce.

W „Garbarni Pomorskiej“ przy ul. Toruńskiej 62 wydarzył się dzisiaj nieszczęśliwy wypadek. 24-letni Czesław Koralec (Toruńska 31) manipulując nieostrożnie przy jednej z maszyn wkręcił rękę pomiędzy tryby. Maszyna ucięła mu palce. Ofiarę nieostrożności przewieziono na stację pogotowia, gdzie lekarz opatrzył mu rękę, po czym Koralca przewieziono do domu.

Nowa ustawa o wykonywaniu praktyki lekarskiej.

W nr. 57 „Dziennika Ustaw“ znajdujemy ustawę z dnia 30 lipca 1938 o zmianie rozporządzenia Pana Prezydenta RP o wykonywaniu praktyki lekarskiej.

Ustawa m. in. przewiduje, że prawo stałego wykonywania praktyki lekarskiej służy osobom, które poza obywatelstwem Państwa Polskiego i dyplomem lekarskim jednego z wydziałów lekarskich uniwersytetów polskich i jednoroczną praktyką szpitalną po uzyskaniu dyplomu lekarskiego — przez dwa lata zamieszkiwały i wykonywały praktykę lekarską w granicach wiejskich lub miastach poniżej 5000 mieszkańców. Spis tych miejscowości ustali p. minister Opieki Społecznej.

Prawo wykonywania praktyki lekarskiej służy również osobom, które przez 5 lat pozostawały w czynnej służbie wojskowej w charakterze lekarzy wojskowych.

— **Wycieczka parostatkiem do Brdyujścia.** W niedzielę, dnia 14 bm. Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo przy Farze urządza wycieczkę do Brdyujścia, gdzie odbędzie się wenta na rzecz ubogich parafii farnej. Znany ze swej dobroci bufet, bogata loteria, doskonała orkiestra uprzyjemnią wszystkim uczestnikom niedzielę następną. Miejmy dobre serce dla ubogich!!! Przybądźmy w niedzielę o godz. 12,30 do przystani przy ul. Hermana Frankego.

— **Uwaga rzeźnicy!** Przypominamy, że w piątek 12 bm. upływa termin nabywania biletów na wycieczkę do Ciechocinka w dniu 14 bm. Bilety nabyć jeszcze można w firmach: Piotr Wolniewicz, Niedźwiedzia 5, K. Karamucki, Wełniany Rynek, J. Bociek, Pomorska 28, Bracia Płotka, Promenada 8, H. Owczarzak, Pomorska 45 oraz w sekretariacie cechu (restauracja Rzeźni Miejskiej, ul. Jagiellońska 49.

Dyr Salo Taube zwolniony
ZA KAUCJĄ 100 TYSIĘCY ZŁOTYCH.

W swoim czasie donosiliśmy o aresztowaniu dyrektora firmy Eksport-Bacon Robinson w Nakle — dr. Salo Taubego. Aresztowanie nastąpiło na mocy nakazu aresztowania, wydanego przez sędziego śledczego.

Obecnie, jak się dowiadujemy, sędzia okręgowy śledczy Mniszewski zarządził wczoraj wypuszczenie na wolność dyr. dr. Salo Taubego za kaucją 100 tysięcy złotych.

Skradł zwój płótna wartości 300 złotych.

Niewykryty dotąd sprytny złodziej, dla sprawniejszego wykonania kradzieży posługujący się rowerem, skradł z wozu firmy „Hartwig“ stojącego przy ul. Paderewskiego duży zwój płótna wartości 300 zł. Ze skradzionym płótnem złodziej ulotnił się w niewiadomym kierunku.

Na targu kradną nie tylko owoce.

P. Kazimierzowi Kubiakowi (ul. Koźmiana 9), przebywającemu podczas ostatniego targu na Rynku Marsz. Piłsudskiego skradł pewien anonimowy amator fotografii aparat fotograficzny marki „Kodak“. P. Kubiak poszkodowany został na kwotę 100 złotych.

Bez stałego miejsca zamieszkania.

Ludzi, którzy jako swój adres podają „bez stałego miejsca zamieszkania“ należy się pilnie wystrzegać. Przekonał się o tym p. Andrzej B., zam. przy ul. Pomorskiej 21, któremu Maria Z. skradła kilkadziesiąt złotych.

Polski Biały Krzyż w Mochlu

zaprasza wszystkich obywateli miasta Bydgoszczy i okolicy na wielką zabawę leśną, która odbędzie się w poniedziałek, dnia 15 bm. na przepięknej polanie wśród lasów i gór. Na miejscu loteria fantowa, na której szczęśliwy nabywca losu może wygrać fanty w postaci: cieląt, drobiu, kiełbasy, prosiąt i wielu innych cennych przedmiotów. Przygrywać będzie doborowa orkiestra wojskowa. Wyjazd pociągiem specjalnym z małego dworca z Bydgoszczy o godz. 13,45. Wyjazd z Mochla o godz. 21,08. Koszt przejazdu w obie strony od osoby dorosłej tylko 1 zł. Dzieci do lat 10 50 gr. Bilety można nabyć w kasie biletowej Bydgoskich Kolei Powiatowych, ul. Grunwaldzka 80.

Pozdrowienia od „Stalowej dziewiętnastki“.

Otrzymaliśmy kartę pocztową następującej treści:

„Stalowa dziewiętnastka“ harcerzy bydgoskich przesyła najpoczytniejszemu pismu Polski Zachodniej i jego Czytelnikom a za łaskawym pośrednictwem i Rodzicom i Sympatykom drużyny pozdrowienia z obozu naszego w Łobodzie, st. kol. Śliwice. Poznajemy jeden z najpiękniejszych zakątków naszego kraju — Bory Tucholskie i wdychamy pełnymi płucami żywiczną woń lasu. Czujemy się bardzo dobrze. Prosimy o pamięć!

Czuwaj!
M. Winkler, oboźny. T. Januszkiewicz, zast. kom. i gosp. W. Trępczyński, komendant obozu, Henryk Szymański, zastępowy 1, Bogdan Bochański, zastępowy 2.

Dziś ostatni dzień konkursu sportowego.

Jutro, w sobotę, 13 bm. o godz. 17 zamykamy definitywnie przyjmowanie kuponów naszego konkursu sportowego na temat:

Kto zwycięży w meczu Polska — Niemcy pań w Bydgoszczy?

W jakich konkurencjach Polska zajmie pierwsze miejsca?

Dziś zamieszczamy ostatni kupon w naszym konkursie sportowym.

Ostatni kupon — ostatnia okazja, by zdobyć jedną z nagród: **25 zł, 15 zł, czy 10 zł.**

A więc opieszali, — najwyższy czas!

KUPON
KONKURSU SPORTOWEGO
„Dziennika Bydgoskiego“

W meczu Polska — Niemcy w Bydgoszczy zwycięży(ą) ....

Polska zajmie pierwsze miejsca w następujących konkurencjach ....

....

....

Nadsyła (imię i nazwisko) ....

....

Adres ....

....

Stan wody w Wiśle, z dnia 11. VIII. 1938 r.
Kraków — 3.05, (3.02), Zawichost + 1.16, (1.18), Warszawa + 0.78, (0.84), Płock + 0.37, (0.39), Toruń + 0.34, (0.40), Fordon + 0.33, (0.40), Chełmno + 0.22, (0.29), Grudziądz + 0.46, (0.52), Korzeniewo + 0.53, (0.59), Montawa + 0.00 (0.00), Piekło + 0.20, (0.14), Tczew + 0.26, (0.20), Einlage + 2.12, (2.04), Schievenhorst + 2.30, (2.28).
Temperatura wody + 16.0. (Liczby w nawiasach przedstawiają stan wody z dnia poprzedniego).

BYDGOSKA GIEŁDA
ZBOZOWO - TOWAROWA
Notowano za 100 kg. z dnia 11. VIII. 1938 r.

Zboża

Pszenica I 748 g/l 19,50—20.00. II 726 g/l 00.00—00,00 Żyto nowe 15.00—15,50. Jęczmień browarowy 00,00—00,00; jęcz. 673—678 g/l 15,25—15,50 jęcz. 644—650 g/l 15.00—15.25 jęcz. ozimy 00,00—00,00. Owies zadeszczony 00,00—00,00

Przetwory młynarskie.

Mąka pszenna gatunek I wyciągowa 0—30% wł. w. 39,00—40,00. mąka pszenna gat. 0—50% wł. w. 36.00—37,00. mąka pszenna gatunek I A 0—65% wł. worek 33,50—34,50; mąka pszenna gatunek II 30—65% wł. w. 00,00—00,00; mąka pszenna gat. II A 50—65% wł. w. 00,00—00,00. mąka pszenna gat. III 65—70% wł. w. 00,00—00,00 mąka pszen. razowa 0—95% wł. w. 27,50—28,00. Mąka żytnia gat. I 0—65% wł. w. 25,00—25,50; mąka żytnia razowa 0—95% wł. w. 20,50—21,50. Mąka żytnia 70% eksport (dla W. M. Gdańska) 24,50—25,00. Otręby pszenne miałkie stand. 11,25—11,75, Otręby pszen. średnie 11,75—12,25; Otręby pszenne grube 12,50—13,00; Otręby żytnie z przemiału stand. 10,50—11,00, Otręby jęcz. 11,75—12,00; Kasza jęczm. kraj. wł. w. 24,50—25,00, kasza jęczmienna, pęczak wł. w. 24,50—25,00, kasza jęczmienna perłowa wł. w. 35,00—36,00.

Strączkowe, oleiste, koniczyny, nasiona i in.

Groch polny 00,00—00,00; Groch Wiktoria 24.00—28,00 Groch zielony (Folger) 24,00—26,00. Wyka jara 00,00—00,00 Peluszka 00,00—00,00; Łubin żółty 00.00—00.00, Łubin niebieski 00.00—00,00, Seradela 00,00—00,00, Rzepak jary b. w. 00,00—00,00. Rzepak ozimy bez worka 41,00—42,50; rzepik ozimy bez worka 39,00—40,00; Siemię lniane 00,00—00,00; Mak niebieski 000,00—000,00, Gorczyca 34,00—36,00, Koniczyna czerw. bez kan. o czyst. 97% 000,00—000,00 Koniczyna biała bez kan. o czyst. 97% 000,00—000,00; Koniczyna szwedzka 000,00—000,00, Koniczyna żółta odłuszczona 00,00—00,00, Przelot 00,00—000,00; Rajgras 00,00—000,00; Tymotka czyszczona 00,00—00,00.

Artykuły pastewne i inne.

Makuch lniany 22,50—23,00; makuch rzepakowy 14,25—15,00; makuch słonecznikowy 40/42% 17,75—18,75; śrut soja 22,75—23,00; ziemniaki pom. 0,00—0,00; ziemniaki nadnoteckie 0.00—0,00; ziemniaki fabryczne kg. % 00,00,0—00,00,0; ziemniaki sadzeniaki 0,00—0,00; płatki ziemniaczane 00,00—00,00, wytłoki buraczane suszone 0,00—0,00; słoma żytnia luzem 0,00—0,00; słoma żytnia prasowana 0,00—0.00; siano nadnoteckie luzem — nowe 4.75—5,50; siano nadnoteckie prasowane — nowe 5,75—6,50.

BANK POLSKI PŁACIŁ W DNIU 11. 8. 38:

dolary amerykańskie	5,28
dolary kanadyjskie	5,26½
funty szterlingów	25,82
franki szwajcarskie	121,10
franki francuskie	14,45
belgi belgijskie	89,63
liry włoskie	22,95
floreny holenderskie	288,50
korony czeskie	15,—
marki niemieckie	95,—
guldeny gdańskie	99,75

—o—

Upadek ze schodów.

Zatrudniony w fabryce cukierków Braci Tysler 24-letni Czesław Pawlak (Jasna 21), spadł tak nieszczęśliwie ze schodów, że doznał złamania nogi. Młodzieńca odwieziono do szpitala miejskiego, gdzie otoczono go opieką lekarską.

Zamach samobójczy.

Dzisiejszej nocy targnął się na swe życie 80-letni Jakub B., zamieszkały przy ul. Ugory 30. Próba jednak nie powiodła się. Poderżnięcie brzytwą gardła okazało się nie niebezpieczne. Ranę opatrzył lekarz pogotowia, po czym pozostawił chorego w jego domu, polecając go staraniom rodziny.

KRONIKA TOWARZYSTW

Piątek, dnia 12 sierpnia

godz. 20. **K. S. Polonia jun.** Rocznik 1920 itd. schadzka w sekretariacie, Jagiellońska 10 I ptr. Ważne sprawy.

godz. 20. **Stow. Śpiewu „Symfonia".** Lekcje odbywają się we wtorki i piątki w Resursie Kupieckiej, ul. Jagiellońska.

Niedziela, dnia 14 sierpnia

godz. 7,30. **Bydgoski Chór Męski.** Wycieczka do Smukały Dolnej. Zbiórka koło dworca kolei powiatowej (Okole).

Poniedziałek, dnia 15 sierpnia

godz. 14. **Tow. Ośw. św. Ignacego.** Zebranie miesięczne w sali Kleinerta (ul. Wrocławska). Referat wygłosi red. H. Pawlicki.

Wtorek, dnia 16 sierpnia

godz. 20. **Bydgoski Chór Męski.** Lekcja śpiewu w lokalu ćwiczeń ul. Szczecińska 1. Komplet konieczny.

Z ruchu Ch. Z. Z.

Prezydium zarządu okręgowego Ch. Z. Z. Zebranie odbędzie się w sobotę 13 bm. o godz. 19 w sekretariacie okręgowym Ch. Z. Z. Sprawy bardzo ważne. Obecność wszystkich członków konieczna.

Sprawy sokole

OPN Sokół I. Schadzka wszystkich piłkarzy w piątek 12 bm. o godz. 20 w Sokolni. Z powodu rozpoczęcia mistrzostw komplet obowiązkowy.

OPN Sokół V. W piątek 12 bm. trening dla piłkarzy o godz. 18. Treningiem kieruje trener Pom. OZPN p. Przybysz. Po treningu o godz. 19,30 schadzka w sprawie niedzielnych meczy.

SPORT

Dokoła meczu Polska - Niemcy w Bydgoszczy.

NIE MA BEZPŁATNYCH BILETÓW.

Zarząd Pom. O.Z.L.A. powziął na ostatnim swym posiedzeniu uchwałę, na podstawie której nie będą wydawane żadne bilety bezpłatne, na skutek olbrzymich wydatków związanych z organizacją imprezy. Koszta organizacji zawodów Polska—Niemcy wynoszą około 5.000 zł.

Przedsprzedaż biletów, odbywająca się w żywym tempie, rokuje rekordową ilość widzów jak na stosunki pomorskie.

Spodziewać się należy, że i pod tym względem Bydgoszcz dosięgnie cyfry innych wielkich miast Polski i na boisku zgromadzi się co najmniej 10.000 widzów.

HYMNY PAŃSTWOWE.

Przed rozpoczęciem zawodów w myśl obowiązujących przepisów muszą być odegrane hymny państwowe. Reprezentacyjna orkiestra Kolejowego Przysposobienia Wojskowego w liczbie 50 osób odegra „Deutschland, Deutschland" oraz „Horst Wessel" i „Jeszcze Polska nie zginęła".

Utarł się w Polsce już taki zwyczaj, że hymn państwowy odśpiewuje chóralnie publiczność, zgromadzona na zawodach.

Przekonani jesteśmy, że i publiczność bydgoska wspólnym chórem głośno odśpiewa polski hymn państwowy, akcentując swoje uczucia narodowe.

SKŁAD KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ.

Naczelnym kierownikiem zawodów będzie p. inż. Znajdowski — prezes Polskiego Związku Lekkoatletycznego, kierownikiem technicznym — mgr Zakrzewski. Sędziami głównymi: inż. Znajdowski, Georg Illmert (Niemcy) oraz p. Fr. Karliński — przewodniczący Wydziału Spraw Sędziowskich Pomorskiego Okr. Zw. Lekkoatletycznego. Kierownikiem biegów wyznaczony został p. Gołębiewski, skoków p. Jabłoński, rzutów p. Głowacki. Funkcję startera pełnić będzie reprezentacyjny starter Pomorza, p. Opiński. Kierowniczką drużyny polskiej jest p. inż. Wojnarowska.

PRASA NORWESKA O MECZU Z POLSKĄ.

Oslo. Prasa norweska poświęca bardzo dużo miejsca wynikom meczu lekkoatletycznego Polska — Norwegia. Wszystkie dzienniki wyrażają się bardzo sympatycznie o polskiej drużynie.

„Aftenposten" w artykule swego głównego redaktora sportowego pisze: „Miło jest nam skłonić głowę przed Polakami za ich niezwykłego ducha walki. Polacy górowali zdecydowanie w biegach. Fenomenalny finisz i dobra taktyka dała w tych konkurencjach znaczną przewagę naszym gościom. Styl Nojego na ogół nie zachęcał do oklasków, niemniej biegacz ten potwierdził i wykazał swą wysoką olimpijską klasę właśnie na finiszu".

„Morgenbladet" zaznacza, że Polacy wywarli bardzo dobre wrażenie. Drużyna polska przedstawiała się świetnie i walczyła doskonale. Musieliśmy — pisze dziennik — podziwiać jej wspaniałych biegaczy. Taki Noji musi mieć niewyrogodne siły, jeżeli potrafi w ostatnim okrążeniu finiszować w tak wspaniały sposób. Na szczęście dla nas — kończy dziennik — nie wszyscy polscy zawodnicy są tej samej klasy, inaczej bowiem różnica między nami a Polakami byłaby bardzo wielka.

„Tidens Tegn" pisze specjalnie obszernie o biegu na 5000 metrów. Tłumy publiczności były wyraźnie rozczarowane brakiem Kusocińskiego. Zamiast niego wystąpił Soldan. Okazało się, że i ten biegacz był groźny dla Norwegów. Polacy ani przez chwilę nie byli zagrożeni. Mieli oni, jak się obrazowo wyraża pismo, „całkowicie bieg w swoim ręku".

Inne dzienniki piszą również o Polakach w samych superlatywach.

PIERWSZY DZIEŃ MECZU TENISOWEGO POLSKA — JUGOSŁAWIA.

Dziś, w piątek, o godz. 15 rozpoczyna się na korcie Stadionu Wojska Polskiego w Warszawie mecz tenisowy Polska — Jugosławia o mistrzostwo środkowej Europy. Pierwszego dnia odbędą się dwa single: Kukuljevic walczy z Baworowskim a Smerdu z Hebdą.

MIĘDZYNARODOWE SPOTKANIA MARYNARZY POLSKICH I FRANCUSKICH.

Gdynia. W czwartek odbyły się również w Gdyni dalsze spotkania sportowe pomiędzy drużynami załóg francuskich kontrtorpedowców a drużynami marynarzy polskich. W meczu piłki nożnej wygrali Francuzi 5:3 (0:3). W regatach szalup okrętowych podchorążowie polscy zajęli dwa pierwsze miejsca.

FANTASTYCZNE WYNIKI W RZUCIE OSZCZEPEM.

Helsingfors. Na międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Turku w Finlandii doszło do sensacyjnego pojedynku najlepszych oszczepników świata. Pojedynek wygrał Finn Matti Jaervinen, który osiągnął 76.48 m, zbliżając się w ten sposób jedynie o centymetry do swego słynnego rekordu światowego. Drugi z kolei Finn Nikkanen uzyskał 74.77 m. Trzecim był Szwed Atterwall — 73.73 m, czwarty Estończyk Sule osiągnął 70.62 m.

Nikkanen w 6-iu rzutach ustanowił swego rodzaju rekord, osiągając najlepszą chybba na świecie serię rzutów. Nikkanen uzyskał kolejno 74 m. 73 m. 74.77 m. 73.50 m. 73 m. Wszystkie zatem rzuty przekraczały granicę 70-metrową.

W biegu na 2 mile angielskie zwyciężył Pekuri 9:05,6 przed Lehtinenem 9:10,2.

na fali RADIOWEJ

Sobota, 13 sierpnia.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6,15: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". **6,20:** Muzyka (płyty). **6,45:** Gimnastyka. **7,00:** Dziennik poranny. **7,15:** Orkiestra rozgłośni poznańskiej. **11,57:** Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. **12,03:** Audycja południowa. **15,15:** „Jantar" - bajka kaszubska w opracowaniu H. Jeske-Choińskiej i Kazimierza Mężyńskiego (z Torunia). **15,45:** Wiadomości gospodarcze. **16,00:** „Wesołe migawki" - koncert rozrywkowy (z Katowic). **16,45:** Piłsudski o orientacjach polskich w czasie wojny — odczyt wygł. Wł. Baranowski. **17,00:** Muzyka taneczna. W przerwie program na jutro. **18,00:** Nasz program. **18,10:** Recital wiolonczelowy Gaspara Cassado (płyty). **18,45:** „Podole" - kwadrans poetycki w oprac. dr. Fr. Machalskiego (ze Lwowa). **19,00:** Arie i pieśni w wykonaniu Olgi Olginy (z Wilna). **19,20:** Pogadanka aktualna. **19,30:** „Z pieśnią i tańcem przez Centralny Okręg Przemysłowy" - audycja muzyczna w opr. Juliusza Krokosza. **20,00:** Audycja dla Polaków za granicą: 1) Złoty wiek jagielloński (audycja dla dzieci), 2) Polacy w Brazylii. **20,45:** Dziennik wieczorny. **20,55:** Audycja dla wsi: „Jak sobie radzić w nieszczęśliwych wypadkach". **21,10:** Polska kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego. **21,50:** Wiadomości sportowe. **22,00:** Godzina niespodzianek (z Wilna). **23,00:** Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOŚNIA POZNAŃSKA.

8,00: Nasz koncert poranny (płyty). **8,55:** Pogawędka dla kobiet. **14,00:** Z muzyki rosyjskiej (płyty). **14,15:** Przegląd giełdowy. **14,25:** Melodie operetkowe (płyty). **14,45:** Program na jutro. **14,50:** Nowości z naszej płytoteki. **15,10:** Wiadomości bieżące. **17,00:** Koncert rozrywkowy. **17,55:** Wiadomości sportowe lokalne. **18,10:** Recital wiolonczelowy Gaspara Cassado (płyty).

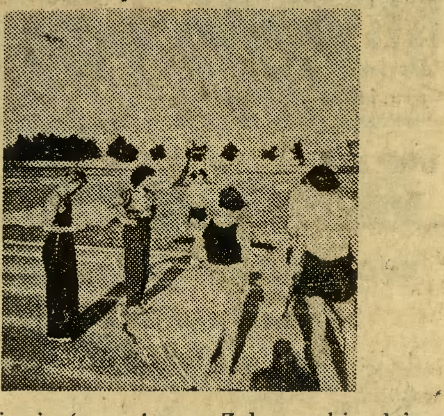
ROZGŁOŚNIA POMORSKA.

8,00: Swojskie melodie (płyty). **8,55:** Wiadomości z Pomorza. **13,00:** Dla każdego coś ładnego (płyty). **17,00:** Orkiestra rozgłośni poznańskiej. **17,50:** Wiadomości sportowe z Pomorza. **17,55:** Program na jutro. **18,10:** Tańce i piosenki (płyty). **21,00:** Audycja dla wsi.

ZAGRANICA.

Berlin. 19,00: Wesoła audycja muzyczna. **Strasburg. 19,30:** Koncert orkiestrowy. **Bruksela flam. 20,00:** Muzyka lekka. **Budapeszt. 20,45:** Muzyka cygańska **Droitwich. 20,00:** Koncert symfoniczny. **Mor. Ostrawa. 20,00:** Koncert galowy. **Wrocław. 20,10:** Wesoła parada radiowa. **Hilversum II. 21,40:** Muzyka lekka. **21,50:** Koncert rozrywkowy. **Wieża Eiffla. 21,10:** Koncert muzyki symfonicznej. **Belgrad. 22,15:** Muzyka taneczna. **Londyn reg. 22,30:** „Ameryka tańczy". **Hamburg. 23,00:** Muzyka taneczna. **Rzym. 23,15:** Muzyka taneczna. **Mediolan. 24,00:** Muzyka taneczna. **Sztutgart. 24,00:** Koncert nocny.

Narada przed biegiem.

Walasiewiczówna i mgr Zakrzewski udzielają wskazówek sprinterkom przed treningowym biegiem. Zdjęcie z obozu treningowego lekkoatletek na stadionie bydgoskim. (Fot. J. Koł.).

JAPOŃCZYCY BIJĄ REKORDY ŚWIATOWE W PŁYWANIU.

Tokio. Na pływackich mistrzostwach studentów japońskich w Tokio osiągnięto szereg fantastycznych wyników. Między innymi na 1500 m stylem dowolnym Tomikatsu Amano pobił rekord światowy słynnego Szweda Arne Borga, osiągając wynik 18:58,8. Rekord Arne Borga, nie pobity od lat 11, wynosił 19:07,2. „Po drodze" Japończyk ustalił nowy rekord światowy na tysiąc metrów wynikiem 12:33,8. Stary rekord na tym dystansie ustalony został przed 4 laty przez Japończyka Higoshi Negami i wynosił 12:41,8. Na 200 m styl. dow. Shpgeo Arai osiągnął czas 2:09,6.

WĘGRZY JUŻ PRZYJECHALI, WĘGIERKI NIE STARTUJĄ.

W Stęszewie pod Poznaniem, gdzie odbędzie się mecz wioślarski Polska — Węgry oraz mistrzostwa wioślarskie Polski, ukończono już przygotowania do tych poważnych imprez. Wioślarze węgierscy przyjechali już do Poznania w czwartek. Ponieważ osadę pań Węgrzy wycofali, przeto nie dojdzie do pojedynku Bydg. Klubu Wioślarek z Węgierkami. Na jeziorze Witobelskim trenują już liczne osady polskie, zgłoszone do mistrzostw Polski.

NIEMIŁA PRZYGODA WALASIEWICZÓWNY W KATOWICACH.

Prasa śląska donosi o przygodzie, jaka spotkała Walasiewiczównę w Katowicach, kiedy w ub. piątek przybyła na zawody chorzowskie. Wskutek nieporozumienia, nikt jej na dworcu nie oczekiwał i udała się sama do hotelu a następnie do restauracji na kolację. Restaurator bez powodu obrzucił ją ordynarnymi wyzwiskami i wyprosił z lokalu. Nazwiska restauratora prasa nie podaje, a warto go napiętnować, gdyż nie przeprosił naszej mistrzyni nawet wtedy, gdy jeden z obecnych gości zwrócił mu uwagę na pomyłkę i niewłaściwość postępowania.

DZIŚ WYWIAD Z WALASIEWICZÓWNĄ PRZEZ RADIO.

Dziś, w piątek, o godz. 21.55 nadany zostanie ze studia bydgoskiego Polskiego Radia wywiad z Walasiewiczówną, omawiający szanse Polski w meczu Polska — Niemcy.

W niedzielę, 14 bm. Rozgłośnia Pomorska w czasie od godz. 17.10 do 17.30 transmituje fragmenty meczu Polska — Niemcy z Bydgoszczy. Sprawozdawcą będzie p. Stanisław Zakrzewski.

BUDGE I MAKO PRZECHODZĄ NA ZAWODOWSTWO?

Londyn (PAT). W Nowym Jorku rozeszły się pogłoski, że pierwsza rakieta świata, mistrz Wimbledonu, Francji i Ameryki, zdecydował się przejść na zawodowstwo. Budge ma wziąć udział w 7-miesięcznym tournée, urządzonym przez firmy, wyrabiające artykuły sportowe. Za to tournee Budge ma otrzymać 100.000 dolarów. Pierwszy swój mecz w charakterze zawodowca Budge ma rozegrać z Vinesem w styczniu przyszłego roku w Nowym Jorku. Następnie Amerykanin ma spotkać się z Perrym. Przed przejściem na zawodowstwo Budge ma jeszcze bronić tytułu mistrza Ameryki.

Te same koła sportowe w Nowym Jorku twierdzą również, że wraz z Budgem na zawodowstwo ma przejść jego stały partner w grze podwójnej — Mako.

Budge zapytany przez jednego z dziennikarzy angielskich na temat tych uporczywych pogłosek, oświadczył krótko: „Panowie wiedzą o tym lepiej ode mnie".

NOWY REKORD ŚWIATA W PŁYWANIU.

Kopenhaga. Młodziutka 17-letnia duńska pływaczka Tenny Petersen ustaliła w niedzielę rekord światowy na 1000 yardów stylem dowolnym, osiągając czas 13:15,9. Dunka poprawiła w ten sposób ustanowiony przed 7 laty rekord Heleny Madison o 7,7 sek.

telegramy

Chińczyko-Włosi przyszli na świat.

Rzym, 12. 8. (PAT). Corrier Della Sera zwraca uwagę, że w Mediolanie urodziło się niedawno kilkoro dzieci z skrzyżowania rasy chińskiej i włoskiej. Kolonia chińska w Mediolanie jest wprawdzie nieliczna, pisze Corrier Sera, trzeba jednak na przyszłość **stanowczo zapobiec rodzeniu dzieci z krwi mieszanej.**

Palestyński bilans.

Jerozolima 12. 8. (PAT). W pierwszym tygodniu sierpnia **zabito w Palestynie 43 osoby w tej liczbie 24 Arabów** (17 członków bandy) **13 żydów, 2 żołnierzy angielskich i 4 policjantów.** Rannych w tym okresie było 65 osób, a mianowicie 23 Arabów (12 członków bandy) 27 żydów i 15 policjantów oraz żołnierzy angielskich.

Komunikat powstańców.

Salamanka, 12. 8. (PAT). Komunikat oficjalny kwatery głównej: Na odcinku Ebro wojska gen. Franco posuwają się naprzód i zajęły Sierra Santa Magdalena. Wzięto licznych jeńców i zdobyto wiele materiału wojennego. Nieprzyjaciel poniósł ciężkie straty. Na froncie Estramadury narodowcy **posunęli się o 8 km naprzód** zajmując pozycje panujące w południe północy i zachodu. W Cabeza del Buey nieprzyjaciel pozostawił 800 jeńców i licznych zabitych. Lotnictwo bombardowało wybrzeże Gandia i obiekty wojskowe w porcie Walencji.

Nieszczęśliwy wypadek robotnika.

Grudziądz. Na majątku **Romualda Grzybowskiego** w Dembieńcu (pow. grudziądzkiego) uległ nieszczęśliwemu wypadkowi robotnik tegoż majątku 53-letni **Stanisław Jeżewski.** Krytycznego dnia Jeżewski zatrudniony był zwożeniem zboża do stodoły. Na okres żniw właściciel majątku kazał zbudować specjalny pomost z drzewa, mający służyć do przejazdu opróżnionych wozów ze stodoły na pole. Pomost był 45 m długi i opadał stromo, zaś najwyższe wzniesienie pomostu przy stodole wynosiło 5 m. Po opróżnieniu fury w stodole, Jezierski chcąc wrócić na pole, wjechał próżnym wozem ciągnionym przez dwa konie na ów pomost. Z niewyjaśnionych przyczyn w pewnej chwili konie skręciły w prawą stronę, a jeden koń znalazł się na samym brzegu pomostu, przy czym załamały się pod nim końce desek i koń spadł z wysokości 3,70 m na ziemię, pociągając za sobą drugiego konia oraz wóz, na którym stał Jeżewski. Na skutek upadku **Jeżewski doznał wstrząsu mózgu i odstawiony został do szpitala powiatowego w Łasinie.** Wóz został częściowo połamany, konie natomiast wyszły z wypadku bez szwanku.

Program „Dnia Katolickiego" w Chojnicach.

Dekanalna Akcja Katolicka w Chojnicach organizuje w niedzielę, dn. 14 sierpnia br. „Dzień Katolicki" z nast. programem:

O godz. 7.00 msza św. w kościele farnym z kazaniem; o godz. 8.00 nabożeństwo niemieckie.

O godz. 9.30 zbiórka stowarzyszeń i parafian na Stadionie Miejskim przy ul. Mickiewicza.

O godz. 10.00 msza św. polowa na Stadionie Miejskim, celebrowana z asystą przez J. E. ks. biskupa. Po mszy św. wspólny śpiew „Boże coś Polskę", następnie kazanie i wspólne odmówienie „Wierzę w Boga".

O godz. 11.30 zebranie plenarne na Stadionie: a) zagajenie przez prezesa D. A. K., b) przemówienie przedstawicieli władz, c) śpiew chóru z orkiestrą, d) referat główny, e) wspólny śpiew „Chrystus zwycięży, Chrystus króluje, Chrystus rozkazuje".

Pochód wszystkich organizacyj ulicami miasta i przemarsz przed dostojnikami kościelnymi i świeckimi. Rozwiązanie pochodu przy pomniku Chrystusa Króla i odśpiewanie hymnu: „My chcemy Boga".

Do godz. 14.30 — przerwa obiadowa.

O godz. 15.00 zebrania sekcyjne: a) dla mężczyzn na placu kościelnym wzgl. sali parafialnej, b) dla kobiet w kościele gimnazjalnym, c) dla młodzieży męskiej w sali p. Urbana, d) dla młodzieży żeńskiej na dziedzińcu szkolnym, e) dla robotników na stadionie, f) dla inteligencji w auli gimnazjum państwowego, g) dla obywateli niemieckiej narodowości w sali p. Engla.

O godz. 17.00 uroczyste nieszpory na Stadionie Miejskim z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu, Te Deum i błogosławieństwo, po czym procesja odprowadzi Przenajśw. Sakrament do kościoła farnego.

Król cyganów Kwiek na rozprawie sądowej w Starogardzie

Starogard. (jw) Sąd okr. rozpatrywał sprawę cygana Antoniego Kwieka, lat 44, który w dniu 29 kwietnia br. na przystani „Vistuli" w Tczewie **lżył naród polski.** Jak ustalił przewód sądowy, Kwiek przybył w krytycznym dniu z większą liczbą cyganów statkiem do Tczewa i przy wysiadaniu potrącił innego pasażera tak silnie, że ten upadł. Potrącony pasażer, zdenerwowany wypadkiem powiedział: „do licha z cyganami", na co oskarżony Kwiek wykrzyknął **„do cholery z Polakami".** Cygan został aresztowany przez policję, która zwolniła go po złożeniu kaucji. Na rozprawie oskarżony cygan Kwiek tłumaczył się, że nie było jego zamiarem znieważać naród polski, a słowa obrażające skierowane były pod adresem owego pasażera. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd **skazał cygana Kwieka na rok więzienia z zawieszeniem na 5 lat,** uwzględniając przy wymiarze kary okoliczności łagodzące.

Skazany cygan Antoni Kwiek, urodzony w Glatzu, jest obywatelem polskim, narodowści rumuńskiej i obecnie mieszka w Krakowie. Na rozprawę przybył specjalnie z Warszawy **król cyganów Michał Kwiek,** w otoczeniu swej „świty". Po ogłoszeniu wyroku król Kwiek podszedł do stołu sędziowskiego, przedstawił się i następnie zaprezentował sądowi swego „pierwszego ministra", którym jest ojciec oskarżonego, po czym podziękował za łagodny wyrok i oświadczył, iż jego „poddany" Antoni Kwiek wyrok przyjmuje i że **podobnego wybryku w przyszłości się nie dopuści.**

Po tym „królewskim" oświadczeniu, uradowani cyganie opuścili salę, wymieniając między sobą uściski i padając sobie na wzajem w ramiona.

Zakończenie kursu przodowniczek Sokoła w Białobłotach pod Tucholą.

Grudziądz. Przewodnictwo i naczelnictwo dzielnicy pomorskiej „Sokoła" w trosce o kształcenie przyszłych kadr instruktorek przeprowadziło w ubiegłych latach w okresie letnich kursy dla przyszłych naczelniczek gniazd sokolich.

W roku bieżącym kurs taki odbył się w czasie **od 17 lipca do 7 sierpnia br.** na posiadłości prezesa gniazda tucholskiego **dr. Praissa** w Białobłotach pod Tucholą.

Kierownictwo kursu, obesłanego licznie przez gniazda sokole na Pomorzu, spoczywało w doświadczonych rękach naczelniczki dzielnicy **p. Heldtówny.** Instruktorkami były **p. Skirlińska** z Krakowa, wieloletnia mistrzyni Polski w gimnastyce oraz p. **Noskiewiczówna** z Warszawy. Obowiązki lekarza obozowego pełnił **dr Walenczak,** sekretarką obozową była **p. Kamińska** z Grudziądza. Płeć brzydką reprezentował wśród grona inspektorskiego p. **Fr. Gołębiewski** z Bydgoszczy.

Zakończenie kursu odbyło się w ub. sobotę przy ognisku na polanie leśnej. Po raporcie, złożonym przedstawicielowi zarządu, zastępcy naczelnika związku p. **Bączyńskiemu** i odśpiewaniu marsza sokolego oraz przemówieniu delegata, kursistki popisywały się wobec licznie zgromadzonej publiczności przybyłej z Tucholi oraz okolicznych wiosek śpiewami, tańcami i monologami, chwaląc w żartobliwy sposób dobrą kuchnię obozową, kierownictwo, dr. obozowego i grono instruktorskie. Do wesołego nastroju przyczyniła się drużna **Zuralska** z Łubawy.

Kurs, jak to stwierdził delegat zarządu związku, spełnił w zupełności swoje zadanie, przygotowując nowe zastępy przodowniczek, które pracować będą na terenie Pomorza dla dobra organizacji sokolej i Polski.

Śmierć w czasie kąpieli.

Ostrów Wlkp. (JJ) W czasie kąpieli w basenie na Szczygliczce (pod Ostrowem) utonął 23-letni Bogumił Gonschorek z Czarnegolasu (pow. Ostrów), zatrudniony już jako czeladnik szewcki. G., nie umiejąc pływać, wszedł niespodzianie na głębsze miejsce basenu, czym się tak przestraszył, że dostał ataku serca i utonął. Mimo natychmiastowego wydobycia go z wody i zastosowania przez obecnych na plaży lekarzy wszelkich zabiegów, nie zdołano go już ocalić. Tak niespodziewana śmierć młodzieńca wywołała wśród kąpiących się ogromne wrażenie.

Pierwsza ofiara kąpieli w Tleniu.

Tleń, pow. świecki. (t) W tych dniach zanotowano pierwszą ofiarę kąpieli w tegorocznym sezonie ośrodka letniskowego borów tucholskich — Tlenia. Mianowicie jeden z letników — Ostermeier z Gawarzewa pod Środą poszedł kąpać się do głębokiego basenu wody pod Żurem i tam znalazł śmierć. Zwłoki zdołano wydobyć dopiero nazajutrz.

—x—

Wzrost dochodów z opłat radiofonicznych. W maju 1937 r. dochody poczty z opłat radiofonicznych wyniosły złotych 337 tysięcy, podczas, gdy w maju 1938 r. wzrosły one o 80 tys. zł do sumy zł 417 tysięcy.

Wykopaliska słowiańskie w Pakości.

Pakość. (mk) W posiadłości p. Smytkiewicza w tut. mieście przy robotach ziemnych natrafiono na stare, dębowe wiązania domu, pochodzące — jak sądzą rzeczoznawcy — z wczesnych wieków słowiańskich. O odkryciu zawiadomiono zarząd miejski.

Handlarz utonął pod Mogilnem.

Mogilno. (mk) Tragiczny wypadek miał miejsce w Stawku Wielkim pod Strzelnem. Po dłuższej nieobecności powrócił do domu 28-letni syn rolnika niej. Julian Wietrzykowski, z zawodu handlarz, który pragnął zażyć kąpieli. W chwili, kiedy wszedł on do stawu, dostał ataku serca i utonął. Po dwóch godzinach wydobyto martwe zwłoki Wietrzykowskiego.

Burza w powiecie mogileńskim.

Mogilno. (mk) Ostatnia burza, która przeszła nad zachodnią stroną powiatu mogileńskiego, wyrządziła poważne szkody. W Gozdaminie uderzył grom w dom dominialny, w którym uległo kilka osób porażeniu. W Orchowie uderzył piorun w zabudowania gospodarcze p. dr. Bednarczyka, które spłonęły doszczętnie. W Szelejewie porozrywał wicher przewody telefoniczne i powywracał kilka słupów.

Chleb dla Polaków.

— Potrzebny pomocnik fryzjerski.

— Polskie wytwórnie czapek poszukują Polaków odbiorców.

— Polskie przedsiębiorstwo kresowe poszukuje Polaków odbiorców na miód, orzechy włoskie, owoce, grzyby suszone, drób bity i dziczyznę.

— Poszukuje się dostawców większych partii owoców.

— Poszukuje się sadów do dzierżawy.

— Poszukuje się Polaków dostawców orzechów łupanych włoskich i laskowych.

— Chałupnicy produkujący siatki druciane i włosiane (na sita) poszukują Polaków odbiorców.

— Poszukuje się Polaków odbiorców gontów osikowych, sosnowych lub świerkowych.

— W powiat. mieście, przydzielonym do woj. poznańskiego będzie licytowana apteka (właściciel zmarł).

— W Zagłębiu Dąbrowskim można przejąć wytwórnię papy dachowej i smołowcowej z zabudowaniami za 8.000 zł.

— W 30 tys. mieście woj. kieleckiego za 6.000 zł można przejąć wytwórnię mydła ze składem farb, lakierów itp.

Informacji udziela bezinteresownie Centrala Związku Polskiego w Poznaniu, ul. Skarbowa 5, m. 7, tel. 1228 w godzinach od 10-tej do 14-tej.

—::—

Dział społeczny.

Zmiana wysokości składek w inwalidzkim ubezpieczeniu robotników rolnych.

Ustawą z dnia 30 lipca 1938 uległa zmianie wartość znaczków inwalidzkich w ubezpieczeniu robotników rolnych, (Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu), a mianowicie podwyższono: znaczki I klasy z 30 gr na 40 gr, II klasy z 45 gr na 60 gr, III klasy z 60 gr na 80 gr, IV klasy z 75 gr na 1,— zł, V klasy z 90 gr na 1,20 zł.

Znaczki o wyższej wartości obowiązują od dnia 6 sierpnia 1938 r. (data ogłoszenia ustawy).

Nowych tabel inwalidzkich Ubezpieczalnia Krajowa nie wyda, ponieważ klasy znaczków inwalidzkich obowiązują jak dotychczas.

Ewentualne zaległości, istniejące w kartach kwitowych winni pracodawcy uregulować natychmiast, ponieważ urzędy pocztowe sprzedawać będą znaczki inwalidzkie dotychczasowej wartości tylko przez okres ograniczony.

—::—

— **Tylko jedno przedstawienie** urządza teatr kukiełkowy „Baj Baju" dla dzieci Rodziny Kolejowej w Bydgoszczy. Przedstawienie odbędzie się w sali Resursy Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej dzisiaj w piątek 12 bm. o godz. 19,30. Wstęp dla członków Rodziny Kolejowej bezpłatnie. Dzieci powinny przybyć pod opieką osób starszych. Objazdowy teatr Rodziny Kolejowej „Baj Baju", znany jest szerokim rzeszom kolejarzy w całej Polsce i cieszy się szeroką popularnością wśród dzieci.

Odpowiedzi Redakcji

„Polakowi" w Miłowodach. Nadesłanych uwag nie zamieścimy. Zdaje się, że Pan przez omyłkę nadesłał nam te uwagi, które streszczają się w tym, że „winniśmy bez różnicy poglądów politycznych zjednoczyć się w jedną partię". Przecież nie o to chodzi w życiu politycznym, aby wszyscy do jednej partii należeli, lecz o to, aby wszystkim przyświecał **wspólny cel,** do którego różne prowadzą drogi. Na ich niezawodność nikt nie ma patentu, nawet Ozon, który właśnie chce być taką „jedną partią". Jedno — czyli monopartyjność kończy się zwykle niedobrze, jak uczy historia BBWR-u. Po co więc tę historię powtarzać?

†

W czwartek, dnia 11 sierpnia 1938 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. mój najdroższy mąż, syn, nasz najukochańszy ojciec, brat, teść i dziadek

ś. p.

Wincenty Banach

o czym donosi w ciężkim smutku pogrążona

Rodzina.

Bydgoszcz, Kraków, Chojnice, w sierpniu 1938 r.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 14 sierpnia 1938 roku o godzinie 17 z kaplicy cmentarza parafii Św. Trójcy, ulica Jary. Mszę św. za duszę zmarłego odprawi się w środę, dnia 17 sierpnia 1938 roku o godzinie 7 w kościele Św. Trójcy. (14908

†

8 sierpnia 1938 r. we Włodawie zmarł tragicznie w Bugu na udar serca nasz kochany mąż, tatuś, syn, brat, szwagier i wujek ś. p.

Czesław Prokop

Pogrzeb odbędzie się w Bydgoszczy w sobotę 13 bm. o godz. 16-tej z wyładowni przy ul. Zygmunta Augusta naprzeciwko Ogniska KPW na cmentarz nowofarny.

14907 **Żona, dzieci i rodzina.**

12561

†

Dnia 11 sierpnia 1938 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach nasz pracownik ś. p.

Wincenty Banach

odznaczony Medalem za długoletnią służbę, był sumiennym i gorliwym pracownikiem i pracował z pożytkiem dla Instytucji, zdobywając sobie zaufanie u Władz Przełożonych.

Zmarły pozostawił po sobie szczery żal.

Komisarz i Dyrekcja
Ubezpieczalni Społecznej w Bydgoszczy.

14924

†

Dnia 11 sierpnia 1938 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach nasz Kolega śp.

Wincenty Banach

odznaczony Medalem za długoletnią służbę.

Zmarły był długoletnim członkiem naszej organizacji, członkiem Zarządu Oddziału, wykazał duże zasługi na polu pracy społecznej. Jego zalety charakteru, solidarne i koleżeńskie postępowanie zjednały Mu zaufanie i szacunek.

Pozostawia po sobie szczery żal wśród kolegów.

Cześć Jego pamięci.

Zarząd Oddziału Związku Zawodowego
Pracowników Instytucyj Ubezp. Społ. w Bydgoszczy.

14925)

Stancja
dla panienek. Kołłątaja 4, m. 1. 8552

Umeblowany
oddzielny. Garbary 30—7. 14902

Umeblowany
Długa 32/7. 14895

Umeblowany
osobne wejście frontowy. Warmińskiego 5—4. (8554

DZIERŻAWY SZUKA

Magazyny
garaże, biura poszukuje „Monopol Spirytusowy". Zgłoszenia Czartoryskiego 6. 14880

RÓŻNE

Spólnika
czynnego z kapitałem 10 do 20.000 zł do dobrze prosperującego przedsiębiorstwa handlowego, branży technicznej w Gdyni, z równoczesnym przyjęciem kierownictwa, po szukuję zaraz. Oferty Dziennik Bydg. **Gdynia,** pod „Dobry zysk". (14619

Wróżka (8558
przepowiada zdumiewająco. Warmińskiego 17-4.

Reperację
wszelkiej garderoby damskiej, męskiej również wykonananiem miarowym tanio. Świętojańska 13, m. 2. (11658

ZGUBY

Unieważniam
zagubioną książeczkę wojskową wystawioną na nazwisko Łucjan Rakowski, plutonowy podchorąży rez. 8551

Zbiegła
niebieska doga. Za zwrotem kosztów proszę odprowadzić. Grabowski, Dworcowa nr 81. 14917

Panienka
inteligentna zaraz potrzebna. Długa 82. 8464

Czeladnik
piekarski potrzębny. Jagiellońska 45. 14887

Służąca
z dobrym gotowaniem potrzebna. Skwarna 3 (Wilczak). 8550

POLECENIA

Ocet
do zapraw i marynat poleca specjalny skład octu musztardy i olei jadalnych Firma Jan Stellmach, ul. Teofila Magdzińskiego, 1. Telefon 10-82. (1474

12139

Po niskich cenach poleca B. KACZMAREK Podwale 12. Tel. 2371

Motocykle
N. S. U., Zündapp, T. W. N. oraz wszelkie akcesoria stale na składzie, na dogodnych warunkach poleca Salon Samochodowy Jan Patalas, **Gdynia,** Swiętojańska 89, telefon 34-81. (14618

Specjalny
skład maszyn rolniczych K. Kujawski, Toruń, Św. Ducha 14, poleca wszelkie maszyny rolnicze mleczarskie i inne, oraz wszystkie części zapasowe do nich. (14627

Lakiery Smok
trwałe tanie.

Poznańskie chrześcijańskie
do nabycia drogeriach, składach farb. (14912

Sprzedam
rozpoczętą budowę z mieszkaniem. Grunwaldzka nr 190. 14879

Kamienica
nowopobudowana, wpłaty 15 000. Toruńska 13, właścicielka. (14878

Rower
damski, męski. Okazja. Sniadeckich 41—5. (14831

Stoliki
krzesła do kawiarni. Oferty „P. J." filia. (8533

Rower (14795
damski, rower męski sprzedam. Kujawska 5.

14752 **Samochód**
nowy, marki Vauxhal małolitrażowy okazyjnie **do sprzedania.**
Kościuszki 25.

SPRZEDAŻE

Sprzedam 8556
kolonialkę. Gdańska 103.

Repertuar kin bydgoskich:

KRISTAL: „Dziewczątko z Varieté", premiera. W roli gł. Anny Ondra. Nadprogram: Zdjęcia z Huculszczyzny i Najnowszy Tygodnik Pata.

MARYSIEŃKA: Dziś film japoński „Yoshiwara". W rolach główn. Sessue Hayakawa i Tanaka Mitchoko. Bogaty nadprogram.

Kino APOLLO zamknięte z powodu remontu.

KAPITOL ul. Marcinkowskiego 4: „Sto pociech", w roli gł. Eddie Cantor i „Kawiarnia nad granicą", w roli głównej Harry Carey.

BAŁTYK: „Rycerze stepu" i „Diabły dzikiego zachodu" z Harrym Careyem i Tom Tylerem.

KUPNA

Kupię (8489
pas zapędowy w dobrym stanie, 23 do 25 cm szeroki skórzany dubeltowy. Zgł. z podaniem ceny Gorzelnia Dębno, poczta Jeziorki Zabartowskie pow. Wyrzysk.

Owoc
opadły skupuje Wytwórnia Cukrów, Małecki, Kujawska 2. 14903

Jabłka
na marmeladę kupuje każdą ilość Fabryka Cukr. i Czekolady Leon Kędziorski, Bydgoszcz, Sienkiewicza 5. 14888

POSADY WOLNE

Agentów 11391
do zbierania zamówień na portrety nowości „Semi-Email" poszukuje na doskonałych warunkach Renesans, Kielce, Focha 14.

Chłopiec
do posyłek potrzebny, ul. Sniadeckich 4—3. (8559

Podajemy do łaskawej wiadomości, że **w sobotę, dnia 13 bm. o godz. 10** nastąpi **przy ulicy Gdańskiej nr 1** (naprzeciw kościoła Klarysek)

OTWARCIE

pierwszorzędnego magazynu pończoch, wytwornej bielizny damskiej, trykotaży i gorsetów

pod firmą

ESTE

właściciele: **Edward, Aleksandra i Michalina Sterczewscy.**

Zapewniamy przyszłych Swoich Szanownych Odbiorców, że celem zjednania sobie Ich cennego poparcia, pragniemy utrzymać swoje przedsiębiorstwo na poziomie najwyższych wymagań, stawianych polskiemu kupiectwu.

Z poważaniem
Edward, Aleksandra i Michalina Sterczewscy

14836

ESTE ESTE ESTE ESTE

Potrzebna
uczennica do szycia. Floriana 6—16. 14883

Panienka
do cukierni i obsługi gości potrzebna od zaraz. Zgłoszenia wraz z świadectwami do Cukierni Bigońskiego, Bydgoszcz, ul. Gdańska róg Swiętojańskiej. 8533

Agentów
(emerytów) zaprowadzonych w urzędach, biurach przyjmuje. Sprzedaż artykułów biurowych. Oferty „Prowizja" Dziennik Bydgoski. 14900

Kucharz-kucharka
tylko dobra od 15. VIII. Zgłoszenia Gdańska 81, Okocim. 14868

Korespondentka
dobra siła, najchętniej z branży rowerowej potrzebna. Zgłoszenia od 18-19. Kościuszki 25 (14914

Potrzebna
panienka do obsługi gości. Wełniany Rynek 11, restauracja. 14891

Ekspedient
branży papierniczej potrzebny. Oferty „Wymagania" Dziennik Bydgoski. 14897

Podgorzelnik
potrzebny do gorzelni, która wyprodukuje 200 tys. ltr. Zgł. z odpisem świadectw przyjmuje Zarząd Gorzelni Dębno, poczta Jeziorki Zabartowskie pow. Wyrzysk. (8488)

Czeladnik
piekarski do pieca piersiowego od zaraz. Fordońska 11. 14886

Potrzebna
od zaraz ekspedientka. Cukiernia i piekarnia A. Burzyński, ul. Dworcowa nr 24. (8555

Pomocnica 8549
domowa młoda, skromna, sumienna, dobrym gotowaniem i świadectwami potrzebna do bezdzietnego małżeństwa w Bydgoszczy od 1 września. Oferty filia Dzien. pod „123".

Pomocnik 14913
potrzebny zaraz, branży konfekcyjnej artykułów męskich, niemieckim, możliwie bławatnik dekorator, dobrej prezencji. Oferty z odpisami świadectw, wysokość wynagrodzenia, datę urodzenia do Dziennika Bydg. **„Pomocnik".**

Chłopiec
do posyłek. Drog. Wilczak, Nakielska 22. (14910

Służąca 8565
z gotowaniem potrzebna. Poćwiardowski, Reja 2.

Dziewczyna
przychodnia do kuchni potrzebna zaraz. Cukiernia Pomorzanka, Swiętojańska 21. 14892

Wypomóżka
rzeźnicka na soboty. Zgłoszenia Kujawska 68. (14882

Czeladnik
piekarski zaraz potrzebny. Warszawska 7. (8563

Panienka
obsługi gości potrzebna. Marcinkowskiego 12. 8560

Służąca
uczciwa, znająca pracę domową i gotowanie. Mazowiecka 15—2. 8547

Ekspedientka
rzeźnicka potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Koronowo, Łokietka 17. (14890

Dziewczynę (14901
pilną, kochającą pracę w domu i podwórzu, dojenie krów, znającą język niemiecki, zaraz poszukuję. Wynagr. mies. 30 zł. Fenske, Pałcz, p. Fordon.

POSADY POSZUKUJĄ

Wytrawny
nauczyciel - wychowawca, rutyna, języki, polecenia, sportsmen, obejmie posadę. Pisać p. Poznań 1, Okaz. dow. osob. nr 021 92 Poste-Restante. 14922

Rutynowany
rządca administrator Poznaniak lat 40 żonaty 2 dzieci, obecnie na posadzie 11 lat bez przerwy, odchodzi na własne żądanie. Przyjmie posadę od 1. XI. 38 r., ewentualnie od 1. IV. 1939 r. Zgłoszenia proszę St. Urbański maj. Brudzew Kolski woj. Poznańskie. (14855

Syn
rolnika, 34 lat, uczciwy, szuka stałej pracy. Na żądanie kaucja. Oferty do Dziennika Bydgoskiego pod „Szuka pracy". (14884

POKOJE WOLNE

Pokój
utrzymaniem, telefon. Gdańska 62—5. 8561

ZA KULISAMI STUDIA.

— A teraz, szanowni państwo, usłyszymy szemranie górskiego strumyka.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł, na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20 % zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50 % drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25 % dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowaue oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20 % drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za wiadomości z Gdyni i wybrzeża odpowiedzialna: Zofia Żelska-Mrozowicka w Gdyni; za kronikę toruńską: Roman Kobierski w Toruniu; za wszystkie inne działy: Edmund Klessa w Bydgoszczy.